

Keski-Uudenmaan sote –kuntayhtymä

Tilinpäätös 2022

KEUSOTE
Keski-Uudenmaan sote

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

1. Sisällys

1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	1
1.1	Kuntayhtymän johtajan katsaus.....	1
1.2	Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
1.4	Olennot muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa	9
1.5	Kuntayhtymän henkilöstö.....	13
1.6	Ympäristöasiat.....	15
1.7	Muut ei-taloudelliset asiat.....	15
1.8	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	15
1.9	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	15
2	SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	17
3	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS.....	28
3.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	28
3.2	Toiminnan rahoitus	29
3.3	Rahoitusasema ja sen muutokset	32
3.4	Kokonaistulot ja -menot	35
4.	YHTYMÄHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISESTA	35
5.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	36
5.1	Käyttötalousosa.....	36
5.1.1	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuma.....	36
5.1.2	Oma toiminta eli kuntayhtymä ilman erikoissairaanhoidtoa	43
5.1.3	Erikoissairaanhoidto	56
5.2	Tuloslaskelmaosa	57
5.3	Investointiosa.....	58
5.4	Rahoitusosa.....	58
5.5	Jäsenkuntien maksuosuudet.....	59
5.6	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	60

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

5.7	Toteutuma tietopaketeittain	61
6	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	62
6.1	Tuloslaskelma.....	62
6.2	Rahoituslaskelma	63
6.3	Tase.....	64
7	LIITETIEDOT.....	66
7.1	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	66
7.1.1	Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	66
7.1.2	Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot	66
7.2	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	67
7.3	Tasetta koskevat liitetiedot.....	68
7.3.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	68
7.3.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	70
7.4	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	71
7.5	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskeva liitetiedot	72
8.	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	74
	LIITE 1, Yhtymästrategia: painopistealueiden seuranta strategisten tavoitteiden avulla	82
	LIITE 2, Strategian mittareiden toteumaseuranta	87

1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä on toiminut neljäntenä toimintavuotenaan taloudellisesti ja toiminnallisesti haastavassa tilanteessa. Yli kolme vuotta kestänyt koronaviruspandemia on eri vaiheissaan aiheuttanut sekä kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä että taloudellisia haitallisia ja pitkäkestoisia vaikutuksia, vaikka alueellamme koronapandemian hoito onnistuikin erittäin hyvin. Sote-palvelujen tarpeen kasvu ja pandemian aiheuttama kasvava hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelka niin peruspalveluissa kuin erikoissairaanhoidossakin ovat edellyttäneet kuntayhtymältä entistäkin joustavampia ja innovatiivisempia toimenpiteitä yhteistyössä henkilöstön, omistajakuntien ja kaikkien sidosryhmien kanssa. Samanaikaisesti kuntayhtymän hallinnollisen tehokkuuden ja kestäväen kustannuskehityksen kanssa vaikuttavien palvelujen toteuttaminen alueen väestölle on ollut yhä vaativampaa. Palvelujen tarve on alueellamme kasvanut merkittävästi kuntayhtymän tuotannon aloitusvuodesta 2019 vuoteen 2023.

Valtakunnallinen henkilöstöpula on ollut myös kuntayhtymän alueella osa arkea. Vuoden 2022 työtaistelutoimenpiteet ovat vaikeuttaneet palvelujen järjestämistä erityisesti erikoissairaanhoidossa, mutta vaikutukset ovat ulottuneet palveluketjuihin kokonaisuudessaan- myös peruspalveluihin. Henkilöstön veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi laadittua laajaa Arvosta- ja Vaikuta- toimenpideohjelmaa on toteutettu määrätietoisesti. Vuoden 2022 jälkimmäisellä puoliskolla onkin nähtävissä jo merkkejä suunnan muuttumisesta – Keski-Uudenmaan sotesta on tullut houkuttelevampi työnantaja, ja työelämän laatu on henkilöstömme näkökulmasta mitattuna parantunut merkittävästi. Tämä on pitkäjänteisen yhteisen työn tulosta.

Alkuvuodesta 2022 käynnistynyt Venäjän hyökkäys Ukrainassa on ollut seuraamuksiltaan laajakantoinen koko Euroopassa, ja se jatkuu edelleen. Energian, raaka-aineiden sekä ruuan hinnat ovat nousseet hyvin nopeasti, vaikuttaen laajasti myös kuntayhtymän toimintaan ja yhteistyökumppaneiden toimintamahdollisuuksiin.

Vuosia valmisteltu sote-uudistus siirtyi 1.7.2021 hyväksytyjen lakien pohjalta toteuttamisvaiheeseen. Keski-Uudenmaan kuntien, luottamushenkilöiden ja virkamiesten pitkäjänteisen työn myötä sote-palvelujen ja pelastustoimen järjestäminen siirtyi 1.1.2023 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Väliaikainen valmistelutoimielin aloitti työnsä syksyllä 2021, ja aluevaalien jälkeen aluevaltuusto pääsi aloittamaan työnsä maaliskuussa 2022.

Vuoden 2022 aikana kuntayhtymä valmistautui järjestämisvastuun siirtämiseen hyvinvointialueelle, samalla kun kuntayhtymän toiminta ja palvelujen kehittämistyö ja tuottavuustoimenpiteet jatkuivat. Tavoitteena oli sujuva siirtymä, jossa siirtyminen on sekä henkilöstön että palvelujen näkökulmasta mahdollisimman häiriötön. Aiemmin tehty työ antoi kuntayhtymälle erinomaiset valmiudet hyvinvointialueeksi siirtymiseen. Hyvinvointialueen valmistelu on ollut Keski-Uudellamaalla pitkään valtakunnallista kärkeä, ja tämän aiemman työn pohjalta siirtyminen hyvinvointialueelle tapahtuikin erittäin sujuvasti.

Vuonna 2022 korostuivat strategisten tavoitteiden mukaisesti kuntalaisten asioinnin yhdenmukaistaminen ja palvelujen saavutettavuuden parantaminen. Paljon palveluita tarvitsevien asiakkaiden ja potilaiden tunnistaminen ja tarpeenmukaisten palvelujen

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

varmistaminen lisäävät osaltaan palvelujen kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta. Ennaltaehkäisevien palvelujen vaikuttavuuden mittaamista jatkettiin. Digitalisaation uusia mahdollisuuksia osana uudistuvia palveluja hyödynnettiin systemaattisesti. Tiedolla ohjaamisen ohjelmaa 2020 – 2025 toteutettiin. Kuntayhtymän ja tulevan hyvinvointialueen käyttöön hankittu asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuus eteni käyttöönottoihin siten, että ensimmäinen käyttöönotto tapahtui lokakuussa 2022. Käyttönotot jatkuvat vuoden 2023 loppuun saakka.

Tutkimusta sekä kehittämis- ja innovaatiotoimintaa vietiin suunnitellusti eteenpäin. Kuntayhtymätasoisista kokonaiskehittämisen toimintamallia vietiin käytäntöön. Palvelujen järjestämisaamasta vahvistettiin edelleen.

Kuntayhtymän strategisia tavoitteita toimeenpantiin myös valtionavustushankkeina eri toimenpidekokonaisuuksien kautta. Tulevaisuuden sotekeskus –hanke jatkui vuonna 2021 myönnetyn lisärahoituksen turvin vuosille 2022–2023. Työkykyhanketta toteutettiin suunnitellusti vuoden loppuun. Lisäksi vuoden 2022 alussa käynnistyi Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille -hanke vuosille 2022–2023. Asunnottomuutta vähentävien sotepalvelujen kehittämishanke Nestori sai kesällä 2022 jatkorahoituksen vuoden 2023 loppuun asti. Suomen kestävä kasvu –hankkeen (RPP) ensimmäiseen vaiheeseen saatiin valtionavustusta keväällä ja hanke toteutettiin vuoden 2022 aikana. Syksyllä haettiin ja saatiin valtionavustusta toisen vaiheen hankkeelle, jota toteutetaan vuosina 2023–2025. Hanketyö on sillattu jatkumaan hyvinvointialueella tavoitteena koronapandemiasta aiheutuneen hoito- palvelu- ja kuntoutusvelan purkaminen, ja saavutettavuuden parantaminen, moniammatillisen osaamisen kerääminen asiakkaiden ja potilaiden ympärille sekä useiden palvelukokonaisuuksien vaikuttavuuden varmistaminen.

Palkkaharmonisaatiota ja palkitsemisjärjestelmää edistettiin systemaattisesti. Osaamisen kehittymistä tuettiin mm. KeuAkatemian ja erilaisten koulutus- ja opintomahdollisuuksien kautta. Valmentava johtaminen ja tiimien yhteisöohjautuvuus tulivat työyhteisöjen käyttöön oman työn hallinnan ja kehittämisen välineeksi koko kuntayhtymän alueelle, samalla kun Lean-menetelmät olivat laajasti käytössä työyhteisöissä. Laatu- ja innovaatiokilpailussa saatiin erinomaisia ehdotuksia yhteensä 34 työyhteisöltä, kuusi työyhteisöä palkittiin ja lukuisat ehdotukset saivat kunniamainintoja.

Raportointikaudella saatiin valmisteltua ja tuotua poliittiseen päätöksentekoon useita merkittäviä kokonaisuuksia niin kuntayhtymän aiemmille kuin aluevaalien jälkeisillekin toimielimille. Vuoden 2019 alussa käynnistetty toiminnan ja talouden kehittämisohjelma laajeni vuoden 2020 aikana kuntayhtymän tuottavuusohjelmaksi, joka sisältää mm. palveluverkkoon ja palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen liittyviä kokonaisuuksia sekä HUS:n tuottaman erikoissairaanhoidon yhdyspinnan yli ulottuvan toimenpideohjelman vuoteen 2022. Tuottavuusohjelman uudelleentarkastelu käynnistettiin syksyn 2021 aikana, jotta toimintaympäristön muutokset ja tuleva valtion rahoitus hyvinvointialueella voidaan huomioida paremmin. Talouden ja toiminnan kestävä kehittäminen ohjelma (TTKK) hyväksyttiin yhtymähallituksessa maaliskuussa ja sitä käsiteltiin hyvinvointialueelle siltaavana kokonaisuutena yhtymävaltuustossa kesäkuussa 2022. Toukokuussa hyväksyttiin sekä Keski-Uudenmaan alueellinen hyvinvointikertomus vuosille 2021–2022, sekä tietosuojan ja tietoturvan tietotilinpäätös. Syyskuussa yhtymävaltuustossa hyväksyttiin alueelliset ehkäisevän päihde- ja riippuvuustyön sekä lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

suunnitelmat 2022–2025. Kuntayhtymän purkamista alettiin valmistella syksyn 2022 aikana yhteistyössä omistajakuntien kanssa, tavoitteena yhtymän purku keväällä 2023.

Monista haasteista huolimatta kuntayhtymässä jatkettiin toiminnan jatkuvaa parantamista, jotta kuntalaisten kasvavaan palvelutarpeeseen voidaan vastata myös tulevaisuudessa. Asiakslähtöisesti, yhdenvertaisesti ja kustannustehokkaasti järjestetyt vaikuttavat palvelut alueen asukkaille olivat toiminnan tavoite ja ydintehtävämme kuntayhtymässä ja samoja tavoitteita on asetettu myös hyvinvointialueelle.

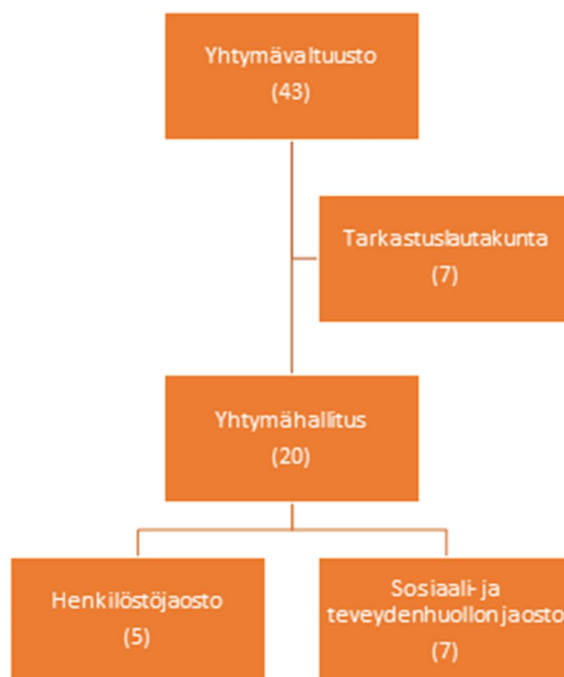
Kiitän lämpimästi upeaa henkilöstöämme, luottamushenkilöitä ja kaikkia yhteistyökumppaneita kuntayhtymän viimeisestä toimintavuodesta ja väestömme hyvinvoinnin ja terveyden parantamiseksi tehdystä yhteisestä työstä. Työtä on hyvä jatkaa Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Pirjo Laitinen-Parkkonen, kuntayhtymän johtaja

1.2 Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Hyvinkään ja Järvenpään kaupungit sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnat.

Kuntayhtymän tehtävänä on ollut tuottaa 1.1.2019 alkaen jäsenkuntiensa puolesta alueensa väestölle yhdenvertaisilla periaatteilla ne sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, jotka eri lakien mukaan ovat jäsenkuntien järjestämisvastuulla, lukuun ottamatta ympäristöterveydenhuoltoa, eläinlääkintähuoltoa, työterveyshuoltoa sekä erikoissairaanhoidon ja kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisia palveluja.

Perussopimuksen mukaan jokaisen jäsenkunnan valtuusto valitsee kuntaa edustavat jäsenet yhtymävaltuustoon. Jäsenet valitaan yhtymävaltuustoon kunnan edellisen vuoden ensimmäisen päivän asukasluvun mukaan siten, että kullakin jäsenkunnalla on yksi edustaja jokaista alkavaa 5000 (viittätuhatta) asukasta kohti. Kullakin yhtymävaltuuston jäsenellä on yksi (1) ääni. Mikäli jäsen on estynyt tai poissa, siirtyy hänen äänivaltansa henkilökohtaiselle varajäsenelle.

Yhtymävaltuustoon jäsenmäärä on 43 valtuutettua ja jäsenmäärä jakautuu kunnittain seuraavasti: Hyvinkää 10, Järvenpää 9, Mäntsälä 5, Nurmijärvi 9, Pornainen 2 ja Tuusula 8 jäsentä.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Yhtymävaltuusto, tilanne 31.12.2022

<u>Jäsen</u>	<u>Kunta</u>	<u>Varajäsen</u>
Alkula Laura	Hyvinkää	Pietilä Leena
Cieslak Andeliina	Hyvinkää	Hakala Kristiina
Hakala Juha	Hyvinkää	Pallonen Jouni
Hemmilä Maarit	Hyvinkää	Skyttä Eija
Liinakari Juuso	Hyvinkää	Heikkilä Matti
Linna Johanna	Hyvinkää	Savela Olli
Ollikainen Ossi	Hyvinkää	Kämäri Lauri
Pahlman Irma	Hyvinkää	Liesmäki Hannele
Puupponen Riitta	Hyvinkää	Juva Merja
Salomäki Matti	Hyvinkää	Kuivala Jani
Hautamäki Jarno	Järvenpää	Luuk Pekka
Kojonen Senja	Järvenpää	Marttinen Jenni
Kostama Rita	Järvenpää	Sillanmäki-Kuokkanen Sari
Majanen Liisa	Järvenpää	Lohtander Minna
Ovaska Petri	Järvenpää	van Schevikhoven Willem
Packalén Pekka	Järvenpää	Tihveräinen Kalevi
Vikman Osmo	Järvenpää	Ekroth Marko
Virkkunen Laura	Järvenpää	Kurkinen Riina
Vähäsarja Ossi	Järvenpää	Lahtinen Kirsi
Hägglund Antton	Mäntsälä	Eskelinen Olli-Pekka
Krakau Harri	Mäntsälä	Hoffman Heidi
Kujanpää Tiina	Mäntsälä	Hilden Milla
Pohjonen Niina	Mäntsälä	Karttunen Osku
Vierikko Tarja	Mäntsälä	Timonen Suvi
Hägg Arto	Nurmijärvi	Vuorisalo Juhani
Kolmonen Petri	Nurmijärvi	Leino Jari
Lyytinen Anna-Liisa	Nurmijärvi	Kalliotähti Kirsti
Maijala Jouni	Nurmijärvi	Örling Ritva
Mattila Riina	Nurmijärvi	Lompola Kirsi
Niinimäki Leni	Nurmijärvi	Pukarinen Pauliina
Rousu Sirkka	Nurmijärvi	Suominen Osmo
Räty Virpi	Nurmijärvi	Aittakallio Minna
Schalin Cisse	Nurmijärvi	Ervonmaa Juha
Kippilä Jarkko	Pornainen	Aarrelampi Hannu
Palviainen Erja	Pornainen	Hovi Satu
Ikkela Kalle	Tuusula	Hartman Tarja
Järvinen Aarno	Tuusula	Koivunen Aila
Lehtinen Mira	Tuusula	Keränen Jukka
Lepojärvi Kati	Tuusula	Salonen Jussi
Mäki-Kuhna Mika	Tuusula	Leppo Jessica
Raita Jari	Tuusula	Halme Linda
Salmi Lilli	Tuusula	Laakso Pekka
Sipiläinen Johanna	Tuusula	Rumbin Sami

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Yhtymävaltuuston puheenjohtajana toimi Jouni Majjala Nurmijärveltä, 1. varapuheenjohtajana Sirkka Rousu Nurmijärveltä ja 2. varapuheenjohtajana Leni Niinimäki Nurmijärveltä.

Sihteerinä yhtymävaltuuston kokouksissa on toiminut hallintojohtaja Petja Harakka.

Yhtymävaltuuston kokouksia oli toimintavuotena kuusi.

Yhtymähallitus, tilanne 31.12.2022

<u>Jäsen</u>	<u>Kunta</u>	<u>Varajäsen</u>	<u>Kunta</u>
Korpela Aki	Hyvinkää	Rintala Hanna	Tuusula
Kämäri Lauri	Hyvinkää	Pahlman Irma	Hyvinkää
Rainio Jaakko	Hyvinkää	Silfverberg Krista	Hyvinkää
Rostila Onni	Hyvinkää	Taavitsainen Mikko	Järvenpää
Liimatainen Heini	Järvenpää	Laukkanen Erkki	Mäntsälä
Lintula Tiia	Järvenpää	Herttuainen Auli	Mäntsälä
Rundgren Mia	Järvenpää	Wilskman Lars-Erik	Järvenpää
Syrjänen Jaana	Järvenpää	Lohtander Minna	Järvenpää
Havula Tapio	Mäntsälä	Sarenius-Salmenkivi Erja	Tuusula
Ravolainen-Rinne Heta	Mäntsälä	Järvinen Aarno	Tuusula
Tammilehto Sari	Mäntsälä	Turunen Joel	Mäntsälä
Vainio Pirjo	Mäntsälä	Kokko Eero	Mäntsälä
Räty Virpi	Nurmijärvi	Tarikka Visa	Nurmijärvi
Toivonen Kallepekka	Nurmijärvi	Edry Tarja	Järvenpää
Nieminen Tea	Pornainen	Haapamäki Jaakko	Hyvinkää
Runolinna Liljan-Kukka	Pornainen	Suominen Osmo	Nurmijärvi
Valve Mari	Pornainen	Parviainen Kai	Pornainen
Mäki-Kuhna Mika	Tuusula	Tienhaara Mari	Tuusula
Reinikainen Tuija	Tuusula	Winqvist Margita	Tuusula
Räsänen Jari	Tuusula	Viiru Sirpa	Tuusula

Yhtymähallituksen puheenjohtajana toimi Jaakko Rainio Hyvinkäältä, 1. varapuheenjohtajana Tapio Havula Mäntsälästä ja 2. varapuheenjohtajana Virpi Räty Nurmijärveltä.

Yhtymähallituksen esittelijänä toimi kuntayhtymän johtaja Pirjo Laitinen-Parkkonen ja sihteerinä hallintojohtaja Petja Harakka.

Yhtymähallituksen kokouksia oli toimintavuotena 13.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Sotejaosto, tilanne 31.12.2022

<u>Jäsen</u>	<u>Kunta</u>	<u>Varajäsen</u>	<u>Kunta</u>
Laine Leena	Hyvinkää	Takala Sanna	Tuusula
Syrjänen Jaana	Järvenpää	Järvinen Aarno	Tuusula
Taavitsainen Mikko	Järvenpää	Kurkinen Riina	Järvenpää
Lahti Anni	Nurmijärvi	Malkamäki Jussi	Nurmijärvi
Mohammed Shah Hussein	Nurmijärvi	Pietilä Leena	Hyvinkää
Hänninen Vesa	Tuusula	Pekkinen Pauli	Mäntsälä
Untamo Lauri	Tuusula	Lehtonen Sanna	Tuusula

Puheenjohtajana toimi Lauri Untamo Tuusulasta ja varapuheenjohtajana Mikko Taavitsainen Järvenpäästä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon jaosto kokoontui vuonna 2022 yhteensä 10 kertaa. Jaosto käsitteli yksilöasioiden oikaisuvaatimuksia yhteensä 135 kpl. Jaostolle tiedoksi saatettiin Helsingin hallinto-oikeuden tai Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä yhteensä 25 kpl, joista hallinto-oikeus hylkäsi, asia raukesi tai se jätti tutkimatta 24 kpl valitusta. Hallinto-oikeus kumosi yhden jaoston päätöstä ja palautti sen uudelleen käsittelyyn.

Vuonna 2022 uusia oikaisuvaatimuksia tehtiin 122 kpl, joista 17 kpl itseoikaistiin ja jaostossa käsiteltiin 97 kpl.

Kehittämistoimenpiteiden seurauksena oikaisuvaatimuksen valmistelu jaostolle nopeutui ja käsittelyaika lyheni. Hyvinvointialueelle vuoden vaihteessa siirtyi 4 keskeneräistä asiaa. Oikaisuvaatimusten käsittelyaika oli keskimäärin 2 viikosta 6 kuukauteen. Käsittelyajan pituuteen vaikuttaa osaltaan lisätietojen ja –selvitysten määrä.

Henkilöstöjaosto, tilanne 31.12.2022

<u>Jäsen</u>	<u>Kunta</u>	<u>Varajäsen</u>	<u>Kunta</u>
Rainio Jaakko	Hyvinkää	Korpela Aki	Hyvinkää
Havula Tapio	Mäntsälä	Valve Mari	Pornainen
Räty Virpi	Nurmijärvi	Toivonen Kallepekka	Nurmijärvi
Runolinna Liljan-Kukka	Pornainen	Ravolainen-Rinne Heta	Mäntsälä
Reinikainen Tuija	Tuusula	Mika Mäki-Kuhna	Tuusula

Puheenjohtajana toimi Jaakko Rainio Hyvinkäältä ja varapuheenjohtajana Tuija Reinikainen Tuusulasta.

Henkilöstöjaosto kokoontuu vuonna 2022 seitsemän kertaa. Henkilöstöjaosto käsitteli vuoden aikana mm. henkilöstön pitovoimaa ja työnantajakuvaselvitystä ja toimenpiteitä, palkitsemista, työtaistelutoimenpiteiden vaikutuksia ja henkilöstön siirtosuunnitelmaa hyvinvointialueelle.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Tarkastuslautakunta, tilanne 31.12.2022

<u>Jäsen</u>	<u>Kunta</u>	<u>Varajäsen</u>	<u>Kunta</u>
Liesmäki Hannele	Hyvinkää	Pärssinen Kaarina	Tuusula
Haapanen Kari	Järvenpää	Niemi-Pynttari Jussi	Tuusula
Vikman Osmo	Järvenpää	Auvinen Carita	Hyvinkää
Lappalainen Mira	Nurmijärvi	Viisanen Jere	Nurmijärvi
Mattila Riina	Nurmijärvi	Jores Minttu	Mäntsälä
Miettinen Mikael	Pornainen	Kauppinen Miika	Hyvinkää
Joensuu Mika	Tuusula	Ylitolonen Marjukka	Nurmijärvi

Tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimi Riina Mattila Nurmijärveltä ja varapuheenjohtajana Osmo Vikman Järvenpäästä. Tarkastuslautakunnan sihteerinä toimi tilintarkastaja Kirsi Sova.

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2022–2025

Suomen bruttokansantuote (BKT) kääntyi lievään laskuun syksyllä ja heikon talouskehityksen odotetaan jatkuvan talven ajan. Vuonna 2023 BKT supistuu 0,2 prosenttia, kun hintojen nousu heikentää kotitalouksien ostovoimaa ja vähentää kulutusta. Inflaation hidastuminen kääntää kuitenkin reaalitytulot kasvuun jo vuoden 2023 aikana. Suomen talous kasvaakin jälleen vuosina 2024 ja 2025; 1,2 ja 1,4 prosenttia. Venäjän hyökkäyssota vaikuttaa taloudessa pidempään, eikä talous palaudu aiemmin ennakoitulle kasvu-uralleen.

Ennusteeseen liittyy huomattavan paljon epävarmuutta. On hyvin mahdollista, että sodan uusilla käänteillä on merkittäviä ja nopeasti leviäviä vaikutuksia talouteen. Myös kotitalouksien kulutuskäyttäytymiseen liittyy riskejä hintojen noustessa ennätyskellisen nopeasti.

Maailmantalouden tila

Maailmantalouden näkymät ovat synkät Venäjän hyökkäyssodan ja Euroopan energiakriisin jatkuessa. Myös inflaatio jatkuu nopeana, joskin hieman hidastuneena Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Kuluttajien luottamus on erittäin heikkoa huolimatta hyvästä yöllisyystilanteesta monessa maassa. Maailmantalouden kasvu hidastuu vuoden 2022 2,9 prosentista 1,9 prosenttiin vuonna 2023, mutta elpyy 3 prosentin kasvuun vuonna 2024.

Euroalueen näkymät ovat vaikeat energiakriisin ja kuluttajien ennätyskellisen heikon luottamuksen takia. Useimmat ennakoivat indikaattorit viittaavat kasvun hidastumiseen. Vuoden 2022 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä talous on teknisessä taantumassa. Kasvu kuitenkin elpyy ja on 0,2 prosenttia vuonna 2023. Kasvu elpyy 1,5 prosenttiin vuonna 2024.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

(Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2022, 20.12.2022).

Keskeiset ennusteluvut

Taulukko 2. Muut keskeiset ennusteluvut

	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Bruttokansantuote, mrd. euroa	238	251	274	283	293	304
Palvelut, määrän muutos, %	-3,1	3,5	2,3	0,3	1,2	1,0
Koko teollisuus, määrän muutos, %	-1,3	0,7	1,9	0,5	1,7	1,8
Työn tuottavuus, muutos, %	0,3	-0,0	0,4	0,7	1,0	1,1
Työlliset, muutos, %	-1,5	2,4	2,7	-0,5	0,3	0,4
Työllisyysaste, %	70,7	72,3	74,2	73,9	74,1	74,4
Työttömyysaste, %	7,7	7,7	6,8	7,0	6,9	6,7
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	0,3	2,2	7,0	4,0	1,9	1,7
Ansiotasoindeksi, muutos, %	1,9	2,4	2,6	4,0	3,0	3,0
Vaihtotase, mrd. euroa	1,6	1,6	-6,2	-1,6	-1,0	-1,1
Vaihtotase, suhteessa BKT:hen, %	0,7	0,6	-2,2	-0,6	-0,4	-0,3
Lyhyet korot (euribor 3 kk), %	-0,4	-0,5	0,3	2,9	2,9	2,8
Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v), %	-0,2	-0,1	1,7	2,9	3,1	3,4
Julkisyhteisöjen menot, suhteessa BKT:hen, %	57,2	55,5	52,6	53,9	53,7	53,8
Veroaste, suhteessa BKT:hen, %	41,8	43,0	42,0	41,2	41,1	40,8
Julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-5,6	-2,7	-0,8	-2,3	-2,2	-2,7
Valtion rahoitusjäämä, suhteessa BKT:hen, %	-5,5	-3,3	-1,8	-3,1	-2,9	-3,3
Julkisyhteisöjen bruttovelka, suhteessa BKT:hen, %	74,8	72,4	71,7	73,4	74,9	76,2
Valtionvelka, suhteessa BKT:hen, %	52,4	51,2	51,6	52,9	53,8	54,3

Lähde: Valtiovarainministeriön taloudellinen katsaus, talvi 2022, 20.12.2022

1.4 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa

Strategisten tavoitteiden arviointi 2022

Tilinpäätöksen liitteessä 1 kuvataan tiivistetysti keskeisten strategisten toimenpiteiden toteutuminen sekä liitteessä 2 strategisten mittareiden toteumat.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Kuntayhtymän strategisia tavoitteita toimeenpantiin erillisrahoitushankkeina eri toimenpidekokonaisuuksien kautta. HUS erikoissairaanhoidon kanssa vastuunjakoa ja yhteistyömalleja kehitettiin kohti yhteistä tavoiteasetantaa ja kokonaisoptimoituja palvelukokonaisuuksia teemakohtaisten alueellisten koordinaatioryhmien kautta. STM:n tiekartan mukaisesti konkretisoitiin järjestäjän vastuita ja resursointia sekä valmistauduttiin pelastustoimen järjestämiseen liittyviin muutoksiin. Strategisten hankintojen toimintamallia pilotoitiin suun terveydenhuollossa ja toimintamallia kehitettiin osana johdon vuosikelloa vuoden 2022 aikana.

Kuntayhtymän strategisia tavoitteita toimeenpantiin valtionavustushankkeina eri toimenpidekokonaisuuksien kautta. Tulevaisuuden sotekeskus –hanke jatkui vuonna 2021 myönnetyn lisärahoituksen kautta 7 eri toimenpidekokonaisuudessa, joita kehitetään 2022–2023. Työkykyhanketta toteutettiin koko vuosi ja se päättyi vuoden lopussa. Lisäksi vuoden 2022 alussa käynnistyi Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille -hanke vuosille 2022–2023 ja Asunnottomuutta vähentävien sotepalvelujen kehittämishanke Nestori sai kesällä 2022 jatkorahoituksen vuoden 2023 loppuun asti. Kestävä kasvu – hankkeen, eli RRP:n, ensimmäisen vaiheen ns. valmisteluhankkeeseen saatiin valtionavustusta keväällä ja hanke toteutettiin vuoden 2022 aikana. Syksyllä haettiin ja saatiin valtionavustusta vaiheen 2 hankkeelle, jota toteutetaan vuosina 2023–2025.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Talous

Vuoden 2022 talousarvio valmisteltiin hyvin tiukaksi ja tavoitteelliseksi. Talousarviossa huomioitiin yhtymähallituksen keväällä 2020 hyväksymä tuottavuusohjelma, jonka vaikutukset koko ohjelmakaudelle olivat yhteensä noin 40 Me. Vuodelle 2022 kohdentui noin 20 Me:n tavoitteet. Talousarviossa todettiin, että talousarvion toteutuminen edellyttää paitsi tuottavuusohjelman toimenpiteiden täysimääräistä toteutumista myös poliittisen järjestäjän toimenpiteitä.

Vuoden 2022 talousarviossa ei varattu määrärahaa koronan suoriin kustannuksiin (testaus-, jäljitys- ja rokotuskustannukset). Aiempina vuosina aiheutuneeseen hoito- ja palveluvelan purkuun varattiin noin 6 Me, esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalveluissa sekä lastensuojelun palveluissa.

Vuoden 2022 aikana tehtiin yksi talousarviomuutos, joka hyväksyttiin yhtymävaltuustossa 15.12.2022 § 49. Tehty talousarviomuutos perustui syyskuun tilanteesta tehtyyn tilinpäätösennusteeseen. Tuolloin kuntayhtymän oman toiminnan toimintakatteen ylitysuhkaksi arvioitiin n. 46 Me. Tilinpäätösennusteeseen perustuvan ylitysuhan lisäksi arvioitiin lomapalkkavelan muutoksen olevan n. 1 Me. Sote-sopimuksen mukaan keväällä 2020 koronatyötä tehneille maksetaan 600 euron kertakorvaus keväällä 2023, mutta korvaus kohdennetaan kirjanpidossa vuodelle 2022. Kertakorvauksen kokonaiskustannukseksi arvioitiin talousarviomuutoksessa 1 Me. Lisäksi talousarviomuutoksessa huomioitiin 31.12.2022 tilanteen mukaisena maksettavat työaikasaldot, joiden kustannukseksi arvioitiin n. 0,5 Me. Kokonaisuudessaan oman toiminnan toimintakatteen muutos oli siis 48,5 Me.

Erikoissairaanhoidon toimintakatetta muutettiin talousarviomuutoksessa n. 10,3 Me. Arvio perustui HUS:lta saatuun tilinpäätösennusteeseen. Lisäksi muutoksessa huomioitiin valtion korona-avustus, jota arvioitiin erikoissairaanhoidon kohdentuvan noin 1,9 Me.

Oman palvelutuotannon maksuosuudet olivat noin 442,3 Me eli noin 6,2 Me muutettua talousarviota pienemmät. Oman palvelutuotannon maksuosuuksien kasvu vuodesta 2021 oli noin 14,6 %. Suurta kasvua edelliseen vuoteen verrattuna selittää vuonna 2021 saadut merkittävät korona-avustukset (61,6 Me). Vuonna 2022 korona-avustusta kirjattiin omaan palvelutuotantoon n. 18,9 Me, joka oli n. 2,9 Me enemmän kuin talousarviomuutoksessa arvioitiin.

Erikoissairaanhoidon maksuosuudet olivat noin 264,0 Me ja ne alittivat muutetun talousarvion n. 2,2 Me:lla. Erikoissairaanhoidon maksuosuuksien kasvu vuodesta 2021 oli n. 10,4 %. Erikoissairaanhoidon kirjattiin valtion korona-avustuksia noin 1,7 Me.

Tuottavuusohjelma

Yhtymähallitus hyväksyi 28.4.2020 § 82 tuottavuusohjelman vuosille 2020–2022. Tuottavuusohjelman keskeisimpinä tavoitteina on, että kuntayhtymän kustannustaso laskee kuntien maksukyvyyn mukaiselle tasolle, palveluiden painopiste siirtyy raskaista palveluista kevyempiin palveluihin ja että palvelut tuotetaan tarkoituksenmukaisella tavalla eli oma tuotanto ja ostopalvelut arvioidaan.

Tuottavuusohjelman toteutumisesta raportoidaan erillisellä raportilla.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Uusia kustannusten kasvua hillitseviä toimenpiteitä valmisteltiin ja talouden ja toiminnan kestävä kehittäminen ohjelma tuotiin sekä kuntayhtymän että hyvinvointialueen luottamustoimielinten käsiteltäväksi vuoden 2022 aikana.

Korona

Koronapandemia vaikutti edelleen kuntayhtymän toimintaan ja talouteen vuonna 2022.

Koronakustannuksia kirjattiin kirjanpitoon 19,1 Me. Tämän lisäksi koronan vuoksi jäi saamatta asiakasmaksutuottoja, jotka eivät näy kirjanpidossa. Rokotuksista, testauksesta ja jäljityksestä aiheutuvat välittömät koronakustannukset on kirjattu infektio- ja tartuntatautiyksikköön, jonka kustannukset jakautuvat jäsenkunnille yhtymähallituksen päätöksen mukaisesti asukasluvun suhteessa. Koronan aiheuttamien välillisten kustannusten jaossa on noudatettu yhtymähallituksen päättämiä kustannuspaikkakohtaisia kustannustenjakoperiaatteita. Kustannusten kirjauksessa käytetyllä seurantakoodilla ei ole merkitystä kustannusten kunnittaiseen kohdentumiseen, vaan koodin avulla on saatu kokonaisnäkemys koronan aiheuttamista kustannuksista. Valtiolta saatiin korona-avustuksia 18,9 Me. Korona-avustukset on kohdennettu jäsenkunnille pääasiassa asukasluvun suhteessa. Tehohoito- ja vuodeosastohoitopäivien mukaan saatu avustus on kohdennettu jäsenkunnille aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Valtion antamat korona-avustukset vuonna 2021 olivat merkittävästi suuremmat, 64,5 Me. Vuonna 2020 kuntayhtymä ei saanut valtiolta korona-avustuksia vaan avustukset menivät suoraan jäsenkunnille.

1.5 Kuntayhtymän henkilöstö

Vuoden 2022 lopussa kuntayhtymän henkilöstömäärä oli 3611 henkilöä, joista vakituudessa palvelussuhteessa 82 %. Henkilöstömäärä väheni kokonaisuudessaan 3 % vuoden 2021 lopun tilanteesta. Henkilöstömäärän vähenemisen taustalla on pääsääntöisesti henkilöstön saatavuushaasteet ja vuokratyövoiman käytön voimakas kasvu. Kun osa-aikaisten työntekijöiden työajat yhdistettiin, henkilötyövuosia oli yhteensä 3435.

Henkilöstömäärän muutokset vuosina 2021–2022

Palvelualue	Henkilöstömäärä 2022	Henkilöstömäärä 2021	Erotus
Ikäihmisten ja vammaisten palvelut (IKVA)	1344	1387	-43
Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä Lasten, nuorten ja perheiden palvelut (MIELA)	810	823	-13
Terveys- ja sairaanhoitopalvelut (TEPASA)	1143	1244	-101
Strateginen kehittäminen ja tukipalvelut	314	282	+32 *
Yhteensä **	3611	3736	-125

* Asiakasohjauksen henkilöstö siirtyi palvelualueilta (Ikva ja Miela) vuoden 2021 alusta Strategisen kehittämisen ja tukipalveluiden alle, + 14 hlöä, lisäksi STM hankerahoituksella palkatut, + 16 hlöä.

** Henkilöstön määrä on vuoden viimeisenä päivänä palvelussuhteessa olevien lukumäärä. Lukumäärässä on mukana kaikki palvelussuhteessa olevat, myös ns. passiiviset työntekijät (henkilöt, jotka ovat palkattomilla virka-, perhe- tai opintovapailta tai pitkällä sairauslomilla).

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Suurimmat ammattiryhmät olivat lähihoitajat, sairaanhoitajat ja terveydenhoitajat, jotka edustavat 47 % koko henkilöstöstä. Henkilöstön saatavuushaasteista huolimatta avoimia tehtäviä on saatu täytettyä. Lähihoitajien, sairaanhoitajien, terveydenhoitajien, lääkäreiden, ohjaajien ja hammashoitajien määrä on vähentynyt verrattuna vuoteen 2021. Muiden ammattiryhmien määrä on hieman kasvanut tai pysynyt ennallaan.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna suurin ikäluokka vuonna 2022 oli 50–59-vuotiaat, heitä oli 944 henkilöä. Eläkkeelle siirtyi 119 henkilöä vuonna 2022. Sote-henkilöstön saatavuus on heikentynyt Suomessa. Tämä näkyi myös Keusotessa usean eri ammattiryhmän kohdalla, kuten lääkäreiden, sosiaalityöntekijöiden, psykologien ja sairaanhoitajien saatavuudessa.

Kuntayhtymän oma sijaisvälitys jatkoi toimintaa kasvaen edellisestä vuodesta. Vuoden loppuun mennessä olimme saaneet noin 920 ammattilaisen verkoston sijaisvälityspooliin. Tilausten täyttöasteet olivat noin 75 %. Oman toiminnan rinnalla on hyödynnetty muita henkilöstövuokrauspalveluja Hanselin kilpailutuksen kautta.

Henkilöstön liikkuvuus tilanteessa, jossa on työntekijän markkinat, on suurta. Tämä näkyi henkilöstön vaihtuvuusprosentissa, joka oli 18 %. Suurimmat vaihtuvuudet olivat psykologien ja puheterapeuttien 30 %, lääkäreiden 25,7 %, sairaanhoitajien 24 % ja sosiaalityöntekijöiden 23 %. Henkilöstön vaihtuvuus ilman eläkkeelle siirtyneitä oli 15,3 %.

Useiden eri ammattiryhmien rekrytointi vaikeutui aikaisemmasta. Henkilöstön lähtökyselyssä työntekijöiden yleisimpiä lähtöön vaikuttavia syitä olivat tyytymättömyys johtamiseen, vaikutusmahdollisuuksien puuttuminen, liikaa muutoksia, yleinen tyytymättömyys, työtehtävät, työmatkat, työilmapiiri, opiskelu ja eläköityminen. Positiivista palautetta vastaajat antoivat monipuolisista työtehtävistä, hyvästä tiimityöstä ja työilmapiiristä sekä hyvästä lähiesimiestyöstä. Kriittisimmin arvioitiin muutosten paljoutta ja resurssipulasta johtuvaa työkuormaa.

Työhyvinvoinnin tilaa mitataan erilaisilla keinoilla, joita ovat mm. työhyvinvointikyselyt, sairauspoissalot, varhaisen välittämisen keskustelujen määrä, työtapaturmien lukumäärä ja henkilöstön muut palautteet. Toinen koronavuosi on vaikuttanut henkilöstön työssä jaksamiseen. Vuonna 2021 otettiin käyttöön Keusoten Syke -kysely, jonka avulla pystytään ennustamaan henkilöstön vaihtuvuutta, sairauspoissaoloja, uupumusta sekä työkyvyttömyyttä.

Myönteisesti alkanut alkuvuosi kääntyi sairauspoissaolojen osalta nousuun loppuvuodesta. Sairauspoissaoloprosentti oli 6,3 %, joka nousi edellisestä vuodesta (5,1 % vuonna 2021). Vakuutusyhtiön tilastojen mukaan kuntayhtymässä sattui vuoden 2022 aikana yhteensä 207 tapaturmaa. Tapaturmista työpaikalla tapahtui 157 ja työmatkalla 50 tapaturmaa. Työpaikalla sattuneiden tapaturmien poikkeamaksi (ESAW-luokittelu) oli useimmiten ilmoitettu terävään esineeseen satuttaminen (19 %). Toiseksi eniten oli henkilön äkillisestä fyysisestä kuormittumisesta, kuten nostamisesta, johtuvia tapaturmia (15 %).

Henkilöstökertomuksessa kuvataan tarkemmin henkilöstöön liittyviä asioita.

1.6 Ympäristöasiat

Kuntayhtymän alueella matkustamista on vähennetty suosimalla kokouksia etäyhteyksin. Henkilöstön etätyöskentely on mahdollistettu niissä työtehtävissä, jotka eivät välttämättä edellytä kuntayhtymän tiloissa työskentelyä täysimääräisesti, mikä vähentää matkustamista ja toimitilarvetta. Palvelutuotannossa otettiin käyttöön etäpalveluja niissä palveluissa, joissa se on mahdollista. Toimintatapoja on järjeistetty kuntayhtymän alueella esimerkiksi kotihoidon reittien optimoimisella. Tavoitteena on myös luopua suuripäästöisistä autoista ja siirtä vähäpäästöisempiin.

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Kuntayhtymän toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntayhtymän toiminta on siirtynyt 1.1.2023 alkaen Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle. Kuntayhtymä tullaan purkamaan 1.5.2023. Jäsenkuntien valtuustojen hyväksymässä purkamissopimuksessa todetaan, että kuntayhtymän perintöä hoidetaan hyvinvointialueen toimesta. Hyvinvointialue veloittaa kustannukset jäsenkunnilta purkamissopimuksessa määritellyin ehdoin.

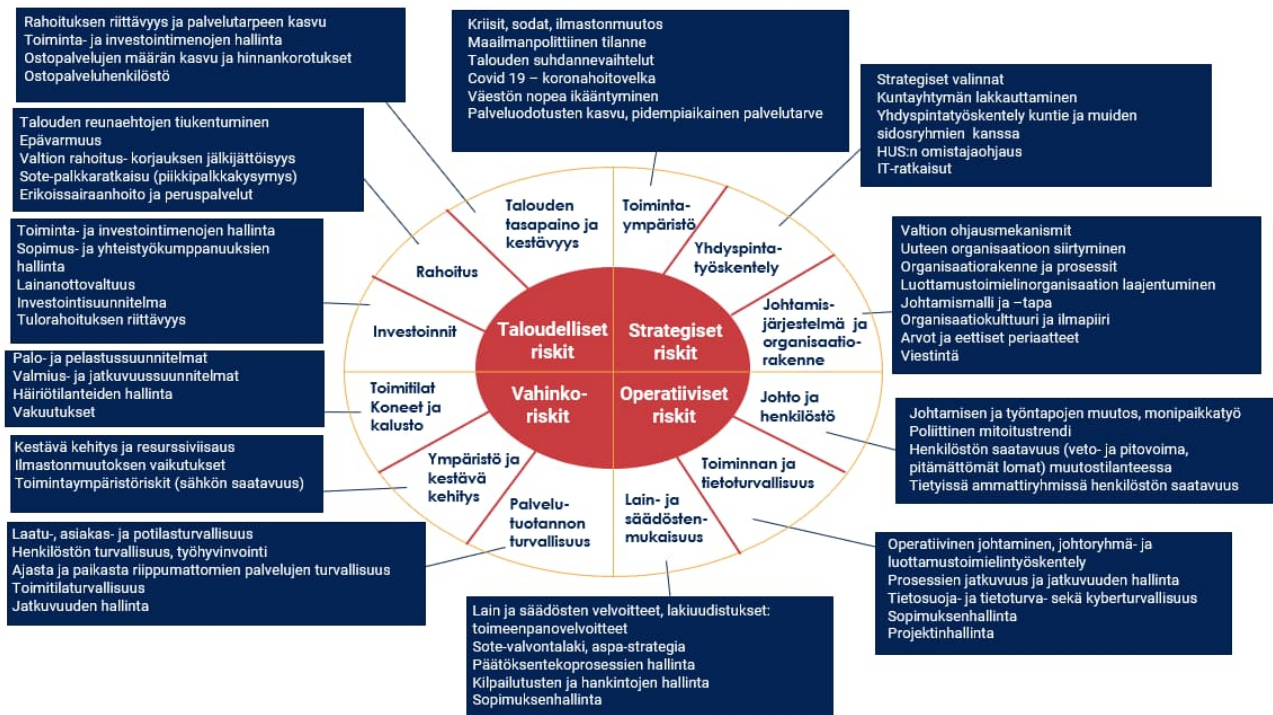
1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista.

Vuoden 2022 aikana sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on Keusotessa kehitetty:

- päivittämällä kuntayhtymän strategia hyvinvointialuestrategiaksi
- päivittämällä Keusoten riskikartta (ks. kuva alla)
- päivittämällä hallintosäntö ja delegoinnit (hyvinvointialuejohtajan päätös)
- hankkimalla ja käynnistämällä uuden APTJ-järjestelmän käyttöönotto (ml. DPIA)
- toteuttamalla muutosvaikutusten arviointeja (tiedonhallintalain edellyttämä)
- päivittämällä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet hyvinvointialueelle
- laatimalla tietotilinpäätös
- laatimalla laatu-, asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelma sekä sosiaali- ja terveystalvelujen valvontaohjelma sekä yksikkökohtaiset omavalvontasuunnitelmat
- laatimalla tietoturvan ja tietosuojan omavalvontasuunnitelma
- päivittämällä turvallisuuden ja riskienhallinnan työryhmä- ja tiimirakenne
- pitämällä yllä ajantasaista hankintaohjeistusta
- toteuttamalla SHQS-laatuohjelman mukaisia itsearviointeja ja johdon katselmus, joiden avulla kehittämistarpeita on tunnistettu ja vastuutettu toimenpiteiksi
- jatkamalla palkkojen harmonisoinnin kehittämistyötä

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

- toteuttamalla henkilöstön pito- ja vetovoima- toimenpideohjelman

Strategiset riskit on jaettu toimintaympäristöön, yhdyspintatyöskentelyyn sekä johtamisjärjestelmään ja organisaatorakenteeseen liittyviin riskeihin. Operatiivisten riskien alaluokiksi on määritelty johto ja henkilöstö, toiminnan tietoturvallisuus sekä lain ja säädöstenmukaisuus.

Taloudelliset riskit jakautuvat investointeihin, rahoitukseen sekä talouden tasapainoon ja kestävyteen liittyviin riskeihin. Vahinkoriskit jaotellaan palvelutuotannon turvallisuuteen, ympäristöön ja kestäväan kehitykseen sekä toimitiloihin, koneisiin ja kalustoon liittyviin riskeihin.

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymä on tehnyt palkkaharmonisaatiota vuodesta 2019 alkaen ja palkat on saatu harmonisoitua ylimpään desiiliin. Henkilöstöä edustavien järjestöjen mukaan palkkoja ei ole harmonisoitu kohtuullisessa ajassa, minkä perusteella järjestöt ovat vaatineet palkkojen tasaamista korkeimpiin palkkoihin eli ns. piikkipalkkoihin sekä palkkojen takautuvaa korvaamista henkilöstölle piikkipalkkojen mukaisesti vuoden 2021 alusta lukien. Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän arvion mukaan järjestöjen vaatimus takautuvista palkkasaatavista aiheuttaisi noin 17-18 miljoonan euron palkkakustannuksen. Asia on parhaillaan keskusjärjestötason neuvotteluissa. Koska menon toteutuminen ei ole varmaa tai todennäköistä, ei tilinpäätökseen ole tehty pakollista varausta. Maksuvelvoite ei ole kiistaton, mikä puoltaa menon esittämisen vastuuna liitetiedossa pakollisen varauksen kirjaamisen sijaan.

Toisena merkittävänä riskinä on Itä-Uudenmaan poliisin tutkima petosrikoskokoisuus, josta voi mahdollisesti seurata kuntayhtymälle taloudellisia vaikutuksia. Koska asian käsittely on vasta tutkintavaiheessa, ei tilinpäätöksessä ole huomioitu mahdollisia euromääräisiä vaikutuksia.

2 SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Selonteon valmistelu ja käsittely

Kuntayhtymän toimintakertomuksessa edellä esitetyn merkittävimpien riskein arvioinnin lisäksi yhtymähallitus, joka vastaa kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, antaa tässä kuntalain (115.1 §) mukaisessa selonteossaan arvionsa:

- sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan järjestämisestä sekä
- mahdollisista valvonnassa havaituista puutteista kuluneella tilikaudella.

Tilanteessa, jossa vuosi 2022 on kuntayhtymän viimeinen toimintavuosi, ei yhtymähallitus voi antaa arviotaan siitä, miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää kuntayhtymässä voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella näiden kehittämistoimien siirryttyä hyvinvointialueen aluehallituksen vastuulle hyvinvointialueen aloitettua toimintansa vuoden 2023 alussa.

Yhtymähallituksen lisäksi kaikki ne kuntayhtymän toimielimet ja viranhaltijat, joille on annettu toimivaltaa kuntayhtymän varojen käytössä ja jotka toimivat viranomaisina, vastaavat osaltaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmällisten ja dokumentoitujen toimintatapojen suunnittelusta ja niiden soveltamisesta.

Tämä selonteko on laadittu viranhaltijoiden tuottamien lähtötietojen perusteella. Sisäinen tarkastaja on käynyt selonteon osa-alueita johtavien viranhaltijoiden ja asiantuntijoiden kanssa läpi. Selontekoa ja sen sisältöä on käsitelty rahoitus- ja talousjohtajan vetämissä talouskonsultointi- ja controllertiimin tilinpäätöstä ja toimintakertomusta valmistelemissä palavereissa sekä hallintotiimissä.

Yhtymähallituksen selonteon lisäksi tilintarkastajat antavat tarkastuskertomuksessaan lausuntonsa siitä, ovatko sisäinen valvonta ja riskienhallinta asianmukaisesti järjestetty.

Yhtymähallituksen arvio hallinto- ja johtamistavasta

Yhtymähallitus ei ole havainnut olennaisia puutteita yhtymästrategian arvoina ilmaistujen toimintaperiaatteiden, hallinto- ja toimintasäntöjen, toimielinten päätösten ja muiden viranomaisohjeiden noudattamisessa. Johtamisjärjestelmä sääntöineen ja ohjeineen muodosti tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden.

Vuoden 2021 selonteon kehittämiskohteiden seuranta:

- Talouden seurannassa ja ennustamisessa oli käytössä vakioitu ennustemalli. Lisäksi kehitettiin tietoallas pohjaista matemaattista ennustemallia.
- Palvelualueiden esimiehille järjestettiin talousklinikkoita oman palvelualueen talousosaamisen vahvistamiseksi
- Kuntayhtymässä oli käytössä vakiintunut toimintamalli kuntayhtymän toiminnan ja talouden raportoinnista omistajakunnille

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Kuntayhtymän luottamus- ja viranhaltijajohto yhdessä muodostivat johtamisjärjestelmän perusrakenteen. Yhtymähallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta, vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Hallintosääntöä täydensi toimintasääntö. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelussa hyödynnettiin kuntayhtymän johtamisjärjestelmää ja perusrakennetta.

Kuntayhtymä asetti hyvinvointialueen valmisteluun väliaikaisen valmistelutoimielimen, joka aloitti toimintansa syyskuussa 2021. Toimielimen toimikausi päättyi aluevaltuuston aloittaessa toimintansa maaliskuussa 2022.

Kuntayhtymän päätöksentekoprosessit noudattivat hallintosäännössä määriteltyä toimivalta- ja vastuujakoa. Päätösten pohjana olevan tiedon laatua ja luotettavuutta varmennettiin, tiedolla johtaminen oli yksi yhtymästrategian elinvoimaisen uudistumisen strategisista tavoitteista. Kuntayhtymässä sen viimeisenä toimintavuonna 2022 toteutettiin tiedolla ohjaamisen -ohjelmaa 2020 – 2025.

Kuntayhtymässä sisäinen tarkastus järjestettiin omana työnä (kuntayhtymällä yksi sisäinen tarkastaja). Yhtymähallitus hyväksyi sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen. Sisäinen tarkastus asemoitiin sisäisen tarkastuksen ammatillisen viitekehyksen ja kansainvälisten ammattistandardien tarkoittamalla tavalla riippumattomaksi. Aseointi täyttää myös jatkossa hyvinvointialuelain vaatimukset sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.

Yhtymähallituksen arvio riskienhallinnasta

Yhtymähallituksen näkemyksen mukaan riskienhallinnan kehittämistyö oli systemaattista ja jatkuvaa. Riskienhallinta oli Keusoten kehitysvaiheeseen ja kypsyytasoon suhteutettuna hyväksyttävällä tasolla.

Vuoden 2021 selonteon kehittämiskohteiden seuranta:

- Turvallisuus- ja riskienhallintapolitiikan tarkentaminen turvallisuuden ja riskienhallinnan suunnitelmaksi yhtenäisine seurantamenettelyineen ja viestintäsuunnitelmineen käynnistettiin. Riskienhallintasuunnitelman osalta tehtiin valmistelun esiselvitystä ja suunnitelman valmistelu siirrettiin hyvinvointialueen valmiustyöryhmään työstettäväksi. Turvallisuusviestinnän pienryhmä tarkasteli viestinnän toteuttamista edellä mainittujen osalta.
- Turvallisuuden kokonaisuuden rakenteita ja tehtäviä kehitettiin vuoden 2022 aikana monialaisessa yhteistyössä työpajatyöskentelynä osana hyvinvointialueen valmistelua.
- Hankintapalveluissa on järjestetty koulutusta sisäisesti kuntayhtymän työntekijöille
- Henkilöstökertomuksessa kuvataan henkilöstöön liittyvää kehitystoimintaa, mm. pito- ja vetovoimaa, työhyvinvointia ja turvallisuutta sekä työelämän laatua, toimintakulttuuria ja johtamisen muutosta, osaamisen ennakoimista, työelämän laatua, etä- ja hybridityön kehittämistä, palkitsemista, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, työelämäpalveluita, yhteistoimintaa ja henkilöstöviestintää
- Talouden ja toiminnan kestävä kehittäminen ohjelman raportoinnissa siirryttiin tietoallaspohjaiseen raportointiin

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Arvioidessaan riskienhallintaa osana sisäistä valvontaa yhtymähallitus arvioi, miten luotettavasti saadaan kohtuullinen varmuus kuntayhtymän tavoitteiden saavuttamisesta, toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Yhtymähallitus arvioi niiden menettelyjen järjestelmällisyyttä, joiden avulla kuntayhtymän toimintaan liittyviä riskejä, niiden merkitystä ja toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan sekä toimintatapoja, joilla riskejä hallitaan, valvotaan ja raportoidaan säännönmukaisesti. Riskienhallinnan tasoa ja riittävyttä arvioidaan suhteessa kuntayhtymän toimintaan, investointeihin, rahoitukseen ja vahinkoihin liittyvissä riskeissä sekä riskien mahdollisten realisoitumisen vaikutuksia kuntayhtymän toimintaan, talouteen ja palvelukykyyn.

Riskienhallinnan perusteet ja keskeiset elementit

Yhtymävaltuusto on päättänyt kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, jotka liitettiin osaksi talousarvioita. Riskienhallinta on määritelty osaksi johtamisjärjestelmää päämäärineen, tavoitteineen, periaatteineen ja vastuineen. Kuntayhtymälle laadittiin edellä mainittujen perusteiden pohjalta turvallisuus- ja riskienhallintapolitiikka. Riskienhallinnan vastuut on kuvattu hallintosäännössä.

Laatu-, asiakas- ja potilasturvallisuudesta

- SHQS-laatuohjelman mukaisia itsearviointeja toteutettiin suunnitelman mukaisesti moniammattillisesti palvelualueiden sekä strategisen kehittämisen ja tukipalvelujen palvelutoiminnoissa. Itsearvioinneissa arvioitiin yhteisöohjautuvasti omaa toimintaa suhteessa sote-lainsäädäntöön, valtakunnallisiin suosituksiin, hyviin hoitokäytäntöihin ja näyttöön perustuvaan toimintaan sekä jatkuvan laadunparantamisen periaatteisiin. Itsearviointien toteuttaminen koko organisaation tasolla samanaikaisesti edisti yhteisten rakenteiden luomista sekä kehittämistavoitteiden asettamista.
- Sisäisiä auditointeja toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Auditoinneilla selvitettiin toiminnan vastaavutta SHQS-standardin, Keusoten itse asettamien ja laindääsännön vaatimuksia. Sisäisillä auditoinneilla vahvistettiin hyviä yhteisiä käytänteitä ja tuotiin esille vahvuuksia, havaintoja ja suosituksia kehittämiskohteista.
- Asiakas- ja potilasturvallisuus- ja laatutyöryhmät edistivät monialaisessa yhteistyössä laatu, asiakas- ja potilasturvallisuudelle asetettuja kehittämistavoitteita. Työryhmien yhteistyönä laadittiin mm. hyvinvointialueen laatu, asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelma vuosille 2023-2024. Suunnitelma toimii hyvinvointialueen laatukäsikirjana ja terveydenhuollon omavalvontasuunnitelmana.
- Keusoten turvallisuuden eri osa-alueet määriteltiin ja kuvattiin monialaisessa yhteistyössä. Määrittelytyön pohjalta uudelleenorganisointiin turvallisuuden osa-alueita vastaavat työryhmät ja tehtävät.

Kokonaisvaltaista riskienhallintaa tuetaan suunnitelmilla ja ohjeilla, jotka liittyvät talous- ja henkilöstöhallintoon, hankintoihin, tietoturvaan ja tietosuojaan, asiakas- ja potilasturvallisuuteen sekä laadun- ja riskienhallintaan (ml. menettelyt riskien tunnistamiseen, arviointiin, hallintakeinoihin ja seurantaan). Keusotella on käytössään vaarojen tunnistamisen riskienarviointityökaluina WPro ja HaiPro. Riskitiedon varastointia varten on käytössä oma tietojärjestelmänsä.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Valmiussuunnitelman valmistelu eteni mm. huomoiden STM:n valmiuden ohjauskirjeitä ja loppuvuodesta valmistui HVA:n valmiussuunnitelma (v1.0). Huomioiden vallitsevia yhteiskunnan olosuhteita - pääpainopiste valmiuden kehittämisessä oli sähkökatkoihin varautumisessa, mitä kautta valmistui sähkövarautumisen suunnitelmaosio.

Viestinnällistä valmiutta ja kyvykkyyttä kehitettiin merkittävästi 2022 Virve-investointien myötä, mikä käytännössä nosti virve-puhelinlaitekapasiteetin noin kymmenestä laitteesta noin 120 laitteeseen Keusotessa. Virve-puhelinten käyttäjäosaamista saatiin tehokkaasti kehitettyä Beacomsim-virve-simulaattorikoulutuksilla.

Strategisten ja taloudellisten riskien hallinta

Talouden riskienhallinnan vahvistamisella ja palvelurakenteen kehittämällä pyrittiin hallitsemaan kustannuskehitystä siten, että se saataisiin rahoituspohjan edellyttämälle tasolle. Keusoten kehitystyössä kuntayhtymästä hyvinvointialueeksi järjestämissaamista vahvistettiin, palvelurakenteen muotoilua ja palveluketjuja sekä tuotantotapoja kehitettiin. Taloudellisia riskejä, ml. koronan vaikutuksia on tunnistettu ja analysoitu.

Talouden palvelualueperustaista ennusteprosessia kehitettiin edelleen vuoden 2022 aikana. Tavoitteeksi asetettiin entistä laadukkaampi ja vuorovaikutteisempi tilinpäätösennusteprosessi yhteisesti sovittuine aikatauluineen, vastuineen ja tehtävineen. Ennustamisen prosessia on mallinnettu, aikataulu on kytketty toiminnan ja talouden vuosikelloon. Tietoallasta hyödynnettiin systemaattisesti tässä kehitystyössä, tuottavuusohjelmaa kytkettiin vahvemmin toiminnan ennustamiseen ja hanketoimintaan. Käyttöön otettiin aikasarjoihin pohjautuva koneellinen talousennuste.

Strategia, kehittäminen ja rahoitustulosalueen ennustetiimi sekä tieto- ja automaatiotiimi vastaavat järjestämislain määrittelemien vähimmäistietosisältöjen vaatimuksiin vastaamisesta, tietotuotteiden kuten itsepalveluraportoinnin ja Pärjäjä-mallin kehittämisestä, toisiolain ekosysteemiin liittymisestä. Hyvinvointialueelle on myönnetty ICT-muutosrahoitusta tiedolla johtamisen kehittämiseen 2021 – 2025.

Lisäksi tietojohtamisen kehittämissuunnitelmaan kuvatuilla toimenpiteillä tuettiin edellä mainittujen suunnitelmien toimeenpanoa. Kehittämisen painopisteinä olivat sote-uudistuksen kulmakivet, ml. kustannusten kasvun hillintä, tiedolla ohjauksen kehittäminen, palvelujen ennaltaehkäisevyys ja yhteensovittaminen sekä digitaaliset palvelut.

Yhtymästrategiaa laadittaessa toimintaympäristön muutokset kartoitettiin ja niiden vaikutukset arvioitiin. Muutokset ryhmiteltiin yhteiskunnallisiin ja sosiaalisiin (terveyden ja hyvinvoinnin korostuminen, väestörakenteen muutos), poliittisiin ja lainsäädännöllisiin (pääöksenteon kompleksisuus, teknologisiin (älykkään teknologian murros) ja taloudellisiin (talouden reunaehdot tiukentuvat) tekijöihin. Nämä tekijät arvioitiin neljästä näkökulmasta: asukkaan, henkilöstön, palvelutuotannon sekä talouden ja hallinnon näkökulmista. Yhtymästrategia on toiminut lähtökohtana prosessissa, jolla hyvinvointialuestrategia ja palvelustrategia laadittiin.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Henkilöstöriskien hallinta (ml. strategisten kyvykkyyksien varmistaminen ja kehittäminen)

Kuntayhtymä laati henkilöstöpolitiikan, henkilöstöohjelman sekä vuosittain yhteistyömenettelyssä työntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja edistämiseksi henkilöstö- ja koulutussuunnitelman, joka perustui henkilöstöpolitiikkaan ja henkilöstöohjelmaan. Suunnitelmassa kuvattiin mm. tavoitteet, rekrytointipolitiikka, henkilöstön rakenne ja määrä, hyvinvointia tukevat toimenpiteet ja käytössä oleva perehdytysprosessi. Ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla ja rekrytointipolitiikalla varauduttiin toimintaympäristön, henkilöstömäärän ja rakenteen muutoksiin. Henkilöstömitoitukseen liittyvät lainsäädännön muutokset aiheuttivat henkilöstömäärän nousupainetta.

Kuntayhtymässä määriteltiin strategiset kyvykkyydet (asiakaskyvykkyys ja asukaskokemus, tiedon analysointi- ja tuottamiskyvykkyys, uudistumisen takaava innovaatiokyvykkyys, itse- ja yhteisöohjautuvuus, johtamiskyvykkyys, ennakoiva ja toimintamalleja uudistava terveyden ja hyvinvoinnin kyvykkyys sekä talous- ja kustannusten hallinnan kyvykkyys). Kyvykkyydet kuvataan osaamisina, jotka puolestaan määrittävät osaamisen kehittämisen sisältövalintoja henkilöstökoulutuksessa. Operatiivisella kyvykkyydellä varmistetaan ammattiosaamista ja ydinprosessien hyvää hallintaa.

Henkilöstösuunnitelmassa henkilöstöön liittyvien tavoitteiden ja tunnuslukujen lisäksi kuvataan toiminnan muutosten vaikutuksia henkilöstön määrään ja rekrytointipolitiikkaan sekä yleisiä periaatteita palvelusuhdemuotojen käytössä. Koulutussuunnitelma toteuttaa henkilöstöohjelmaa sekä hankkeina että yhteisinä toimintamalleina.

Kuntayhtymässä ammatillisia koulutuksia ja valmennuksia yhteistyössä henkilöstöpalvelujen kanssa koordinoivat palvelualuekohtaisesti nimetyt koulutusyhdyshenkilöt, jotka yhdessä muodostavat koulutustyöryhmän. Keusoten yhteinen koulutuskalenteri koulutuksineen ja valmennuksineen mahdollisti monipuoliset kouluttautumismahdollisuudet koko henkilöstölle. Vuonna 2022 panostettiin kokonaisvaltaisesti yhteisöohjautuvuuden, laadunhallinnan, leanin ja osallisuuden kehittämiseen. Henkilöstö osallistui koulutuksiin keskimäärin 1,8 pv/henkilö. Koulutusten teemoina erilaisten substanssiosaamista vahvistavien koulutusten lisäksi olivat esimerkiksi kuntayhtymän yleisessä koulustarjonnassa olevat erilaiset sisältö-, menetelmä- ja järjestelmäkoulutukset, turvallisuuteen liittyvät koulutukset, yhteisöohjautuvuus ja lean sekä muutoksessa oleminen ja muutoksen johtaminen.

Henkilöstökulujen kehitystä ja siihen vaikuttamisen keinojen toimivuutta Keusotessa arvioitiin jatkuvasti (ml. henkilöstömäärän, lomapalkkavelan ja työterveyshuoltopalvelujen kehitys). Palkkausjärjestelmän kehittämistyötä ja palkkojen kokonaisuuden harmonisointia jatkettiin vuonna 2022 sote-sopimuksen ja KVTESin piirissä olevan henkilöstö osalta siten, että eri hinnoitteluryhmien palkat saavuttivat ylimmän desiilin.

Yhteistyötoimikunta ja työsuojelu (henkilöstöfoorumi)

Yhtymähallitus on asettanut kuntayhtymän yhteistyötoimikunnan, joka toimii yhteistyöelimenä ja työsuojelutoimikuntana käsitellen lainsäädännön edellyttämät laajakantoiset ja henkilöstöä yleisesti koskevat asiat. Työsuojelualtuutetut tukevat

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

kuntayhtymän esimiehiä ja henkilöstöä vaarojen tunnistamisessa ja riskien arviointiin liittyvissä asioissa (palvelu on saatavilla myös LaaS -palveluna).

Kuntayhtymän henkilöstöfoorumi, joka koostuu henkilöstön edustajista, kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa. Henkilöstön edustajina toimivat työsuojeluvaltuutetut ja pääluottamusmiehet.

Kuntayhtymällä oli henkilöstöturvallisuuteen liittyen työsuojelun toimintaohjelma, työ- ja turvallisuusohjeet sekä kiinteistökohtaiset pelastautumiseen liittyvät ohjeet. Työsuojelun työryhmä, joka koostui työhyvinvointipäälliköstä (pj.), työhyvinvointikoordinaattorista ja työsuojeluvaltuutetuista huolehti omalta osaltaan työsuojelun yhteistoiminnasta ja sen toimivuudesta.

Riskienhallinta hankinnoissa ja sopimuksenhallinta

Kuntayhtymän hankintapalvelut ohjasivat, tukivat ja koordinoivat kuntayhtymän hankintoja sekä osaltaan edistivät kuntayhtymän hankinta- ja sopimusosaamisen ylläpitoa ja jatkuvaa kehittämistä. Lisäksi ICT-hankintojen sopimuksenhallintaa koordinoitiin tietohallinnossa omana kokonaisuutenaan.

Kuntayhtymän viran- ja toimenhaltijoita sitovaa, ajantasaista hankinta- ja sopimusohjeistusta (hankintastrategia, hankintaohje ja osto-ohjeet) noudatettiin pääsääntöisesti kaikissa kuntayhtymän toiminnoissa ja yksiköissä. Hankintojen ja ostojen sivuja Keunetissä on päivitetty säännöllisesti ja sisältöä lisätty monipuolisesti. Kuntayhtymän hankinta-asioihin ja tietosuojaan erikoistunut lakimies tuki hankintapalveluja. Kuntayhtymän hankintayhteyshenkilöverkosto, jossa edustus kaikilta palvelualueilta, kokoontui kuukausittain lukuun ottamatta kolmen kuukauden kesätaukoa.

Hankintayhteyshenkilöverkostossa mm. käydään systemaattisesti yhdessä läpi esiintyneitä poikkeamia hankinnan prosessien edelleen kehittämiseksi ja poikkeamiin reagoimiseksi. Hankintatiimi, jossa edustus Strategia, kehittäminen ja rahoitus sekä yhteiset tukipalvelut - yksiköistä, kokoontui samoin kerran kuukaudessa kesä pois lukien. Kummassakin työryhmässä käytiin läpi hankinnan prosessien poikkeamia ja kehittämistarpeita sekä pyrittiin kehittämään hankintaprosessia ja parantamaan sopimushallintaa.

Hankinta- ja sopimusprosessien sujuvan hallinnan tukena on hyödynnetty Cloudia -järjestelmää, joka on otettu osaksi operatiivista toimintaa. Kaikki kynnysarvon ylittävät kilpailutukset tehdään Cloudia -järjestelmän avulla. Asian-, sopimuksen ja hankintojenhallinnan integraatio on edellytys riskienhallinnan onnistumiselle hankintojen ja sopimuksenhallinnassa (ml. reklamaatioiden käsittely).

Sote-ammattihenkilöstön saatavuus on heikentynyt koko Suomessa, eikä kuntayhtymän rekrytointien ja voimassa olevien ostosopimusten kautta ole saatu tarvetta vastaavasti hoitohenkilökuntaa. Jotta yhä paheneva pula henkilöstöstä ei vaikuttaisi kuntalaisten saamaan hoitoon ja palveluun, saatavuuden varmistamiseksi on Keusotessa jouduttu turvautumaan myös suoraan hankintoihin. Henkilöstön riittävyden varmistamiseksi Keusote on liittynyt Hansel Oy:n dynaamisen hankintajärjestelmään: Sote-alan henkilöstövuokraus 2021-2025. Hanselin kilpailuttaman yhteishankinnan malli on rakennettu sellaiseksi, että se maksimoi ammattihenkilöiden saatavuutta, ja mukana on valtakunnallisten toimijoiden lisäksi myös pieniä paikallisia yrityksiä. Toimintavuonna myös henkilöstön saatavuus Hanselin

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

kautta on vaikeutunut ja tämä on osaltaan kasvattanut haasteita ammattihenkilöstön hankinnassa. Samaan aikaan myös yksityisillä palveluntuottajilla on ollut haasteita tarjota henkilöstöä, vetäytymistä tarjouskilpailuista ja tehdyistä hankintapäätöksistä on havaittavissa aiempaa enemmän.

Vakuutusturva

Kuntayhtymän vakuutukset on kilpailutettu 2019 ja ne ovat astuneet voimaan 1.1.2020, henkilöstön osalta 1.4.2020.

Yhtymähallituksen arvio valvontatoimenpiteistä

Yhtymähallituksen näkemyksen mukaan kuntayhtymän valvontatoimenpiteet olivat kuntayhtymän kehitysvaiheeseen nähden hyväksyttävällä tasolla.

Vuoden 2021 selonteon kehittämiskohteiden seuranta:

- Valvontaohjelma ja yksikkökohtaiset omavalvontasuunnitelmat päivitettiin vuodelle 2022 ja laadittiin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon omavalvontaohjelma 2023-2025 sote-järjestämislain vaatimusten mukaisesti. Valvonnan ja omavalvonnan hybridimalli päivitettiin vastaamaan hyvinvointialueen omavalvontatehtävää. Valvonnan monialaisessa yhteistyöryhmässä edistettiin valvonnan kehittämistavoitteita, valvontaosaamista ja yhteisiä käytänteitä. Valvonnan prosessien ja yhdenmukaisen toiminnan varmistamiseksi ja valvonnan tilannekuvatiedon kehittämiseksi käynnistettiin palveluntuottajien valvonnan työkalun käyttöönoton valmistelutyöt. Työkalu otetaan käyttöön sekä yksityisten että omien yksiköiden valvonnassa v. 2023.
- Arkistonmuodostussuunnitelma valmistui helmikuussa 2022 ja tiedonohjaussuunnitelmatyötä on jatkettu.
- Laite- ja kalusterekisterien ylläpito toteutettiin toimittajien laitehallintapalveluissa
- Kuntayhtymä-, toiminta- ja työyksikkökohtaiset lääkehoitosuunnitelmat päivitettiin.

Arvioidessaan valvontatoimenpiteitä yhtymähallitus ottaa kantaa siihen, ovatko erilaiset kontrollit- ja suojaustoimenpiteet riittävällä tasolla. Sopimuksenhallintaan liittyviä valvontatoimenpiteitä tässä selonteossa kuvattiin jo edellä. Valvonnan tasosta tuotettiin tietoa hallituksen käyttöön erilaisin toimintatavoin, mm. vuosittaisella valvontakertomuksella.

Sosiaali- ja terveystalvelujen valvonnan järjestäminen, valvontasuunnitelma ja valvontakertomus

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä osti potilas- ja sosiaaliasiamiespalvelun Länsi- ja Keski-Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Sosiaalitalito Oy:ltä. Sosiaalitalito koostaa vuosittain Sosiaali- ja potilasasiamiehen selvitykset, joissa käsitellään Keusoten alueen

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

potilaiden/omaisten yhteydenottojen syitä. Vuoden 2022 selvitykset raportoidaan kevään 2023 aikana (huhti-toukokuu).

Kuntayhtymällä on itsehallintonsa mukaisesti sosiaali- ja terveystalouden järjestäjänä vastuu palvelujen lain- ja asianmukaisuuden varmistamisesta. Yhtymähallitus hyväksyi 15.3.2022 päivitetyn kuntayhtymän sosiaali- ja terveystalouden valvontaohjelman 2022 ohjeistuksineen ja laatuvaatimuksineen. Valvontaohjelman lisäksi kuntayhtymässä on laadittu sosiaalipalvelujen yksikkökohtaiset omavalvontasuunnitelmat, jotka päivitetään vuosittain. Valvonnan vuoden 2022 kehittämisen tavoitteita on edistetty kehittämällä ohjauksen ja valvonnan prosessien sujuvuutta, tasalaatuisuutta ja yhdenmukaisuutta sekä valvonnan raportointia osana palveluntuottajan valvonnan työkalun käyttöönottoa ja hyvinvointialueen omavalvontaohjelman valmistelua.

Kuntayhtymän valvonnassa on käytössä ns. valvonnan vastuiden hybridimalli. Kuntayhtymällä on konsernipalvelujen laatu- ja valvontapalveluissa valvontakoordinaattori, joka toteuttaa omien sosiaalipalveluyksiköiden valvontakäynnit ja ohjauksen sekä kehittää valvonnan kokonaisuutta valvonnan yhteistyöryhmän kanssa. Sosiaalihuollon valvonnan kehittämiskohteista sekä laadun, asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutumisesta on raportoitu yhtymähallitukselle vuosittain.

Kuntayhtymällä on päivitetty lääkehoitosuunnitelma 2021 – 2022 ja yksikkökohtaiset lääkehoitosuunnitelmat. Lääketurvallisuus ja lääkitysturvallisuus ovat potilas- ja asiakasturvallisuuden osa-alueita. Lääkehoidon riskienhallinnan toimintatavat (ml. riskienarvioinnin matriisimalli, tarvittavan osaamisen ylläpito ja lupakäytännöt sekä edellä mainituista raportointi) on kuvattu vuosittain päivitettävässä lääkehoitosuunnitelmassa. Lääkehoitoa toteuttavissa työyksiköissä työyksikkökohtaiset lääkehoitosuunnitelmat perustuvat kuntayhtymän yleiseen lääkehoitosuunnitelmaan.

Valviran antamien muistutusten käsittelyn menettelyn kehittämisen tuloksena on mallinnettu ja kuvattu muistutusten ja kanteluiden käsittelyprosessit. Hajautetun vastuun toimintatavassa on kiinnitetty vuoden 2022 aikana erityistä huomiota muistutuksien vastaamiseen kohtuullisessa ajassa. Käsittelyaikojen toteutumisesta on seurattu kuukausittain ja käsittelyajat ovat merkittävästi parantuneet aikaisempiin vuosiin verrattuna.

Estävät, havaitsevat ja korjaavat IT-kontrollit

Tietohallinto on kuvannut yleiset ja sovellustason kontrollit: pääsyn-, muutoksen ja laitehallinnan sekä varmistuskäytännöt, jatkuvuuden hallinnan sekä järjestelmien hankinnan ja käyttöönoton, tiedon keruun, syötön, käsittelyn, tulostuksen ja jakelun kontrollit sekä tiedon logituksen.

Tietohallinnon pelikirjassa on kuvattu roolit, vastuut ja kyvykkyydet kysynnän ohjaamisessa ja tietohallinnon rooli palvelualueiden tukena. Lisäksi tietohallinnon ohjausmalli on kuvattu. IT-kehittämisen hankesalkku toimintamalli on vakiintunutta toimintaa. Arkkitehtuurikuvauksien teko on työn alla. Palvelunhallintatoimistoa on kehitetty palveluihin liittyvien pyyntöjen ja poikkeamien sekä ict-toimittajakentän hallinnoimiseksi.

Tietoturvan osalta tietoturvalvomo eli SIEM-SOC ratkaisu on käytössä (lokien hallinta, verkon valvonta, teknisten tietoturvapoikkeamien havainnointi ja niihin puuttuminen). Tietoturvalle on laadittu oma vuosikellonsa. Ulkopuolisten toimijoiden tekemät auditoinnit

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

ovat osa ICT-palvelujen tietoturvallisuuden varmistamista. Tietoturvaan sovellettavasta lainsäädännöstä, viranomais määräyksistä, ohjeista ja suosituksista on laadittu oma dokumenttinsa.

Työsuhteiden elinkaaren hallinta ja palkanmaksu

Hallintosäntöön on kirjattu kuntayhtymän täyttölupakäytännöt: yhtymähallitus päättää virkojen, kuntayhtymän johtaja toimien perustamisesta ja lakkauttamisesta. Henkilöstöjaosto valmistelee palvelusuhteeseen ottamiseen liittyvät asiat, joissa päätösvalta on yhtymähallituksella tai -valtuustolla. Henkilöstöjaosto kehittää ja koordinoi kuntayhtymän henkilöstö- ja työnantajapolitiikkaa. Keusotella on perehdyttämishjelma ja lähtökyselykäytännöt.

Sarastia tuottaa palkanlaskentapalvelut kuntayhtymälle. Palkanlaskentapalvelun vastuut esimiesten ja Sarastian välillä on kuvattu vastuunjakotaulukolla. Palkanmaksua ohjaa kuukausittainen palkanmaksuaikataulu. Palkan muodostuminen ja maksaminen perustuu toimivaltaisen esimiehen hyväksyntään palkkausjärjestelmien ja kuntayhtymän linjausten mukaisesti.

Yhtymähallituksen arvio tiedosta ja tiedonvälityksestä

Yhtymähallituksen näkemyksen mukaan tietoon ja tiedonvälitykseen liittyvien riskien tunnistaminen ja niiden hallinnan jatkuva parantaminen olivat hyväksyttävällä tasolla.

Vuoden 2021 selonteon kehittämiskohteiden seuranta:

- Tietosuojan ja tietoturvan osaamisen velvoittavuuden tunnistettiin ja ylläpidettiin koko henkilöstön osalta (koulutussuunnitelman päivittäminen ja toteuttaminen)
- Tiedonhallintamallin rakentamista ja ylläpitoa lainsäädännön määrittelemässä aikataulussa jatkettiin

Toiminnan ja talouden raportointi

Yhtymästrategiassa ja sen toteuttamiseen määritellyissä ohjelmissa on määritelty strateginen suunta (visio), missio, strategiset tavoitteet, erottumistekijät, painopisteet ja arvot toimintaperiaatteina. Kullekin neljälle painopisteelle on määritelty omat strategiset tavoitteensa 2020 – 2025. Yhtymästrategiasta johdetut tavoitteet kirjattiin osaksi talousarviota ja näin keskeisimmät yhtymästrategiset tavoitteet tulivat yhtymävaltuuston arvioitaviksi talousarvion käsittelyn yhteydessä. Keusoten talouden vuosikelloon on määritelty toiminnan ja talouden ohjausjärjestelmän keskeiset elementit ja vuosirytmii (TA/TS, osavuositarkastus, TP/toimintakertomus). Omistajakunnille kuntayhtymän toiminnasta ja taloudesta raportointiin pääosin kuukausittain.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Tietoturva ja tietosuoja

Tietosuoja ja riskienhallinta

Kuntayhtymä on määritellyt tietosuoja- ja tietoturvalinjauksensa ja tavoitteensa: *Tietoturva- ja tietosuojapolitiikka – turvallisuusajattelu lähtee meistä itsestä* (hyväksytty YV 29.10.2020 § 38). Poliitiikan toteutumista arvioidaan vuosittain. Käytössä olevia ohjeita ovat mm. tietoturvallisuusohje, sähköpostin ja tietoverkkojen käyttöohje, tietoturvan ja tietosuojan omavalvontasuunnitelma sekä henkilötietojen käytön valvonta ja valvontasuunnitelma (lokivalvonta). Ohjeet ovat julkaisu intrassa (Keunet). Jatkossa on tarkoitus entisestään selkiyttää ja yksinkertaistaa dokumentteja luettavuuden ja toimeenpanon helpottamiseksi.

Vuonna 2022 otettiin käyttöön digiturvan kokonaiskuvapalvelu (DVV). Tietoturvan ja tietosuojan osalta on osallistuttu aktiivisesti kansalliseen harjoitustoimintaan (mm. Taisto- ja toimittajakohtaiset harjoitukset).

Tietosuojan tehtäviä toteutetaan, seurataan ja raportoidaan vuosikellon mukaisesti johtoryhmille ja yhtymähallitukselle, joka hyväksyy tietosuojan vuosiraportin ja sen yhteydessä julkaistavan seuraavan vuoden suunnitelman.

Uusi työryhmä- ja tiimirakenne 2022, jossa turvallisuusryhmien määrä tarkistettiin.

Henkilöstön tietosuoja- ja tietoturvaosaamisen varmistaminen

Keusotella on käytössään Navisec -tietosuoja- ja tietoturvaohjelmisto, jonka avulla henkilöstö voi kouluttautua tietosuoja-asioihin, tehdä tietoturvaluottamusten ja suorittaa vaadittavat tietosuojatentit. Esimiehet voivat seurata suorituksia ohjelmiston raportoinnin avulla. Vuonna 2022 tehty henkilöstölle suunnattu oma koulutusosionsa ja tiedotettu Keunetissä tietoturvaan liittyvistä asioista (esim. tietojen kalastelu) ja järjestetty koulutussuunnitelman mukaiset koulutukset.

Tiedon- ja asianhallinta – asianhallinnan asiantuntijoiden päivitys

Tiedonhallinta - Tiedonhallintamalli ja asiakirjajulkisuuskuvaus

Tiedonhallintamallista on tehty luonnos. Julkinen asiakirjajulkisuuskuvaus on julkaistu Keusoten nettisivuilla asiakkaiden saataville.

Asian- ja dokumenttienhallinnan järjestelmän (CaseM) käyttöä toimielinten päätösten valmisteluun ja asioiden rekisteröintiin sekä toimielinten pöytäkirjojen laadintaan ja kirjaamiseen tuetaan koulutuksin. Arkistonmuodostussuunnitelma perustuen kuntien yhteiseen tehtäväluokitukseen ja tiedonohjaussuunnitelmat on laadittu yhteistyössä palvelualueiden kanssa. Asianhallintajärjestelmä on integroitu hankintojen ja sopimuksenhallinnan järjestelmään (Cloudia).

Yhtymähallituksen arvio arvioinnista ja seurannasta

Yhtymähallituksen arvion mukaan arviointi ja seuranta kuntayhtymässä olivat hyväksyttävällä tasolla.

Vuoden 2021 selonteon kehittämiskohteiden seuranta:

- Järjestämis- ja tuottamissuunnitelman pohjalta käynnistettiin palvelujen järjestämissuunnitelman laatiminen ottaen huomioon sote-uudistukseen liittyvän lainsäädännön tuoma ohjeistus palvelustrategialle. Palvelujen järjestämis- ja tuottamissuunnitelman laatiminen jatkui syksyllä 2022 osana hyvinvointialueen palvelustrategian valmistelua.
- Talouden ja toiminnan kestävän kehittämisen ohjelma laadittiin ja toteutumaa raportoitiin tietoallaspohjaisella raportoinnilla

Seurannan vastuut sekä arvioinnin ja seurannan kehittäminen

Kuntayhtymän johdon tehtävänä on vastata ohjaus- ja johtamisjärjestelmän kehittämisestä, toimeenpanosta ja seurannasta sekä sen jatkuvasta parantamisesta. Järjestelmää arvioitiin SHQS-auditoinnein. Johdon tehtävänä on tuloksellisuus- ja vaikuttavuusstrategisten tavoitteiden asettaminen ja niiden toteuttaminen tarkoituksenmukaisella organisaatorakenteella ja johtamisjärjestelmällä.

Kuntayhtymän hankesalkun optimointia ja toimeenpanoa varten valmisteltiin kevään 2022 aikana kokonaiskehittämisen mallia. Kuntayhtymän strateginen johtoryhmä Hyväksyi kokonaiskehittämisen mallin kesäkuussa 2022. Hyvä hankehallinta on osa toimivaa riskienhallintaa.

Tiedolla johtamisen tueksi kehitettyjä työkaluja kuvattiin aiemmin tässä selonteossa.

Omistajakunnilta saatavaa palautetta kerättiin systemaattisin toimintatavoin ja jatkuvassa vuoropuhelussa. Toimintaa ja sen seuranta kehitettiin omistajien antamien tavoitteiden mukaisesti. Talouden ennustamisen prosessin edelleen kehittäminen oli yhteisenä painopistealueena.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	789 566	749 124
Valmistus omaan käyttöön	1 082	248
Toimintakulut	-789 038	-748 475
Toimintakate	1 611	897
Rahoitustuotot ja -kulut		0
Korkotuotot	10	61
Muut rahoitustulot	87	46
Korkokulut	-72	-52
Muut rahoituskulut	-5	-16
Vuosikate	1 630	936
Poistot ja arvonalentumiset	-1 630	-936
Tilikauden tulos	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	0

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	100,2	100,1
Vuosikate/Poistot, %	100,0	100,0

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Kuntayhtymässä, jossa verorahoitusta ei ole, toimintakatteen on oltava ylijäämäinen. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 $= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, tulorahoitus on riittävä. Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön seuraava tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista
 $= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä. Investoinneilla

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

tarkoitetaan poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenosta valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 630	936
Tulorahoituksen korjauserät	-1	-125
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-4 251	-3 685
Käyttöomaisuuden myynnit	4	136
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 617	-2 737
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-30 000	30 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	37 475	15 632
Rahoituksen rahavirta	7 475	45 632
Rahavarojen muutos	4 858	42 895
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	61 329	56 472
Rahavarat 1.1.	56 472	13 577
	4 858	42 895
TP Rahoituslaskelma + tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, €	-11 102	-8 582
Investointien tulorahoitus, %	38,4	25,4
Laskennallinen lainanhoitokate	23,6	0,3
Kassan riittävyys, pv	28,3	27,4

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

*Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätös*vuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys vuoden 2022 lopussa vastasi 28,3 pv:n maksuvalmiutta.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2022 1000 €	2021 1000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	11 198	8 581
I Aineettomat hyödykkeet	5 237	537
2. Tietokoneohjelmistot	8	15
3. Muut pitkävaikutteiset menot	5 229	523
II Aineelliset hyödykkeet	4 769	6 848
4. Koneet ja kalusto	142	278
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 627	6 571
III Sijoitukset	1 192	1 196
1. Osakkeet ja osuudet	1 192	1 196
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 411	2 226
3. Muut toimeksiannot	2 411	2 226
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	93 128	121 048
II Saamiset	31 799	64 576
Lyhytaikaiset saamiset	31 799	64 576
1. Myyntisaamiset	8 557	8 183
3. Muut saamiset	4 329	4 097
4. Siirtosaamiset	18 913	52 296
IV Rahat ja pankkisaamiset	61 329	56 472
VASTAAVAA YHTEENSÄ	106 738	131 855

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

VASTATTAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
A OMA PÄÄOMA	100	100
I Peruspääoma	100	100
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	0
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 079	2 762
1. Valtion toimeksiannot	668	536
3. Muut toimeksiantojen pääomat	2 411	2 226
E VIERAS PÄÄOMA	103 558	128 993
II Lyhytaikainen	103 558	128 993
1. Joukkovelkakirjalainat	0	30 000
5. Saadut ennakot	37	11 027
6. Ostovelat	31 262	31 013
7. Muut velat	4 870	4 413
8. Siirtovelat	67 389	52 540
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	106 738	131 855
TASEEN TUNNUSLUVUT:		
Omavaraisuusaste, %	0,1	0,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	13,1	15,7
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, %	13,1	15,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000€	0	0
Lainakanta 31.12., 1 000€		30 000
Lainat ja vastuut, 31.12., 1 000 €	36 388	67 101

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selvitä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnuksen osoittajaan merkitään tarkasteluvoiton tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnuksen arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kuntayhtymällä on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaa lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoinnilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla.

Kuntayhtymällä ei ole pitkäaikaista lainaa, mutta kuntayhtymä käyttää kuntatodistuksia maksuvalmiuden turvaamiseksi. Vuoden 2022 lopussa kuntatodistuksia ei ollut käytössä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Vuokravastuut olivat vuoden 2022 lopussa n. 36,4 Me.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

3.4 Kokonaistulot ja -menot

TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	789 566	Toimintakulut	789 038
Verotulot		- Valmistus omaan käyttöön	-1 082
Korkotuotot	10	Korkokulut	72
Muut rahoitustuotot	87	Muut rahoituskulut	5
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
		Pakollisten varausten muutos	
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-1	- Pakollisten varausten lis. (+), väh. (-)	0
		- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	Investointimenot	4 251
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	4	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	82 000
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	52 000	Kokonaismenot yhteensä	874 283
Kokonaistulot yhteensä	841 666		
Täsmäytys			
Kokonaistulot - Kokonaismenot	-32 617		
Rahavarojen muutos	4 858		
Muut maksuvalmiuden muutokset	37 475		
Erotus	-32 617		

4. YHTYMÄHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA
TALOUDEN TASAPAINOTTAMISESTA

Tilikauden tulos on 0,00 euroa.

5. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

5.1 Käyttötalousosa

5.1.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuma

STRATEGIAN PAINOPISTE 1: JOKAINEN ON TÄRKEÄ			
Strateginen tavoite: Sosiaali- ja terveydenhuollon paras asukaskokemus Strateginen tavoite: Asukkaiden hyvinvointi ja terveys paranee yhteistyössä kuntien, yhteisöjen, yritysten ja asukkaiden kanssa			
TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-31.12.2022
Kuntalaisten asioiminen yhdenmukaistuu ja palvelun saavutettavuus paranee.	<p>Terveys- ja sosiaalipalvelujen integroituminen monikanavaisesti</p> <p>Palveluketjujen mallinnus järjestäjän työkaluksi toteutuu suunnitelman mukaisesti IMS-järjestelmässä.</p> <p>Yhteydenottojen kokonaismäärä (kpl) / käsittelyaika tavoiteajassa, takaisinsoitto vuorokauden sisään kaikissa sosiaali- ja terveystalouksissa (mediaani + keskihajonta)</p>	<p>Asiakasohjauksen toimintamalli on vakiintunut sote palveluissa.</p> <p>Monikanavainen asiointimalli käynnistetty ja vakiintunut.</p> <p>Paljon palveluja käyttävien asiakkaiden toimintamalli on otettu käyttöön ja vakiintunut.</p>	<p>Aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluketju on mallinnettu ja segmentoitu palvelutarpeen mukaisesti asiakasprosesseihin.</p> <p>Lasten, nuorten ja perheiden palveluketjun mallinnus on tehty palvelutarpeen mukaisille asiakassegmenteille.</p> <p>Yhteydenottojen määrät ja takaisinsoitto Asiakasohjausyksikössä</p> <p>Puhelinasiointi</p> <p>Sosiaalihuollon neuvonnat = 21 000</p> <p>MIPÄ-neuvonta / hoidon tarpeen arviointi = 7500</p> <p>Virka-aikainen sosiaalipäivystys = 6200</p> <p>Sähköiset lomakkeet</p> <p>Yhteydenotto sosiaalihuoltoon = 1377</p> <p>Ilmoitus sosiaalihuoltoon = 1330</p> <p>Lastensuojeluilmoitus 3232</p> <p>Täydentävän tai ehkäisevän toimeentulotuen hakemus =</p>

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

			<p>2169 (tässä osa on palvelutuotannon hakemuksia)</p> <p>Palvelulupauksen toteutuminen virka-aikaisissa palveluissa (puheluissa takaisinsoitto viimeistään seuraavana arkipäivänä, sähköisissä lomakkeissa käsittelyyn otto 7 arkipäivän aikana) = 90 %</p> <p>Asiakasohjauksikkoon tulleista yhteydenotoista ja ilmoituksista on hoidettu palvelulupauksen mukaisesti.</p> <p>Sosiaali- ja kriisipäivystyksen yhteydenotot 24/7 Hätäkeskustehtäviä 2296</p> <p>Viranomaislinjaan soittoja 2972</p> <p>Asiakaslinjaan soittoja 3828</p> <p>Kriisityön asiakkuuksia ollut 314 (voi sisältää useita henkilöitä), kriisityöhön liittyvä työskentely tilastoitu 1864 kertaa</p> <p>Asiakspuheluihin vastataan aina, ellei työpäri ole työtehtävällä.</p>
--	--	--	---

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

STRATEGIAN PAINOPISTE 1: JOKAINEN ON TÄRKEÄ			
Strateginen tavoite: Sosiaali- ja terveydenhuollon paras asukaskokemus			
Strateginen tavoite: Asukkaiden hyvinvointi ja terveys paranee yhteistyössä kuntien, yhteisöjen, yritysten ja asukkaiden kanssa			
TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-31.12.2022
Palvelun saatavuus ja laatu on hyvää asiakaspalautteen perusteella	Asiakaspalauttejärjestelmän mittarit (NPS 80).	Palvelujen laatua, tarpeenmukaisuutta ja saavutettavuutta kehitetään asiakaspalautteen perusteella	NPS 37
Alueellisen hyvinvointisuunnitelman toimeenpano jatkuu monialaisessa yhteistyössä	Osallisuuden mittarit Hyvinvointikertomuksen mittarit (K=tavoite +, E=tavoite -, 0=ei muutosta) Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, Ikäntyneiden hyvinvointisuunnitelman, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman, Lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyn, vammaispoliittisen ohjelman mittarit. TEA-viisari, soveltuvat mittarit	Alueellisen hyvinvointisuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien tavoitteiden mukainen yhdyspintatyöskentely ja toimeenpano kuntien, yhteisöjen, yritysten ja asukkaiden kanssa	<i>Osallisuus:</i> "Sain tarvitsemani hoidon: täysin samaa mieltä 63 %" ja "Koin tullessi kuulluksi, täysin samaa mieltä 69 %" <i>Sairastavuus vähenee</i> sairastavuusindeksi 93.1 (vuonna 2019) /K, koettu terveys/E <i>Yksinäisyyden kokemus vähenee/E</i> <i>Liikkuminen lisääntyy vähän liikkuvien ja liikkumattomien parissa/0</i> <i>Ylipainoisten ja lihavien määrä laskee/0</i> <i>Mielenterveysongelmien määrä vähenee/E</i> <i>Päihteiden käyttö vähenee/nuoret /K, aikuiset /E</i> <i>Sähköinen asiointi ja omahoito lisääntyy /K</i> Kohdennettujen suunnitelmien implementaatio alkanut. Tea-viisari: perusterveydenhuolto 72 (koko maa 70)

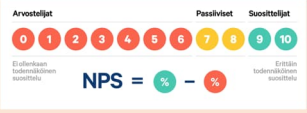
KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

STRATEGIAN PAINOPISTE 2: ELINVOIMAINEN UUDISTUMINEN			
<p>Strateginen tavoite: Kustannustehokkaimmat sosiaali- ja terveyspalvelut</p> <p>Strateginen tavoite: Edelläkävijä yksilöllisen ja ennakoivan hyvinvointiteknologian hyödyntämisessä</p> <p>Strateginen tavoite: Keusote innovoi ja vahvistaa ennaltaehkäiseviä ja elämänlaatua parantavia palveluja</p> <p>Strateginen tavoite: Keusote on tiedolla johtamisen kärjessä</p> <p>Strateginen tavoite: Helppokäyttöiset ja sujuvat palvelukokonaisuudet tuottavat arvoa asiakkaalle</p>			
TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-31.12.2022
Sote-menojen kasvun hillitseminen tavoitteena kuntien kantokykyä vastaava kustannustaso	<p>Kuntien maksuosuudet eivät ylity ilman koronavaikutuksia</p> <p>Tuottavuusohjelman 40 Me nettosäästötavoitteen toteutuminen</p> <p>Ennustava malli, jolla ennustetaan ikäihmisten segmentin sisällä tapahtuvaa siirtymistä huolenpitoasiakkaaksi, on käytössä</p>	Tuottavuusohjelman toimenpiteet	Toiminnan ja talouden kestävän kehittämisen ohjelma hyväksyttiin kuntayhtymän päätöselimissä.
Kuntayhtymän digiRoadMap ennaltaehkäisee, tukee toimintatapojen, palveluprosessien ja asiakaslähtöisten palvelupolkujen uudistamista	<p>Investointiohjelman täytäntöönpano%</p> <p>Sähköisesti toteutettujen palvelupolkujen määrä, ensimmäisenä kohteena Päihde- ja mielenterveyspalvelupolku</p>	<p>Investointien toteutus priorisoiden kokonaiskehittämissuunnitelman mukaisesti.</p> <p>Palvelupolkujen kuvaus osana sähköisten palveluiden kehittämistä. Ennaltaehkäisyn näkökulma, asukkaan itse- ja omahoito on aina osa kuvauksia.</p>	<p>Investointiohjelman toteuma% oli 55.</p> <p>Kuntayhtymälle myönnettiin ICT-muutosrahaa n. 7 M€, jonka käytön toteuma% oli 65.</p> <p>Alkuperäisiin investointisuunnitelmaan verrattuna, oli toteuma% yhteensä 118%.</p>

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

STRATEGIAN PAINOPISTE 2: ELINVOIMAINEN UUDISTUMINEN			
Strateginen tavoite: Kustannustehokkaimmat sosiaali- ja terveystalot Strateginen tavoite: Edelläkävijä yksilöllisen ja ennakoivan hyvinvointitekniikan hyödyntämisessä Strateginen tavoite: Keusote innovoi ja vahvistaa ennaltaehkäiseviä ja elämänlaatua parantavia palveluja Strateginen tavoite: Keusote on tiedolla johtamisen kärjessä Strateginen tavoite: Helppokäyttöiset ja sujuvat palvelukokonaisuudet tuottavat arvoa asiakkaalle			
TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-31.12.2022
Tiedolla johtamisen ratkaisu tukee Kuntayhtymän johtamista järjestämisen ja tuottamisen tasolla	Päättäjien tyytyväisyys saatavilla olevaan tietoon asteikolla 1–5 (tavoite 3,5) Järjestäjän ja tuotannon johdon tyytyväisyys tarjottuun tiedolla johtamisen ratkaisuun asteikolla 1–5 (tavoite 3,5)	Itsepalveluraportoinnin jatkokehitys ja laajentaminen kattamaan päättäjät Järjestäjän, tuotannon strategisen ja operatiivisen johdon työpöydät	Päättäjien työpöytä julkaistiin keväällä päättäjien käytettäväksi.
Palvelurakenteen painopistettä muutetaan ennaltaehkäisevään suuntaan	Uusien ennaltaehkäisevien palvelujen määrä ja ennaltaehkäisevien palvelujen vaikuttavuus Kuinka paljon asiakkaita ohjataan yhteydenoton yhteydessä kuntien, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tai yksityisten palveluntuottajien palveluihin Kuinka paljon asiakkaita ohjataan korjaavista palveluista ennaltaehkäiseviin palveluihin	Varhaisen vaiheen tukipalvelujen palveluvalikoiman laajentaminen Luodaan itsehoidon ja omahoidon palvelupolkuja Painoindeksiin, depressioseulan ja auditseulan muutosten seuranta Tuottavuusohjelman ja palveluverkkosuunnitelman toimenpiteet	Yhteydenoton yhteydessä asiakkaita on ohjattu kuntien, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tai yksityisten palveluntuottajien palveluihin asiakasohjausyksiköstä tilastoiduista yhteydenotoista: Lapsiperheet: 51 % Työkäiset + mipä: 30 % Ikäihmiset: 27 %

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

STRATEGIAN PAINOPISTE 3: VOITTAVA JOUKKUE			
Strateginen tavoite: Arvostettu ja vetovoimainen työpaikka Strateginen tavoite: Kyvykäs ja hyvinvoiva henkilöstö mahdollistaa onnistumisen Strateginen tavoite: Kaikissa työyhteisöissä toteutuu yhteisöohjautuvuus ja valmentava johtaminen			
TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-31.12.2022
Henkilöstön pysyvyys lisääntyy, vakituisen henkilöstön vaihtuvuus on alle 8 % Suositteluindeksi (NPS) on positiivinen Työelämän laatuindeksi on 55 %	Lähtövaihtuvuus %, (31.12.2020 lähtövaihtuvuus % oli 14,4 %) Kuntayhtymä työpaikkana suositteluindeksi (NPS, suositteluindeksi 6/2021 oli -48) Työelämän laatuindeksi (QWL, indeksi 6/2021 oli 52 %)	Muutosjohtamisosaamisen ja yhteisöohjautuvuuden vahvistaminen siten, että toiminnan tavoitteet ja prosessit ovat selkeitä ja henkilöstöä osallistuu oman työn kehittämiseen ja ratkaisujen tekemiseen. Pysyvän henkilöstön hankinta, esimerkiksi kansainvälisillä rekrytoinneilla	Lähtövaihtuvuus 18 % Ilman eläkkeelle siirtyneitä 15 % Suositteluindeksi 12/2022 NPS -20 Työelämän laatuindeksi QWL (KeusotenSyke) 05/2022 49% 12/2022 57 % Filippiineiltä tullut 24 hoiva-avustajaa ikäihmisten palveluihin ja kotihoitoon
Strategisten kyvykkyysien tunnistaminen ohjaa osaamisen kehittämistä ja rekrytointeja	Strategisiin kyvykkyysiin kohdentuvat koulutuspäivät/hlö Henkilöstön saatavuus (hakijamäärät/haku)	Sähköinen koulutusalausta käytössä, jossa koulutukset kuvattuna, sekä ilmoittautuminen ja seuranta Sijaisten rekrytoinnin keskittäminen	Koulutuspäivät 1 päivä/henkilö Sähköinen koulutusalausta (OIVA) käytössä Rekrytoinnit on keskitetty 05/2022 alkaen Hakijoita avoimiin tehtäviin oli keskimäärin 6,2 hakijaa/haku
Johtamisen ja esimiestyön laatu paranee	Johtamisosaamisen arviointitulokset Johtaminen QWL systeemiälykkyyks	Hyvän johtamisen kriteerit ja KeuAkatemian toiminnassa (1 lähiesimiestyön ammattitutkintoryhmä käynnistynyt) Johdon ja esimiesten johtamisen kyvykkyyttä vahvistetaan Leanin ja yhteisöohjautuvuuden keinoin Yhteisöohjautuvuuden esihenkilöiden valmennushanke viety päätökseen.	Johtamisen QWL 55% (kohtuullinen taso) KeuAkatemian Lähiesimiestyön ammattitutkinnon aloitti 13 opiskelijaa 4/ 2022. Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinnon aloitti 19 opiskelijaa 11/2022. Lean ja yhteisöohjautuvuus kuuluvat kiinteästi opintoihin.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

STRATEGIAN PAINOPISTE 4: HALUTTU KUMPPANI			
Strateginen tavoite: Keusote on arvostettu sote-innovaatioiden tuottaja			
Strateginen tavoite: Verkostot ja monialainen yhteistyö parantavat palvelujen vaikuttavuutta			
TALOUSARVIOTAVOITE	MITTARI	TOIMENPITEET TAVOITTEEN SAAVUTTAMISEKSI	TOTEUTUMA 1.1.-31.12.2022
TKI- yhteistyömallin vakiinnuttaminen ja kyvykkyyden lisääminen TKI-toiminnan vaikuttavuushyötyjen arvioinnissa ja innovaatioiden tuottamisessa	<p>Ulkoisten verkostoprojektien määrä suhteessa kaikkiin hankesalkun projekteihin</p> <p>Kuntayhtymän toimintaa kehittävien opinnäytetöiden määrä, muutos % ja sisältöjen %-osuus strategisista painopistealueista</p> <p>Tutkimuksellisen erillisrahoituksen määrä, muutos-%</p> <p>Systematisoitu hyötyanalyysi on kytketty osaksi tutkimuksia ja kehittämishankkeita vähintään 90 %:ssa</p>	<p>TKI-toiminnan sisäisten ja ulkoisten rakenteiden vahvistaminen ja vakiointi</p> <p>Kuntayhtymän sisäisen kokonaiskehittämisen toimintamallin implementointi (konsernin uudelleen organisoinnin yhteydessä)</p>	<p>TKI-ekosysteemin dynaaminen hankintajärjestelmä käynnistyi ja Metropolian kanssa solmittiin erillinen TKIO-sopimus. Sisäisissä rakenteissa TKIO-ekosysteemin toiminta implementoitiin osaksi kokonaiskehittämisen mallia.</p> <p>Myönnetystä tutkimus ja opinnäytetyöluvista (N=72) tuki strategisia painopisteitä; 36 % jokainen on tärkeä, 38 % elinvoimainen uudistuminen, 19 % voittava joukkue ja 7 % haluttu kumppani.</p> <p>Tutkimuksellinen erillisrahoitus; ei muutosta.</p> <p>Uusilta hankeideoilta edellytetään hyötyanalyysia/selvitystä kokonaiskehittämisen mallin mukaisesti.</p>

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

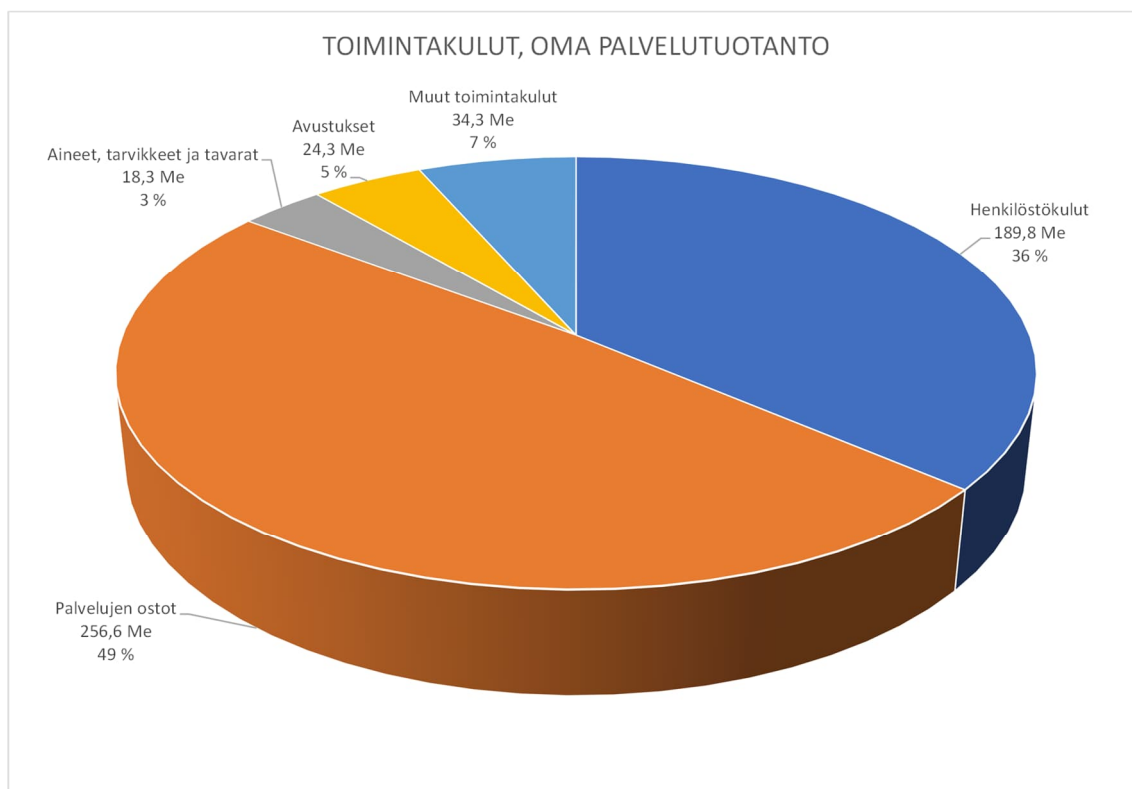
5.1.2 Oma toiminta eli kuntayhtymä ilman erikoissairaanhoidtoa

Sitovat taloudelliset tavoitteet

Tuloslaskelma

OMA PALVELUTUOTANTO	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama, %
TOIMINTATUOTOT	454 283 572	61 320 243	515 603 815	523 827 236	8 223 421	1,59 %
Myyntituotot	412 831 598	49 291 317	462 122 916	461 624 465	-498 450	-0,11 %
Maksutuotot	34 163 238	-1 247 974	32 915 264	35 876 006	2 960 742	9,00 %
Tuet ja avustukset	3 353 395	14 079 900	17 433 295	22 002 078	4 568 782	26,21 %
Muut toimintatuotot	3 935 340	-803 000	3 132 340	4 324 687	1 192 347	38,07 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 590 556	-74 022	1 516 534	1 082 384	-434 150	-28,63 %
TOIMINTAKULUT	-454 206 101	-61 243 675	-515 449 776	-523 292 389	-7 842 613	1,52 %
Henkilöstökulut	-187 746 770	-8 722 359	-196 469 129	-189 761 023	6 708 106	-3,41 %
Palvelujen ostot	-200 924 914	-39 093 007	-240 017 920	-256 580 184	-16 562 264	6,90 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 124 945	-1 889 050	-19 013 995	-18 297 353	716 642	-3,77 %
Avustukset	-18 182 970	-6 767 887	-24 950 857	-24 342 350	608 507	-2,44 %
Muut toimintakulut	-30 226 502	-4 771 373	-34 997 875	-34 311 480	686 395	-1,96 %
TOIMINTAKATE	1 668 026	2 546	1 670 573	1 617 230	-53 342	-3,19 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-130 000	0	-130 000	19 473	149 473	-114,98 %
Korkotuotot	0	0	0	9 504	9 504	
Muut rahoitustuotot	40 000	0	40 000	87 399	47 399	118,50 %
Korkokulut	-120 000	0	-120 000	-72 062	47 938	-39,95 %
Muut rahoituskulut	-50 000	0	-50 000	-5 368	44 632	-89,26 %
VUOSIKATE	1 538 026	2 546	1 540 573	1 636 703	96 130	6,24 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 585 267	0	-1 585 267	-1 630 297	-45 030	2,84 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 585 267	0	-1 585 267	-1 630 297	-45 030	2,84 %
TILIKAUDEN TULOS	-47 241	2 546	-44 694	6 406	51 100	-114,33 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-47 241	2 546	-44 694	6 406	51 100	-114,33 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	-47 241	2 546	-44 694	6 406	51 100	-114,33 %

Toimintakulut tiliryhmittäin

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Perustelut poikkeamille

Omassa palvelutuotannossa toimintakate oli noin 53 000 euroa muutettua talousarviota heikompi.

Toimintakulut ylittyivät noin 7,8 Me. Henkilöstökulujen alitus omassa palvelutuotannossa oli yhteensä noin 6,7 Me, mutta palvelujen ostot ylittyivät noin 16,6 Me:lla. Tätä selittää henkilöstön saatavuusongelmat – omaa henkilöstöä ei ole saatu rekrytoitua ja on siten jouduttu käyttämään vuokratyövoimaa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat muutetun talousarvion n. 0,7 Me, lähinnä apuväline- ja hoitotarvikekustannusten toteututtua arvioitua pienempinä. Avustukset alittuivat yhteensä n. 0,6 Me muutettuun talousarvioon verrattuna omaishoidon tuen ja toimeentulotuen toteutuessa arvioitua pienempinä. Muut toimintakulut toteutuivat lähes 0,7 Me muutettua talousarviota pienempinä, vaikka vuokrakustannukset ylittyivät lähes 0,7 Me.

Toimintatuotot ylittyivät noin 8,2 Me muutettuun talousarvioon verrattuna. Valtion koronavastusta kirjattiin lähes 2,9 Me enemmän kuin muutetussa talousarviossa arvioitiin. Hanketuottoja kirjattiin n. 6,2 Me muutettua talousarviota enemmän. Vastaavasti hankkeiden toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion noin 6,2 Me:lla eli toimintakatevaikutus on nolla. Keski-Uudenmaan ict-hanke käsiteltiin Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän kirjanpidossa, koska hyvinvointialueella ei ollut vuonna 2022 käytössä talousjärjestelmiä ja hankekirjanpito hoidettiin kuntayhtymän puolella. Hyvinvointialueen asioista ei kuitenkaan jää kuntayhtymälle kustannuksia vaan kaikki laskutetaan hyvinvointialueelta.

Omassa palvelutuotannossa sitovuustasona on toimintakate, joten kaikkia talousarviomuutoksia ei ole välttämättä kohdennettu tiliryhmätasolla oikein, koska pääpaino on ollut sitovuustason oikeellisuudessa.

Olellaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa tilikauden aikana

Yhtymän johto sekä strateginen kehittäminen ja tukipalvelut

Vuonna 2022 edistettiin merkittävä tiedolla johtamisen kokonaisuutta. Käyttöön otettiin henkilöstölle suunnattu itsepalveluraportointi sekä palvelutoiminnalle suunnattuja PowerBI -työpöytä. Lisäksi päättäjille luotiin oma päättäjien työpöytä. Vuonna 2022 valmisteltiin hyvinvointialuesiirtymää, jossa ETEVAn ICT-kokonaisuus ja kuntayhtymän ICT-kokonaisuus yhdistettiin. Yhdistetty kokonaisuus tuottaa hyvinvointialueen ICT-palveluiden lisäksi erityisvaativiin vammaispalveluihin liittyvää asiakas- ja potilastietojärjestelmäpalvelua usealle eri hyvinvointialueelle sekä HUSsille vuoden 2023 alusta alkaen. Vuonna 2022 valmistauduttiin uuden yhtenäisen asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuuden käyttöönottoon. Ensimmäinen käyttöönotto toteutettiin lokakuussa 2022, käyttöönottojen jatkuessa vuoden 2023 loppuun saakka.

Talous- ja henkilöstöpalveluissa toteutettiin talous- ja hr-ohjelmistojen uudistaminen yhteistyössä Sarastian kanssa. Järjestelmien uudistamisella varauduttiin myös sujuvaan siirtymiseen hyvinvointialueelle.

Alueellinen hyvinvointikertomus (2020–2021) hyväksyttiin kuntayhtymän valtuustossa 5.5.2022, § 10 ja kyseessä oli ns. laaja hyvinvointikertomus. Alueelliset lasten ja nuorten sekä

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

ikäntyneiden hyvinvointisuunnitelmat hyväksyttiin kuntayhtymän valtuustossa 12/2021 ja v. 2022 aikana on hyvinvointisuunnitelmien tavoitteita ja toimenpiteitä konkretisoitiin ja toimenpantiin mm. yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.

Alueelliset vaikuttamistoimielimet, hyvinvointialueen nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto sekä vammaisneuvosto aloittivat työskentelynsä jo v. 2022 syksyllä varmistaen vaikuttamisyon siltautumista hyvinvointialueelle.

Asiakaspalautekysely uudistettiin ja otettiin käyttöön 14.2.2022. Uudistuksen myötä kaikissa kuntayhtymän palautekanavissa on käytössä sama kysely.

Asiakasohjausyksikkö on toiminut nyt kaksi vuotta. Asiakasohjausyksikkö sisältää lapsiperheiden päivityksen ja neuvonnan sekä palvelutarpeen arvioinnin tiimit, työikäisten tiimi ml. aikuisten mielenterveys- ja päihdepalveluiden asiakasohjaus, ikäihmisten tiimi sekä sosiaali- ja kriisipäivystys. Keskeisiä tehtävinä ovat sosiaalipäivystys ja kriisipäivystys, neuvonta, ohjaus ja palvelutarpeen arviointi sekä hoidontarpeen arviointi mielenterveys- ja päihdepalveluihin sekä ikäihmisten SAS arviointi.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelualue

Vuonna 2022 koko palvelualueen merkittävien palvelujen tuottamista vaikeuttanut haaste oli vaikeudet henkilöstön saatavuudessa ja siitä johtuva henkilöstövaje. Saatavuusongelmat koskivat ikäihmisten palveluissa lähihoitajia ja sairaanhoitajia ja vammaisten palveluissa sosiaalityöntekijöitä. Tilannetta pyrittiin korjaamaan kaikin käytettävissä olevin keinoin. Henkilöstön saatavuusongelmat heijastuivat palvelujen saatavuuden lisäksi myös taloudellisina vaikutuksina. Lisäksi ne vaikeuttivat henkilöstön mahdollisuuksia osallistua kehittämistyöhön ja koulutuksiin, lukuun ottamatta välttämättömiä koulutuksia (kuten APTJ, eli asiakas- ja potilastietojärjestelmien muutoksiin liittyvät koulutukset).

Ikäihmisten palvelut

Palvelujen turvaamiseksi henkilöstövajetta korjattiin työvoiman vuokrauksella, keikkalaisten käytöllä ja ylitöiden teettämällä ja rekrytointilaisilla. Alkuvuonna erityistä ongelmaa syntyi myös henkilöstövuokrausfirmojen toiminnasta, näiden rekrytoimissa henkilöstöä suoraan yksiköistä ja tarjotessa sitä sitten merkittävästi kalliimmalla Keusoten käyttöön. Tämän hillitsemiseksi ryhdyttiin toimenpiteisiin. Rekrytointipilotin kautta kotihoitoon palkattiin Filippiineiltä kuusi hoiva-avustajaa ja ympärivuorokautisiin palveluihin 18 hoiva-avustajaa. Pilotin kokemukset olivat hyviä, vaikka kielitaidon kehittyminen ja pitkä perehdytys vaativatkin panostusta.

Palvelujen turvaamiseksi kotihoidossa onnistuttiin lisäämään henkilöstön välitöntä asiakastyöhön kohdistuvaa työaika. Sairaanhoitajien kohdalla haasteeksi muodostui kuitenkin se, että henkilöstövajeen aikana enenevä määrä sairaanhoitajan työstä joudutaan ohjaamaan konsultatiivisiin tehtäviin. Myös teknologisten ratkaisujen käytön lisääminen turvasi osaltaan palveluja. Kotihoidon etäkäyntien määrä kasvoi vuoden 2022 aikana 39,5 % ja vastaavasti kotiin vietyjen palvelujen määrä väheni 13 % vuoteen 2021 verrattuna. Lääkerobottien määrälliseksi tavoitteeksi vuonna 2022 oli asetettu 100 laitetta ja joulukuun lopun toteuma oli 135 laitetta.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Omaishoidon tuen asiakasmäärä kasvoi 3,4 % vuoden 2022 aikana ja omaishoitajien määrä vuoden lopussa oli 613. Rahallisen tuen lisäksi omaishoitajien tueksi käynnistettiin toimintakerhot Hyvinkäällä, Mäntsälässä ja Nurmijärvellä.

Perhehoidon merkitys ja sen edellytysten vahvistaminen on tunnistettu palvelualueella ja suunnittelu perhehoidon kehittämiseksi on käynnistetty yhdessä vammaispalvelujen ja lasten perhehoitoyksikkö Pihlajan kanssa.

Ikäihmisten ympärivuorokautisissa palveluissa palvelurakenteen keventäminen ja monipuolistaminen on ollut tavoitteena jo useampia vuosia. Välimuotoisen ja yhteisöllisen asumisen lisäämiseksi käytiin vuonna 2022 runsaasti yhteistyöneuvotteluja alueen kuntien sekä rakennuttajien ja yksityisten palveluntuottajien kanssa. Tavoitteena on, että tehostettuun ja ympärivuorokautiseen palveluasumiseen tultaisiin vain elämän kaaren loppuvaiheessa, kun avun tarve on suuri. Huhtikuussa Keusotessa lakkautettiin viimeinen laitoshoidon yksikkö ja käynnistettiin kuntouttavan lyhytaikaishoidon yksikön toiminta, jossa käynnistyi syksyllä keskitetty säännöllisten lyhytaikaisjaksojen varaus.

Asumispalvelujen kysyntä oli vuonna 2022 suurta ja ajoittain paikkojen puute vaikeutti merkittävästi mm. asiakkaiden siirtymistä terveyspalveluista asumispalveluihin. Omien asumispalvelupaikkojen täyttöaste oli 100 % koko vuoden. Ympärivuorokautisten asumispalvelupaikkojen saatavuuteen vaikutti sekä haasteellinen henkilöstötilanne että koronasta johtuvat toistuvat epidemiat yksiköissä. Vaikeudet näkyivät myös ostopalvelupaikkojen saatavuudessa ja n. 50 ostopalvelupaikkaa olikin suljettuina usean kuukauden ajan. Asumispalvelujen ostojen kokonaispaikkamäärä kasvoi 51 paikalla vuoden 2022 aikana (827/878). Tehostetun palveluasumisen paikkamäärä kasvoi 23 paikalla (755/778). Tehostetussa asumispalvelussa seurattiin mitoituksen toteumaa aktiivisesti sekä omissa että yksityisissä asumispalvelupaikoissa ja pääsääntöisesti tämänhetkinen lakisääteinen välittömän hoitotyön mitoitus 0,6 toteutui.

Ikäihmisten palvelujen valvonnan painopisteet vuonna 2022 olivat:

- Vastuuhoitajuus: asiakasmäärät, tehtävät, tiedottaminen
- Suoja- ja rajoittamistoimenpideohjeistus, luvat ja keskustelu (hoito- ja palvelusuunnitelmat ja päivittäiskirjaaminen sekä omavalvontasuunnitelma)
- Lääkkeettömät keinot muistisairaana hoidon tukena

Vammaisten palvelut

Omissa palveluissa henkilöstön saatavuuden vaikeus on näkynyt sosiaalityöntekijöiden rekrytoinnissa. Vammaispalveluissa ostopalvelujen määrä on erittäin merkittävä ja työntekijöiden rekrytointiongelmät näkyvät erittäin vahvasti ostopalveluina hankittavissa palveluissa. Vaikeudet palvelujen saatavuudessa ovat hidastaneet asiakaspäätösten prosessia sekä lisänneet kustannuksia palveluvaihtoehtojen ollessa aiempaa rajatumpia. Rekrytointitilanteeseen ei ole odotettavissa merkittävää parannusta tulevinakaan vuosina.

Palvelukysynnän osalta erityisesti henkilökohtaisen avun ja omaishoidon tuen kysyntä on kasvanut. Henkilökohtaisen avun kasvu oli 8,2 % vuonna 2022, ja omaishoidon tuen kasvu oli 7,9 %. Tuetun asumisen asiakasmäärä on kasvanut vuoden 2022 aikana 8,7 %.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Vuotta 2022 leimasi vahvasti valmistautuminen hyvinvointialueeseen ja Etevan palvelujen yhdistymiseen Keusoten vammaispalvelujen kanssa. Hyvinvointialueen myötä Keusoten vammaispalvelujen henkilöstömäärä lähes nelinkertaistuu ja aiemmin vain vähäisessä määrin omana toimintana tuotettavien päiväaikaisen toiminnan ja asumispalvelujen määrä kasvaa merkittävästi. Palvelujen käytön kokonaismäärään se ei vaikuta, sillä vastaavat palvelut on aiemmin ostettu Etevalta, mutta organisaatorakenteeseen ja palveluprosesseihin sillä on vaikutusta. Vuoden 2022 aikana suunniteltiin ennakoivasti toimintatapojen, toiminnan sisällön ja palvelujen laadun yhdenmukaistamista.

Vammaispalvelujen valvonnan painopisteet vuonna 2022 olivat:

- Asukkaiden tarpeesta lähtevä henkilöstömitoitus
- Kirjaaminen
- Kehitysvammaisten asumispalveluyksiköiden rajoittamistoimenpiteiden toteuttaminen, kirjaaminen ja ohjeistus (laki kehitysvammaisten erityishuollosta)
- Lääkehoidon toteuttaminen
- Painopistealueet yksikkökohtaisen tarpeen näkökulmasta

Terveyspalvelut ja sairaanhoito ilman erikoissairaanhoitoa

Vuosi 2022 oli edelleen koronaepidemian vuoksi poikkeusvuosi ja se määritteli palvelualueen toiminnan painotuksia. Tartuntamäärät kasvoivat erittäin suuriksi, eikä tartunnanjäljityksellä voitu enää estää epidemian leviämistä. Laajamittaisesta eristykseen ja karanteeniin asettamisesta luovuttiin vuoden alkupuoliskolla. Väestön kokonaissairastavuuden lisääntyessä Keusoten sairaalan (= terveyskeskussairaalan) ja kotisairaalan koronapotilaiden määrä kasvoi ja huipentui loppuvuotta kohden. Kuormitus painottui perusterveydenhoitoon ja koronapotilaiden erikoissairaanhoitoon ja tehohoidon tarve oli edellistä vuotta vähäisempi. Avosairaanhoidossa korona-asiointi jatkui vilkkaana kevään ajan ja hiljeni vuoden loppua kohden. Syntyneen hoitovelan myötä etenkin kroonisiin sairauksiin liittyvät asiointimäärät kasvoivat ja potilaiden tarpeet olivat aikaisempaa vaativampia. Lääkäri-hoitajavastaanoitoilla ja suun terveydenhuollossa jatkettiin koronahoitovelkajonojen purkutoimia omana lisätyönä ja ostopalvelujen turvin. Jonopurut lisäsivät hammasvälinehuollon tarvetta.

STM:n koronarokotusstrategian mukaisesti nopea ja kattavat kolmannet koronarokotukset aloitettiin vuoden vaihteessa. Toiminnan toteuttaminen edellytti osittaista kiireettömän palvelun alasajoa. Koronarokotuspalveluita ylläpidettiin ja tarjottiin läpi vuoden. Peruspalvelujen turvaamiseksi rokotukset toteutettiin vuokratyövoimalla. Koronanäytteenottotoiminta jatkui laajamittaisena, koska testiä edellytettiin tartuntatautipäivärahan saamiseksi. Seurantavuonna koronarokotuksia annettiin yhteensä 146 449 kpl. Valtion korona-avustusta myönnettiin COVID-näytteenottoon ja -rokotuksiin 15.7 M€, josta 0,5 M€ oli osa vuoden 2021 korvausta. Summa ei kattanut kaikkia tarkasteluvuoden koronatoimenpiteisiin liittyneitä kuluja.

Terveys ja sairaalapalvelujen kysyntä ja asiakasmäärä väheni vuoteen 2021 verrattuna, mutta oli edelleen selkeästi suurempaa kuin ennen pandemiaa. Potilasasiakkaita oli yhteensä 190 723 kpl ja kontakteja 1 470 583. Avosairaanhoidon palveluja käytti 153 314 henkilöä ja suun terveydenhuollon palveluja 79 885.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Terveyspalvelujen toimintaa leimasi ennen näkemättömän heikko henkilöstösaatavuus, joka korostui avosairaanhoidon lääkäreiden, hoitajien, puheterapeuttien, kehitysvammapoliklinikan henkilöstön ja osastojen hoitajien puutteina. Rekrytointihaasteet ulottuivat myös yksityissektorille ja asumispalveluissa oli lääkärivajetta. Henkilöstöresurssin puutteita katettiin ostopalveluilla ja sijaisilla. Työvoiman vuokrauksen kustannukset kasvoivat vuodesta 2021 n. 75 % (n. 3,27 M €) ja varattu määräraha ylittyi 2,85 M€. Lääkäripalvelujen ostojen kustannusten nousu oli n. 36 % (1,87 M€) ja ylitys 1,62 M€. Palvelualueen henkilöstökulut alittuivat 1,14 M€.

Kevään 2022 aikana toteutuneet työtaistelutoimet estivät lisä- ja ylityöt, mikä vaikeutti töiden järjestelyjä terveyskeskussairaalan osastoilla ja avosairaanhoidossa. Henkilöstön saatavuus lähti hitaasti kohentumaan vuoden loppua kohden palkkaratkaisujen ja Koronatoimenpiteiden vähentymisen myötä.

Palvelujen kattavuudessa, saavutettavuudessa ja saatavuudessa oli toimintavuonna puutteita. Valtuuston 11/2021 palveluverkkopäätöksen mukaisesti Tuusulan akuuttiosasto sulkeutui ja Nurmijärven akuuttiosasto otettiin käyttöön tilojen peruskorjauksen valmistuessa. Toimintavuonna Keusoten sairaalan kapasiteetti ei missään vaiheessa ollut kokonaisuudessa käytössä ja sairaansijoista oli enimmillään 23 % suljettuna henkilöstövajeiden vuoksi. Kuntoutuskeskuksen käyttöaste parani edelliseen vuoteen nähden ja kotisairaala pystyi tavoitteen mukaisesti nostamaan toimintakapasiteettiaan 30 % vuoteen 2020 verrattuna. Uusia potilasryhmiä otettiin onnistuneesti kotona hoidettavaksi.

Arviointi- ja kotikuntoutusyksikkö (Arki) käynnistettiin 4/23. Toimintayksiköllä on merkittävä rooli potilaiden tuetussa siirtymisessä erikoissairaanhoidosta ja akuuttiosastoilta kotiin. Yksikkö aloitti toimintansa ontuen resurssivajeiden vuoksi. Potilasvirtauksen sakkaaminen Arki-tiimin toiminnassa kasvatti osaltaan erikoissairaanhoidon maksullisten siirtoviivepäivien määrää, joita kertyi vuoden loppuun mennessä 2068 kpl, tarkoittaen n 1,3 milj. euron ylimääräistä kustannusta. Kotiutuksen potilasvirtausta hidasti myös asumispalveluihin siirtymiset. Potilasvirtauksen sakkaaminen ja hitaus olivat yksi syy Hyvinkään sairaalan päivystyksen ja osastojen ruuhkautumisiin. Seurantavuonna tehostettiin alueellista kotiutumisen potilasvirtauksen seurantaa, analysointia ja ratkaisukyvykkyyttä.

Etenkin avosairaanhoidon vastaanottopalvelujen saavutettavuus heikkeni toimintavuonna. Lääkärin kiireettömät vastaanottokäynnit toteutuivat hoitotakuussa, vaikkakin terveysasemien palvelujen saatavuudessa oli tavoitteista poiketen hajontaa. Hoidon tarpeen arvioinnin takaisinsoittojen vasteajat kasvoivat vuoden loppua kohden. Pitkän aikavälin seurannassa 1 - 12/2022 vastaanottojen takaisinsoittojen vasteajat toteutuivat keskimäärin lähes tavoitteen mukaisesti vuorokauden sisään (mediaani 3,1 tuntia ja keskiarvo 28,9 tuntia). Takaisinsoittopalvelussa oli kuitenkin runsaasti ongelmia ja se sai kriittistä palautetta vasteaikojen suuresta hajonnasta ja toiminnan epätasaisuudesta. Tilanteen ratkaisemiseksi käynnistettiin lukuisia toimenpiteitä, joista osan vaikutus tulee näkyviin viiveellä vuonna 2023. Puhelinpalvelussa toistuvasti ilmenneitä teknisiä ongelmia korjattiin, palveluun kohdennettiin lisähenkilöstöä, järjestettiin jonopurkuja lisätyönä ja ostettiin hoidon tarpeen arviointipalvelua. Samalla käynnistettiin yhteistyöpilottisuunnittelu yksityisen palvelun tuottajan kanssa, hyväksyttiin lääkäripalvelusetelin käyttö ja mallinnettiin uusia keskitettyjä toimintatapoja. Vuoden lopussa Keusote sai aluehallintoviranomaisilta huomautuksen saavutettavuuden puutteista.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Terveyspalvelut osallistui järjestelmien kehittämistoimintaan ja varautui asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistämiseen. Sähköisen asioinnin kehittämiseksi Klinik digitaalinen oirearviojärjestelmä vaihdettiin halvempaan Omaolo järjestelmään, joka myös mahdollistaa paremmin alueellisen digitaalisten palvelujen kokonaisarkkitehtuurin rakentumista. Järjestelmävaihto heikensi avosairaanhoidon sähköistä asiointia ja lisäsi puhelinyhteydenottoja. Tilanne korjaantui vuoden lopussa, kun viimeinen oirearvio valmistui.

Hoitotarvikejakelun asiakasmäärä on kaksinkertaistunut vuodesta 2020. Kokonaiskulut kasvoivat edellisestä vuodesta 9,9 % (0,79 M€), vaikka hoitotarvikkeiden kustannukset laskivat kilpailutusten myötä. Kustannusten kasvua selittää etenkin uniapnea- ja diabetespotilaiden määrän kasvu, hoitosuositusmuutokset sekä kuljetuskustannusten kasvu.

Suonen sisäisiä huumeita käyttävien hepatiitti C –epidemian torjunta aloitettiin loppuvuodesta käynnistämällä hepatiitti C-viruksen kantajien lääkehoidot. Kyseessä oli sovittu tehtävänsiirto erikoissairaanhoidon palveluista.

Kuntayhtymä järjesti lain edellyttämät seulonnat. Uutena palveluna aloitettiin suolistosyöpäseulonnat syyskuussa. Vuoden 2022 seulontatulokset valmistuvat 2023. Seulontakattavuuden lisäämiseksi rintasyövän seulontojen tarjontaa liikkuvana lähipalveluna (tutkimusrekka) laajennettiin alueen kaikkiin kuntakeskuksiin. Seulontapalvelujen kulut kasvoivat edelliseen vuoteen nähden 34 % (0,14 M€). Määrärahavaraus alittui suolistosyöpäseulontojen käynnistymisviiveen vuoksi.

Keusote osti aikaisempien vuosien tavoin kuvantamistutkimukset ja laboratoriopalvelut HUS Diagnostiikkakeskukselta. Kuntayhtymän toteutuneiden laboratoriotutkimusten, radiologisten tutkimusten ja -toimenpiteiden sekä kliinisen fysiologian tutkimusten lukumäärä ja kustannukset laskivat edelliseen vuoteen verrattuna, kun koronatutkimuksia ei huomioida. Terveyspalvelut- ja sairaanhoidon palvelualueen palveluissa laboratoriotutkimusten kulut vähenivät -0,39 M€ (-8,0 %) ja kuvantamispalvelujen kulut -0,24 M€ (-9,1 %) vuoteen 2021 verrattuna.

Keusote ja HUS saattoivat toimintavuonna päätökseen alueellisen apuvälinepalvelu-uudistuksen Hyvinkäällä pilotoitun mallin mukaisesti. Keusoten terveysasemien apuvälinepalvelun lähipisteissä arvioidaan apuvälineen tarve ja lainataan yleisvälineitä määräaikaisesti. HUS Hyvinkään Alueellinen apuvälineyksikkö vastaa keskitetysti laitteiden hankinnoista, huolloista ja yksilöllisistä muutostöistä. Yksikkö toimittaa Keusoten toimintayksiköihin lainattavat liikkumisen ja päivittäisten toimintojen apuvälineet. Keskitetty varastointi tehosti kalliimpien apuvälineiden kiertoa alueella (mm. sängyt, painehaavapatjat ja henkilönostimet). HUS Apuvälinekeskus vastaa apuvälineiden maksusitoumusperusteisista palveluista, joiden hankinnasta vastaa asiakas itse. Ensimmäisen toimintavuoden aikana lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden hankintakulut vähenivät 21,6 % (0,4 M€).

Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut -palvelualueella henkilöstön rekrytointivaikeudet ovat koskeneet ensisijaisesti sosiaalityöntekijöitä, terveydenhoitajia ja psykologeja. Laajimmat vaikutukset ovat syntyneet

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

sosiaalityöntekijöiden kohdalla, kun muodollisesti päteviä sosiaalityöntekijöitä oli vaikea saada virkoihin. Rekrytointivaikkeudet vaikeuttivat lakisääteisten palvelujen tuottamista ja määrärajoissa pysymistä. Taloudelliset vaikutukset ovat olleet suurimmat lastensuojelun puolella, jossa lastensuojelun palveluja tarvitsevia ei voi jättää jonoon, vaan palvelu on turvattava tavalla tai toisella, ja näin henkilöstönvuokrausfirmojen korkeat kustannukset näkyivät suoraan taloudessa.

Uuden hyvinvointialueelle yhteisen potilas- ja asiakastietojärjestelmän käyttöönotto ja sitä edeltävät koulutukset sitoivat osaltaan henkilöstöä, jota oli laajasti mukana myös järjestelmän käyttöönottoa valmistelemissä työryhmissä. Teknologian hyödyntämistä palveluissa, sähköisten palvelujen käyttöönottoa sekä teknologiataitojen parantamista on edistetty kaikilla tulosalueilla.

Koko palvelualueella, ja osin laajempiakin kokonaisuuksia koskevia teemoja vuonna 2022 olivat myös turvallisuuskysymykset. Haastavasti oireilevien asiakkaiden määrä on lisääntynyt siinä määrin, että palvelumuotojen ja -menetelmien arvioinnin lisäksi on jouduttu kiinnittämään huomiota työturvallisuuteen sekä asiakaskohtauksissa että yleisissä tiloissa. Hälytysjärjestelmiä ja vartiointipalveluja uudistettiin ja lisättiin vuoden aikana joissakin palvelupisteissä ja kiinteistöissä.

Vuoden aikana käynnistyi työ yhteensovitettuja palveluja tarvitsevien asiakkaiden tunnistamiseksi, palveluketjujen kuvaamiseksi ja toimintamalleista sopimiseksi. Tätä työtä tehdään yhdessä koko palvelualueen sekä terveystieteiden ja sairaanhoito -palvelualueen ja asiakasohjausyksikön kanssa. Geneerisiä malleja luodaan asiakastarpeen mukaan määritellyille asiakassegmenteille. Myös yhteistyömalleja ja -prosesseja sidosryhmien ja kumppanien kanssa uudistettiin. Tätä työtä tehtiin järjestöjen, yhdistysten, seurakuntien, yritysten, Kelan, vapaaehtoistahojen ja Keusoten omistajakuntien kanssa.

Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut

Keusoten maahanmuuttajapalvelut jatkoivat yhteistä kehittämistyötä kuntien maahanmuuttopalveluiden ohjaus- ja neuvontapisteiden kanssa. Työn tavoitteena oli rakentaa Keski-Uudellemaalle toimiva palveluverkkokokonaisuus ulkomaalaistaustaisille ja vieraskielisille kuntalaisille. Helmikuussa 2022 alkaneen Ukrainan sodan seurauksena alueelle perustettiin kevään 2022 aikana viisi niin sanottua hajasijoitettua vastaanottokeskusta. Kotokunta Oy tuottaa näissä vastaanottokeskuspalvelut, mutta Keusoten maahanmuuttopalveluilla on koordinoiva rooli. Ukrainalaisilla on EU:n päätöksen nojalla tilapäinen oleskeluoikeus vuoden 2024 loppuun ja tällöin ukrainalaiset ovat oikeutettuja lakisääteisiin sosiaali- ja terveystieteisiin palveluihin.

Aikuistuvien nuorten ja nuorten aikuisten palvelut olivat merkittävänä painopisteluueena ja kehittämiskohteena koko palvelualueella. Aikuistuvien nuorten palveluiden jatkuvuuden parantaminen ja monialaisen toimintatavan mallintaminen käynnistettiin osana Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hanketta. Kokonaisuuteen kuuluu jälkihuollon integrointi lastensuojelusta aikuisten mielenterveys- päihde ja sosiaalipalveluihin. Jälkihuollon siirto toteutuu vuonna 2023. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa vuosi 2022 oli nimetty nuorten ja nuorten aikuisten teemavuodeksi. Kesäkuussa tuli voimaan nuorisosemien ikärajausten näistäminen, jolloin Hyvinkään ja Tuusulan yksiköiden ikäraajat alenivat 18 ikävuoteen (aiemmin Tuusula 21 v. ja Hyvinkää 22 v.). Nuorten aikuisten

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

avopäihdekuntoutuspisteen suunnittelu käynnistyi, kun kahden aikuisille suunnatun avopäihdekuntoutuspisteen toiminta on osoittautunut tehokkaaksi ja tarpeen mukaiseksi, ja tarve nuorten aikuisten omalle avopäihdekuntoutuspisteelle tuli ilmeiseksi. Nuorten aikuisten avokuntoutus käynnistyy Järvenpäässä tammikuussa 2023.

Useista kehittämishankkeista, uusien järjestelmien ja toimintatapojen käyttöönotoista, henkilöstön kouluttamisesta sekä verrattain runsaista sairauspoissaoloista huolimatta mielenterveys- ja päihdepalveluissa toteutui tavoitellun mukainen varhainen ja nopea puuttuminen toteutui (ajanvarausaika viimeistään 14 vuorokauden kuluessa).

Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden kotikuntoutus jatkoi asiakkaiden tuki- ja ohjaustyötä koko Keusoten alueella ja osana tuottavuusohjelmaa kotikuntoutuksella saatiin vuoden aikana kumulatiivinen nettosäästö 59 400 euroa, joka syntyi erikoissairaanhoidon palvelujen vähenemisestä tai päättymisestä kotikuntoutuksen tuen turvin. Yhteistyötä ja sen kehittämistä jatkettiin vuoden aikana erikoissairaanhoidon psykiatrian poliklinikoiden kanssa.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut kilpailutettiin vuonna 2021 ja uudet sopimukset astuivat voimaan alkuvuodesta 2022. Kilpailutuksen myötä käytössä olleet palvelutuotteet monipuolistuvat. Uutena kokonaisuutena palveluvalikkoon tuli päihteitä sallivat asumispalvelumuodot, joiden tarve on ollut selkeästi kasvusuunnassa. Joulukuussa 2022 päihteet salliviin asumispalveluihin oli sijoitettu noin 60 asiakasta.

Keski-uudenmaan sote -kuntayhtymän siirtyessä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa, mielenterveys- ja päihdepalveluihin liitetään Ridasjärven päihdehoitokeskuksen toiminta. Tätä muutosta valmisteltiin aktiivisesti yhdessä Ridasjärven päihdehoitokeskuksen henkilöstön kanssa, arvioitiin nykyistä toimintaa ja visioitiin uusia kehittämismahdollisuuksia.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakasmäärä on kasvanut tasaisesti n. 10 % vuosivauhdilla.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Perhekeskuspalveluissa käynnistyneitä menetelmäkoulutuksia jatkettiin varhaisen puuttumisen ja peruspalveluissa toteutettavien terapiamuotojen vahvistamiseksi. Koulutuksissa huomioitiin myös vuoden 2023 alussa kunnista hyvinvointialueelle siirtyvät oppilashuollon koulukuraattorit ja -psykologit, jotka osallistuivat menetelmäkoulutuksiin yhdessä terveydenhoitajien ja nuorisoasemien työntekijöiden kanssa. Myös nuorten ohjatun omahoidon pilottikoulutus toteutui yhdessä nuorisoasemien ja oppilashuollon työntekijöiden kanssa. Koulutusten jälkeen kyseiset interventiomenetelmät otettiin palveluissa käyttöön.

Perhekeskuksen kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen yhteistyössä kuntien, seurakuntien ja järjestöjen kanssa jatkui koko Keusoten alueella. Kohtaamispaikkatyölle on linjattu hyvinvointialueen tasoiset tavoitteet vuosille 2022–2025. Palveluina kohtaamispaikoissa tarjotaan mm. perheohjaajan ohjausta ja neuvontaa vanhemmuuden tueksi, neuvolan perhevalmennusta sekä toimintaa maahanmuuttajille vastaanottokeskusten ja kohtaamispaikkojen yhteistyönä. Maahanmuuttotyötä kehitetään osana vanhemmuuden tuen suunnittelua, vanhemmuutta koskevien tarpeiden tunnistamista ja niihin vastaamista. Tätä työtä on suunniteltu monialaisessa työryhmässä yhdessä Keusoten maahanmuuttopalveluiden, 3.sektorin, uskonnollisten yhteisöjen ja kuntien

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

maahanmuuttokoordinaattoreiden kanssa. Työryhmä on koottu nimenomaan kehittämään yhteistyötä kohtaamispaikkojen ja vastaanottokeskusten välille.

Täyden palvelun perhekeskuksen kehittämistyö käynnistyi voimassa olevan palveluverkkosuunnitelman mukaisesti ja suunnittelu toteutuu osana Tuusulan hyvinvointikeskuksen suunnittelua Tuusulan kunnan ja Keusoten eri palvelu- ja tulosalueiden yhteiskehittämisenä.

Tuusulan nuorisoaseman ensiarvioinnin uusi keskitetty yhteydenottopuhelimeen vastaamisen toimintamalli ansaitsi innovaatiopalkitsemisessa ensimmäisen sijan malliesimerkinä asiakaslähtöisestä ja vaikuttavasta elinvoimaisesta uudistumisesta.

Neuvolan ja varhaiskasvatuksen välinen kummitoiminta käynnistyi ja sen painopisteenä oli yhteisöllinen hyvinvointityö. Yhteistyötä kuntien opiskeluhuollon kanssa jatkettiin koulupudokkuuden vähentämiseksi Sitko-hankkeessa, jossa painotus on yhteistyössä perheneuvolan ja lastensuojelun kanssa.

Perhekeskuspalvelujen asiakasmäärissä tapahtui edelliseen vuoteen verrattuna muutoksia molempiin suuntiin: Asiakasmäärä nousi esim. perhesosiaalityössä (10%, 160 as) ja neuvolapsykologeilla (2,7 %, 18 as), kun se taas laski esim. perheneuvolassa (4,7%, 79 as) ja nuorisoasemalla (5%, 90 as), neuvoloissa (1,9 %, 1505 as), koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa (9,1 %, 4696 as). Osa asiakasmäärien laskusta johtuu palveluketjujen selkiyttämiseksi tehdystä työstä sekä asiakkaidenohjauksen ja neuvonnan tehostamisesta. Nuorisoasemapalvelujen osalta asiakasmäärä laski ikärajojen yhtenäistämisen seurauksena, nuorten aikuisten siirtyessä aikuisten palvelujen piiriin, nuorten aikuisten palveluihin. Neuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon pienemmät käyntimäärät selittyvät sillä, että influenssarokotuksia ei toteutettu aikaisempien vuosien mukaisesti ko. terveydenhoitajien antamina ja tästä vapautunutta työaika ohjattiin koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa erityistä tukea tarvitseville asiakkaille.

Lastensuojelun palveluissa suunniteltiin yhdessä aikuisten sosiaalipalvelujen kanssa jälkihuoltoon siirtymistä aikuisten palveluihin vuonna 2023. Siirto tuli ajankohtaiseksi ja ajankohta otolliseksi, kun jälkihuoltoon nuorten yläikäraja muuttui lastensuojelulain muutoksen myötä 21 ikävuodesta 25 ikävuoteen ja nuoret ovat oikeutettuja jälkihuoltopalveluihin tähän ikärajaan saakka 1.1.2020 alkaen, kun nuorisoasemapalvelujen ikärajat yhtenäistettiin ja palvelut on tarkoitettu 13 - 17 -vuotiaille ja kun aikuisten palveluihin kehitettiin palvelut erikseen nuorille aikuisille, aikuistuville nuorille.

Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määrä lähti laskuun vuonna 2022. Avohuollon asiakkaita on 0 - 17-vuotiaiden ikäryhmästä 2,6 %, joka on alle valtakunnallisen keskiarvon (3,7 % ikäryhmästä). Sijaishuollon asiakasmäärä on kasvanut vuonna 2022 ja huostassa olevia lapsia on 0 - 17-vuotiaiden ikäryhmästä 0,8 %, joka kuitenkin on alle valtakunnallisen keskiarvon (1,0 % ikäryhmästä). Jälkihuollon asiakasmäärä on kasvanut jälkihuollon ikäraja muutoksen johdosta jokaisessa kunnassa ja kasvua on vuonna 2022 ollut 125 asiakasta.

Hankkeet

Kuntayhtymän strategisia tavoitteita toimeenpantiin valtionavustushankkeina eri toimenpidekokonaisuuksien kautta. Tulevaisuuden sotekeskus -hanke jatkui vuonna 2021

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

myönnetyn lisärahoituksen kautta 7 eri toimenpidekokonaisuudessa, joita kehitetään 2022–2023. Työkykyhanketta toteutettiin koko vuosi ja se päättyi vuoden lopussa. Lisäksi vuoden alussa käynnistyi Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille -hanke vuosille 2022–2023 ja Asunnottomuutta vähentävien sotepalvelujen kehittämishanke Nestori sai kesällä jatkorahoituksen vuoden 2023 loppuun asti. Kestävä kasvu –hankkeen, eli RRP:n, ensimmäisen vaiheen ns. valmisteluhankkeeseen saatiin valtionavustusta keväällä ja hanke toteutettiin vuoden 2022 aikana. Syksyllä haettiin ja saatiin valtionavustusta vaiheen 2 hankkeelle, jota toteutetaan vuosina 2023–2025.

Tulevaisuuden sotekeskus

Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman tavoitteena on palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden, oikea-aikaisuuden ja jatkuvuuden parantaminen. Toiminnan painotusta halutaan siirtää raskaista palveluista ehkäisevään ja ennakoivaan työhön. Lisäksi palvelujen laatua ja vaikuttavuutta halutaan parantaa sekä varmistaa palveluiden monialaisuutta ja yhteen toimivuutta. Tavoitteena on myös kustannusten nousun hillitseminen.

Asukkaille konkreettisesti näkyviä tuotoksia ovat mm. lääkäri- ja hoitajavastaanottojen toimintamallin kehittäminen, jota jatkokehitettiin vuonna 2022 kohti monialaista sote-tiimimallia, peruspalvelujen integraatio erikoissairaanhoidon palvelujen kanssa sekä perhekeskusten toiminnan kehittäminen. Lisäksi on toteutettu mm. terapioiden koulutusta henkilöstölle sekä nuoria tukevien psykososiaalisten toimintamallien käyttöönoton laajentamista.

Hankkeen valtionavustusrahoitus on yhteensä 5,98 M€ ja toteutusaika 01/2020–12/2023.

Työkykyhanke

Työkykyhankkeessa edistettiin keskiuusmaalaisten osatyökykyisten ja pitkäaikaistyöttömien työ- ja toimintakykyä, työllistymisen edellytyksiä ja osallisuutta kehittämällä heidän tarpeisiinsa vastaavaa monialaista palvelukokonaisuutta, vahvistamalla ammattilaisten osaamista ja tuottamalla tietoa kehittämisen tueksi. Hankkeen keskeisiä tuotoksia olivat mm. monialaisen työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelun eli Työkykytiimin toiminnan pilotoiminen ja sen jatkuvan toiminnan käynnistäminen sekä toiminnan juurruttamisen aloittaminen, työkyvyn ja työllistymisen tuen palvelukokonaisuuden kuvaaminen Palvelukennostoksi sekä laatukriteereihin perustuvan työhönvalmennuksen mallintaminen ja käyttöönotto vammaisten palveluissa. Hankkeen loppuraportti julkaistaan helmi-maaliskuussa -23 hankkeen verkkosivuilla ja Innokylässä. Toiminnan kehittäminen ja juurruttaminen jatkuu osana Kestävä kasvu -hanketta (RRP).

Hankkeen valtionavustusrahoitus oli 1,20 M€ (80 % hankkeen kustannuksista) ja toteutusaika 08/2020 - 12/2022.

Tulevaisuuden kotona asumista tukevat palvelut iäkkäille

Kotona asumisen hanketta toteutetaan kolmessa kokonaisuudessa: Varhaisen tuen monipuoliset palvelut, Teknologialla tukea arkeen ja Riittävä henkilöstö ja laadukkaat

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

palvelut, joissa kehitetään toimintaa yhteensä 11 tavoitteen kautta. Hankkeen kehittämistoimenpiteiden kohderyhmänä on Keusoten alueen koko ikääntynyt väestö sekä kotona asumista tukevien palveluiden henkilöstö, ikääntyneiden lähiomaiset, järjestöt, palveluntuottajat ja kunnat. Ensimmäisen toimintavuoden aikana on kehitetty arkikuntoutuksen toimintamalli, ns. ARKI-tiimi, ja tunnistettu sen tavoitepalvelupolut sekä tunnistettu ja priorisoitu kehittämisen kohteet. Lisäksi on kehitetty mm. prosessi läikeautomaattien levittämiseen asiakkaille ja käytössä olevien läikeautomaattien määrä on kasvanut merkittävästi, laadittu kattava Teknologiakatalogi turvateknologisista ratkaisuista asukkaiden ja henkilöstön käyttöön, sekä toteutettu tukipalvelujen tuottajille koulutuksia, ohjeita ja käytännön tukea.

Hankkeen valtionavustusrahoitus on 1,02 M€ ja toteutusaika 01/2022–12/2023.

Asunottomuutta vähentävien sote-palvelujen kehittämishanke Nestori

Nestori-hankkeen tavoitteena on asumissosiaalisen työn rakenteiden luominen ja vahvistaminen kahden toimenpiteen kautta: Asunottomuutta vähentävien ja ennaltaehkäisevien matalan kynnyksen rakenteiden luominen ja Asumissosiaalisen työn osaamisen kehittäminen. Hankkeessa pyritään ennaltaehkäisemään asunottomuutta ja varmistamaan, että asumisen haasteita kohdatessaan henkilö saa sujuvasti avun yksilöllisiin tarpeisiinsa. Hankkeen työskentelytapa on monipuolinen verkostotyö sekä yhteiskehittäminen. Yhteiskehittämisen kautta palvelujen käyttäjät ja toteuttajat ovat jakamassa asiantuntijuuttaan kehittämistyössä hankkeen tavoitteen saavuttamiseksi. Hankkeessa työn lähtökohta on, että kehittämistyö on juurrutettavissa olemassa oleviin rakenteisiin siten, että luodut toimintatavat ja prosessit voivat jäädä käyttöön senkin jälkeen, kun hanke on loppunut ja hanketyöntekijät ovat päättäneet työnsä.

Hankkeen valtionavustusrahoitus on yhteensä 862 547 € (80% hankkeen kustannuksista) ja toteutusaika 04/2021 - 12/2023.

Kestävä kasvu –hanke (RRP)

Hankkeen ensimmäisessä vaiheessa toteutettiin mm. digitaalisten palvelujen nykytilan analyysi ja kypsyystason arviointi sekä hoito-, kuntoutus-, ja palveluvajeanalyysi, joka kattoi laajasti eri sotepalvelut ja asiakas- sekä asukasryhmät. Analyysissä tunnistettiin Keski-Uudellamaalla sosiaali- ja terveyspalveluiden hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa erityisesti kolmessa haavoittuvassa ryhmässä. Analyysissä havaittiin, että nuorten psyykinen hyvinvointi sekä mielenterveyspalveluiden saatavuus heikentyi pandemia-aikana. Nuorten palveluihin kohdistuva palveluvaje voi johtaa mielenterveysongelmien komplisoitumiseen ja raskaampien palveluiden tarpeen kasvuun tulevaisuudessa. Toiseksi, ikääntyneiden psykososiaalinen ja fyysinen kunto heikentyi pandemian aikana, kun sosiaaliset kontaktit vähenivät ja hyvinvointia ja terveyttä edistäviä (HYTE) toimintoja jouduttiin supistamaan. Myös henkilöstövaje vaikutti ikääntyneiden palveluiden piiriin pääsyyn heikentävästi. Lisäksi pitkäaikaissairauksien hoidon laatu laski, kun pandemian myötä kontrollikäyntien ja sairauksien seurannan määrä vähentyi. Seurantakäyntien vähentyessä pitkäaikaissairauksien diagnoosimäärät laskivat, mikä kasvattaa riskiä hoidon viivästyttämisestä. Lisäksi käyntien

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

vähentyessä pitkäaikaissairaiden potilaiden hoitotasapaino voi heiketä, mikä lisää vakavien liitännäissairauksien riskiä.

Hoito-, kuntoutus- ja palveluvajeanalyysin pohjalta havaittiin tarve kehittää asukkaiden haasteiden varhaista tunnistamista, matalan kynnyksen (digitaalisia) palveluita sekä asiakasohjausta. Erityistä huomiota tulee kiinnittää monialaisten tiimien kehittämiseen ja hyödyntämiseen ennaltaehkäisyssä, asiakasohjauksessa, kuntoutuksessa ja hoidossa. Henkilöstöpulaan, kuten myös palvelukysynnän määrän kasvuun, tulee reagoida. Lisäksi sekä asukkaiden että ammattilaisten digitaalisia palveluita tulee kehittää, jotta pystytään parantamaan palveluiden kustannusvaikuttavuutta sekä tukemaan asukkaiden osallistumista omaan hoitoonsa.

Päätavoite Kestävä kasvu -hankkeessa on vahvistaa vaikuttavuuspohjaista järjestämistä ja palvelutuotannon ohjausta. Hankkeen tavoitteet ja toimenpiteet tähtäävät vaikuttavuusperusteisen järjestämisen ja palvelutuotannon toteuttamiseen erityisesti digitalisaation ja uusien toimintamallien keinoin. Lopullisena tavoitteena on hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelan purkamisen ja vaikuttavan sosiaali- ja terveydenhuollon kohdentaminen erityisesti haavoittuvassa asemassa olevaan väestöön sekä hoitotakuun toteutuminen.

Hankkeella on kuusi osatavoitetta: (1) helposti saavutettavat ja vaikuttavat nuorten aikuisten mielenterveys- ja päihdepalvelut, (2) ikäihmisten erilaisten palvelutarpeiden riittävä ja vaikuttava täyttäminen, (3) pitkäaikaissairaudesta kärsiville tai pitkäaikaissairauden riskissä oleville mielekäs ja tehokas omahoito ja itse seuranta sekä riittävä palvelutarpeen täyttäminen, (4) oikea-aikainen ja oikeaan osoitteeseen ohjaava, resursseja tehokkaasti kohdentava asiakasohjaus, (5) on hyvinvoinnin tukeminen ennaltaehkäisyyn ja varhaisen tunnistamisen avulla, ja (6) on erikoissairaanhoidon ja peruspalveluiden saumaton yhteistyö. Tavoitteita toteutetaan hankkeen 16 työpaketin kautta.

Hankkeen ensimmäisen vaiheen valtionavustusrahoitus oli 1,42 M€, toteutusaika 04/2022–12/2022 ja toisen vaiheen rahoitus 11,26 M€, toteutusaika 01/2023–12/2025.

Arvio tulevasta kehityksestä

Hyvinvointialue on aloittanut toimintansa 1.1.2023. Hyvinvointialueelle siirtyi paitsi Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän toiminta myös Eteva kuntayhtymän Keusoten alueella tapahtuva toiminta, Ridasjärven päihdehuollon kuntayhtymän toiminta sekä jäsenkuntien oppilashuolto. Lisäksi hyvinvointialueelle kuuluu pelastustoiminta, joka toteutetaan yhteistyösopimuksella Vantaa-Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkunnat. Purkamisen on suunniteltu tapahtuvan kevään 2023 aikana.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

5.1.3 Erikoissairaanhoido

Sitovat taloudelliset tavoitteet

Tuloslaskelma

ERIKOISSAIRAANHOITO	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama, %
TOIMINTATUOTOT	255 840 841	10 335 754	266 176 595	265 738 828	-437 767	-0,16 %
Myyntituotot	255 829 341	10 335 754	266 165 095	263 990 747	-2 174 348	-0,82 %
Maksutuotot	11 500		11 500	70 057	58 557	509,19 %
Tuet ja avustukset				1 678 024	1 678 024	
TOIMINTAKULUT	-255 793 600	-10 338 300	-266 131 900	-265 745 234	386 666	-0,15 %
Palvelujen ostot	-255 793 600	-10 338 300	-266 131 900	-265 745 234	386 666	-0,15 %
TOIMINTAKATE	47 241	-2 546	44 695	-6 406	-51 101	-114,33 %
VUOSIKATE	47 241	-2 546	44 695	-6 406	-51 101	-114,33 %
TILIKAUDEN TULOS	47 241	-2 546	44 695	-6 406	-51 101	-114,33 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	47 241	-2 546	44 695	-6 406	-51 101	-114,33 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	47 241	-2 546	44 695	-6 406	-51 101	-114,33 %

Erikoissairaanhoidon toimintavuosi oli edelleen poikkeuksellinen koronapandemian, hoitohenkilöstön työtaistelun ja henkilöstösaatavuuden yleisten haasteiden vuoksi. Potilasvirtaus perusterveydenhuoltoon sakkasi Uudellamaalla peruspalvelujen koronakuormituksen ja henkilöstöresurssipuutteisiin. Keusotelle kertyi yhteensä 2068 maksullista siirtoviivepäivää.

HUS:n tuottamat palveluvolyymit olivat edellistä vuotta alhaisemmat. Elektiivistä leikkaustoimintaa ei pystytty toteuttamaan tavoitteiden mukaisesti henkilöstöpuutteiden vuoksi. Kaikkien Keusoten jäsenkuntien erikoissairaanhoidossa hoidettujen potilaiden osuus asukasmäärään nähden pienenevät aikaisempaan vuoteen verrattuna ja hoitoon pääsy lain edellyttämässä ajassa heikkeni. Suurimmat hoitoa odottavien potilasjonot olivat tekonivelleikkauksiin, kaihileikkauksiin ja tyräleikkauksiin odottavilla.

Keusoten jäsenkuntien maksuosuudet toteutuivat keskimäärin 1,1 % arvioitua suurempana. Toteumaan sisältyy alijäämän veloitus jäsenkunnilta. Kasvua edellisen vuoden tilinpäätökseen oli keskimäärin 9,6 %. Kasvu oli suurinta Järvenpäässä (12,2 %) ja pienin Hyvinkäällä ja Nurmijärvellä (7,4 %). Läheteiden määrä oli edellisen vuoden tasolla. Päivystyksen käyttöaste pysyi keskimääräisesti ennallaan.

Toimintavuoden aikana Keusote osallistui aktiivisesti HUS järjestämissopimuksen valmistelutyöhön muiden Uudenmaan tulevien hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS:n kanssa. Osana Järjestämissopimuksen laatimista KEPA Uusimaa projektissa suunniteltiin Uudenmaan vaativan kehitysvammapalvelujen järjestäytymistä, jossa kehitysvammaisten vaativa lääketieteellinen palvelu keskitetään HUS:n. HUS Järjestämissopimus tulee Keusotessa päätöksentekoon huhti-toukokuun 2023 vaihteessa. Alueellinen yhteistyö Keusoten Hyvinkään lähisairaalan kanssa jatkui tiiviinä. HUS:n ostopalvelusopimukset päivitettiin hyvinvointialueelle siirrettäväksi. Suun terveydenhuollon virka-ajan ulkopuolinen päivystyksestä sovittiin, että se toteutetaan Hyvinkään sairaalan tiloissa HUS:n järjestämänä. Hyvinkään sairaalan tilaongelmien vuoksi päivystystoiminta siirrettiin väliaikaisesti Puistosairaalaan Helsinkiin. Keusote osallistui Hyvinkään sairaalan pitkäaikaisen toiminnan ja tilojen suunnitteluun.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

HUS organisaatiomuutoksen vuoksi Hyvinkään sairaalan toiminnan seuranta muuttui. Tämän vuoksi Hyvinkään sairaalan vuoden 2022 tunnusluvut eivät kaikilta osin ole vertailukelpoisia edeltäviin vuosiin nähden.

5.2 Tuloslaskelmaosa

TULOSLASKELMAOSA	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama, %
TOIMINTATUOTOT	710 124 412	71 655 997	781 780 409	789 566 064	7 785 654	1,00 %
Myyntituotot	668 660 939	59 627 071	728 288 010	725 615 212	-2 672 798	-0,37 %
Maksutuotot	34 174 738	-1 247 974	32 926 764	35 946 063	3 019 299	9,17 %
Tuet ja avustukset	3 353 395	14 079 900	17 433 295	23 680 102	6 246 806	35,83 %
Muut toimintatuotot	3 935 340	-803 000	3 132 340	4 324 687	1 192 347	38,07 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	1 590 556	-74 022	1 516 534	1 082 384	-434 150	-28,63 %
TOIMINTAKULUT	-709 999 701	-71 581 975	-781 581 677	-789 037 624	-7 455 947	0,95 %
Henkilöstökulut	-187 746 770	-8 722 359	-196 469 129	-189 761 023	6 708 106	-3,41 %
Palvelujen ostot	-456 718 514	-49 431 307	-506 149 821	-522 325 418	-16 175 598	3,20 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 124 945	-1 889 050	-19 013 995	-18 297 353	716 642	-3,77 %
Avustukset	-18 182 970	-6 767 887	-24 950 857	-24 342 350	608 507	-2,44 %
Muut toimintakulut	-30 226 502	-4 771 373	-34 997 875	-34 311 480	686 395	-1,96 %
TOIMINTAKATE	1 715 267	0	1 715 267	1 610 824	-104 443	-6,09 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-130 000		-130 000	19 473	149 473	-114,98 %
Korkotuotot				9 504	9 504	
Muut rahoitustuotot	40 000		40 000	87 399	47 399	118,50 %
Korkokulut	-120 000		-120 000	-72 062	47 938	-39,95 %
Muut rahoituskulut	-50 000		-50 000	-5 368	44 632	-89,26 %
VUOSIKATE	1 585 267	0	1 585 267	1 630 297	45 030	2,84 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 585 267		-1 585 267	-1 630 297	-45 030	2,84 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 585 267		-1 585 267	-1 630 297	-45 030	2,84 %
TILIKAUDEN TULOS	0	0	0	0	0	-100,00 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0	0	0	0	0	-100,00 %
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ VYÖRYTYSERIEN JÄLKEEN	0	0	0	0	0	-100,00 %

Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat lähes 150.000 euroa muutettua talousarviota suurempina. Talousarviossa rahoitustuotot ja -kulut on arvioitu varovaisuuden periaatteella korkotason nousun vuoksi. Kuntayhtymä käyttää maksuvalmiuden turvaamiseen lyhytaikaisia kuntatodistuksia, joiden korko oli vielä alkuvuodesta 2022 negatiivinen eli niistä kertyi korkotuottoa yhteensä noin 9.500 euroa. Loppukesästä alkaen kuntatodistusten korot nousivat, joten kuntatodistuksista aiheutui korkokuluja lähes 29.000 euroa.

Verotilitysten korkoja kertyi noin 38.000 euroa, kun niitä vuotta aiemmin kertyi noin 4.000 euroa. Pankit perivät negatiivista talletuskorkoa, kun pankkitilillä on yli 10 Me. Negatiivista talletuskorkoa kertyi noin 43.000 euroa.

Viivästyskorkoja maksettiin noin 5.400 euroa, kun viivästyskorot vuotta aiemmin olivat noin 15.800 euroa.

Suunnitelman mukaisia poistoja kertyi yhteensä noin 1.630.000 euroa eli noin 45.000 euroa muutettua talousarviota enemmän.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

5.3 Investointiosa

INVESTOINTIOSA	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset 2022	Muutettu talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Irtaimisto	100 000		100 000		-100 000	-100,00 %
Muut pitkävaikutteiset menot (ICT-investoinnit)	6 800 000		6 800 000	4 250 575	-2 549 425	-37,49 %
Investoinnit yhteensä	6 900 000	0	6 900 000	4 250 575	-2 649 425	-38,40 %

Vuoden 2022 investointiosassa oli varattu ict-investointeihin n. 6,8 Me. Talousarvion suurimmat yksittäiset investointikohteet olivat uusi asiakas- ja potilastietojärjestelmä, perustietotekniikka, tietoaallas sekä palvelujen tehostaminen mm. etäpalveluja mahdollistamalla, asiointiportaali jne.

Irtaimistoinvestointeihin varattiin 0,1 Me.

ICT-investointeja toteutettiin n. 4,3 Me:lla. Euromääräisesti suurimmat investointikohteet olivat asiakas- ja potilastietojärjestelmä (n. 0,6 Me), tietoaallas ja tiedolla johtaminen (n. 0,5 Me), palvelunhallinta (n. 0,5 Me), projektitoiminnan kehitys (n. 0,4 Me), tuotannonohjausjärjestelmä (n. 0,3 Me), arkistointijärjestelmä (n. 0,3 Me), hoitajakutsujärjestelmä (n. 0,2 Me)

Investointien kokonaismäärä oli n. 4,3 Me eli talousarvio alittui n. 2,6 Me. Investoinnit toteutuivat suunniteltua pienempinä, koska osa suunnitelluista investoinneista saatiin katettua valtion hyvinvointialueelle myöntämällä rahoituksella.

5.4 Rahoitusosa

RAHOITUSOSA	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset 2022	Muutettu talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Poikkeama	Poikkeama %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1 585 267	0	1 585 267	1 630 297	45 030	2,84 %
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-6 900 000		-6 900 000	-4 250 575	2 649 425	-38,40 %
Toiminta ja investoinnit, netto	-5 314 733	0	-5 314 733	-2 620 278	2 694 455	-50,70 %
Rahoitustoiminta						
Lainakannan muutokset	5 314 733	0	5 314 733	-30 000 000	-35 314 733	-664,47 %
Rahoitustoiminta	5 314 733	0	5 314 733	-30 000 000	-35 314 733	-664,47 %
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	-32 620 278	-32 620 278	

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

5.5 Jäsenkuntien maksuosuudet

Jäsenkuntien maksuosuuksien toteutuma oma palvelutuotanto ja erikoissairaanhoido.

OMAN TOIMINNAN TIETOPAKETIT YHTEENSÄ						
	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama, %
Hyvinkää	104 982 960	13 524 815	118 507 775	118 332 905	-174 870	-0,1 %
Järvenpää	87 270 309	14 582 585	101 852 895	103 532 344	1 679 449	1,6 %
Mäntsälä	42 679 101	4 569 209	47 248 310	44 745 693	-2 502 617	-5,3 %
Nurmijärvi	79 429 248	7 507 424	86 936 672	84 793 020	-2 143 652	-2,5 %
Pornainen	8 388 576	555 348	8 943 924	8 724 239	-219 685	-2,5 %
Tuusula	77 188 884	7 781 247	84 970 130	82 127 505	-2 842 626	-3,3 %
Yhteensä	399 939 078	48 520 629	448 459 707	442 255 706	-6 204 001	-1,4 %

ERIKOISSAIRAANHOIDON TIETOPAKETIT YHTEENSÄ						
	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama, %
Hyvinkää	66 092 088	1 436 119	67 528 207	67 551 870	23 663	0,0 %
Järvenpää	57 730 427	3 900 089	61 630 516	61 272 529	-357 988	-0,6 %
Mäntsälä	27 683 604	-651 871	27 031 733	26 672 325	-359 408	-1,3 %
Nurmijärvi	52 106 910	2 741 592	54 848 501	53 278 281	-1 570 221	-2,9 %
Pornainen	5 782 061	-157 421	5 624 640	6 033 691	409 051	7,3 %
Tuusula	46 434 050	3 067 245	49 501 295	49 181 259	-320 036	-0,6 %
Yhteensä	255 829 141	10 335 753	266 164 894	263 989 955	-2 174 939	-0,8 %

TIETOPAKETIT YHTEENSÄ						
	Alkuperäinen TA 2022	TA-muutokset	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama	Poikkeama, %
Hyvinkää	171 075 048	14 960 934	186 035 982	185 884 776	-151 207	-0,1 %
Järvenpää	145 000 736	18 482 675	163 483 411	164 804 872	1 321 462	0,8 %
Mäntsälä	70 362 705	3 917 338	74 280 044	71 418 019	-2 862 025	-3,9 %
Nurmijärvi	131 536 158	10 249 015	141 785 174	138 071 301	-3 713 873	-2,6 %
Pornainen	14 170 637	397 927	14 568 564	14 757 930	189 366	1,3 %
Tuusula	123 622 934	10 848 492	134 471 426	131 308 764	-3 162 662	-2,4 %
Yhteensä	655 768 219	58 856 381	714 624 600	706 245 661	-8 378 939	-1,2 %

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

5.6 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Käyttötaloussosassa on nettositovuus. Taulukossa on kuitenkin esitetty erikseen määrärahat ja tuloarviot, jotta sitovuustason suuruusluokka käy ilmi. Rahoitusosan sitovuutta ei ole määritelty.

1 000 eur	Sitovuus	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA	TA-muutokset	KTA	Toteutuma	Poikkeama	Alkup. TA	TA-muutokset	KTA	Toteutuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Oma toiminta	N	452 616	61 318	513 933	522 210	8 277	454 284	61 320	515 604	523 827	8 223
Erikoissairaanhoido	N	255 794	10 338	266 132	265 745	-387	255 841	10 336	266 177	265 739	-438
TULOSLASKELMAOSA											
Rahoitustuotot- ja kulut	N	170	0	170	77	-93	40	0	40	97	57
<i>Korkotulot</i>							0	0	0	10	10
<i>Muut rahoitustulot</i>							40		40	87	47
<i>Korkomenot</i>		120		120	72	-48					
<i>Muut rahoitusmenot</i>		50		50	5	-45					
INVESTOINTIOSA	N	6 900	0	6 900	4 259	-2 641	0	0	0	9	9
<i>Osakkeet ja osuudet</i>											0
<i>Irtaimisto</i>		100	0	100	0	-100					0
<i>Muut pitkävaikutteiset menot</i>		6 800	0	6 800	4 259	-2 541				9	9
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäys				0					0		
Antolainasaamisten vähennys				0					0		
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				0					0		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				0					0		
Lyhytaikaisten lainojen muutos				0	0	0	5 315		5 315	-30 000	-35 315
Oman pääoman muutokset		0		0		0			0		
Vaikutus maksuvalmiuteen				0	-32 620	-32 620			0		0
YHTEENSÄ		715 479	71 656	787 135	759 671	-27 464	715 479	71 656	787 135	759 671	-27 464

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

5.7 Toteutuma tietopaketeittain

	KUNTAYHTYMÄ	HYVINKÄÄ	JÄRVENPÄÄ	MÄNTSÄLÄ	NURMIJÄRVI	PORNAINEN	TUUSULA
Sote-tietopaketit							
Maksuosuus	€ -706 245 660,92	-185 884 775,74	-164 804 872,44	-71 418 018,50	-138 071 300,55	-14 757 929,71	-131 308 763,98
Netto / asukas	€ -3 498,79	-3 956,64	-3 637,25	-3 422,83	-3 121,21	-2 921,81	-3 299,25
Suun terveydenhuollon tietopaketti							
Maksuosuus	€ -19 024 107,43	-3 664 281,01	-4 443 504,73	-2 088 220,89	-4 118 368,65	-563 368,97	-4 146 363,18
Netto / asukas	€ -94,25	-77,84	-98,02	-99,37	-92,83	-110,11	-105,00
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti							
Maksuosuus	€ -22 137 535,41	-5 976 960,58	-7 082 779,51	-1 255 748,64	-3 206 496,62	-226 205,25	-4 389 344,81
Netto / asukas	€ -109,67	-127,07	-156,12	-59,84	-72,26	-44,46	-110,10
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti							
Maksuosuus	€ -78 033 660,42	-21 581 518,49	-19 379 276,77	-7 633 840,97	-14 651 146,06	-1 401 726,53	-13 386 151,60
Netto / asukas	€ -386,58	-456,89	-425,18	-363,34	-329,02	-273,81	-334,22
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti							
Maksuosuus	€ -11 266 218,26	-2 832 554,60	-3 663 092,31	-1 333 830,15	-1 672 490,02	-134 184,81	-1 630 066,37
Netto / asukas	€ -55,81	-59,96	-79,97	-63,27	-37,55	-26,22	-40,47
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti							
Maksuosuus	€ -143 158 076,08	-43 967 177,25	-30 126 022,02	-16 095 438,52	-26 085 683,17	-3 323 619,33	-23 560 135,79
Netto / asukas	€ -709,22	-935,40	-665,70	-773,53	-588,49	-671,55	-592,19
Vammaisten palvelujen tietopaketti							
Maksuosuus	€ -87 583 808,74	-18 864 506,32	-20 797 375,43	-8 468 400,29	-18 280 507,06	-1 339 224,98	-19 833 794,66
Netto / asukas	€ -433,90	-402,18	-459,71	-406,29	-414,16	-264,24	-499,13
Kuntoutuksen tietopaketti							
Maksuosuus	€ -22 386 166,73	-5 927 693,06	-5 166 234,11	-2 666 849,98	-4 187 978,16	-338 992,52	-4 098 418,90
Netto / asukas	€ -110,90	-126,32	-114,17	-127,87	-94,94	-66,95	-103,10
Vastaanottopalvelujen tietopaketti							
Maksuosuus	€ -49 776 461,57	-11 583 029,78	-11 680 469,25	-4 552 967,26	-11 058 747,98	-1 257 433,25	-9 643 814,05
Netto / asukas	€ -246,60	-246,05	-257,18	-218,06	-249,86	-245,91	-240,54
Päivystyksen tietopaketti							
Maksuosuus	€ -8 265 342,33	-3 790 185,65	-1 053 706,71	-585 948,32	-1 395 118,58	-123 814,39	-1 316 568,68
Netto / asukas	€ -40,95	-80,85	-23,30	-28,12	-31,62	-24,44	-33,15
Ensihoidon tietopaketti							
Maksuosuus	€ -7 403 782,90	-1 730 028,12	-1 650 892,22	-770 974,85	-1 620 640,22	-192 121,94	-1 439 125,55
Netto / asukas	€ -36,68	-36,90	-36,50	-37,00	-36,73	-37,92	-36,23
Erikoissairaanhoidon tietopaketti							
Maksuosuus	€ -256 586 172,06	-65 821 842,28	-59 621 636,47	-25 901 350,45	-51 657 640,42	-5 841 568,69	-47 742 133,75
Netto / asukas	€ -1 271,15	-1 404,06	-1 318,31	-1 243,05	-1 170,66	-1 153,09	-1 202,03
Hallinto							
Maksuosuus	€ -624 328,99	-144 998,60	-139 882,91	-64 448,18	-136 483,61	-15 669,05	-122 846,64
Netto / asukas	€ -3,09	-3,09	-3,09	-3,09	-3,09	-3,09	-3,09

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

6 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

6.1 Tuloslaskelma

	TP 2022		TP 2021	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	725 615 212,13		639 534 584,32	
Maksutuotot	35 946 063,19		34 446 997,30	
Tuet ja avustukset	23 680 101,61		70 855 534,59	
Muut toimintatuotot	4 324 686,99	789 566 063,92	4 286 884,08	749 124 000,29
Valmistus omaan käyttöön		1 082 384,12		247 690,39
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot yhteensä	-156 732 818,38		-152 684 475,90	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-28 216 085,51		-27 478 623,16	
Muut henkilösivukulut	-4 812 118,74		-5 620 345,34	
Palvelujen ostot	-522 325 418,28		-490 524 182,86	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 297 352,92		-18 758 240,21	
Avustukset	-24 342 349,67		-19 556 698,14	
Muut toimintakulut	-34 311 480,23	-789 037 623,73	-33 852 117,99	-748 474 683,60
Toimintakate		1 610 824,31		897 007,08
Rahoitus tuotot ja -kulut				
Korkotuotot	9 503,97		60 979,43	
Muut rahoitus tuotot	87 398,68		45 688,55	
Korkokulut	-72 061,70		-51 921,83	
Muut rahoitus kulut	-5 368,33	19 472,62	-15 816,49	38 929,66
Vuosikate		1 630 296,93		935 936,74
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 630 296,93		-935 936,74	
Arvonalentumiset	0,00	-1 630 296,93	0,00	-935 936,74
Tilikauden tulos		0,00		0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		0,00		0,00

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

6.2 Rahoituslaskelma

	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	1 630 296,93		935 936,74	
Tulorahoituksen korjaukset	-708,79	1 629 588,14	-124 872,44	811 064,30
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-4 250 575,00		-3 684 701,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 883,29	-4 246 691,71	136 312,44	-3 548 388,56
Toiminnan ja investointien rahavirta		-2 617 103,57		-2 737 324,26
Rahoituksen rahavirta				
Lainakannan muutokset				
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-30 000 000,00	-30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	131 808,00		-743 250,75	
Saamisten muutos	32 777 713,61		-3 817 571,14	
Korottomien velkojen muutos	4 565 251,07	37 474 772,68	20 192 720,70	15 631 898,81
Rahoituksen rahavirta		7 474 772,68		45 631 898,81
Rahavarojen muutos		4 857 669,11		42 894 574,55
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	61 329 392,33		56 471 723,22	
Rahavarat 1.1.	56 471 723,22	4 857 669,11	13 577 148,67	42 894 574,55

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

6.3 Tase

	2022	2021
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	11 198 294,43	8 581 190,86
I Aineettomat hyödykkeet	5 236 649,13	537 258,66
2. Tietokoneohjelmistot	7 672,73	14 755,25
3. Muut pitkävaikutteiset menot	5 228 976,40	522 503,41
II Aineelliset hyödykkeet	4 769 150,80	6 848 263,20
4. Koneet ja kalusto	141 728,61	277 729,88
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4 627 422,19	6 570 533,32
III Sijoitukset	1 192 494,50	1 195 669,00
1. Osakkeet ja osuudet	1 192 494,50	1 195 669,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	2 411 342,92	2 226 161,86
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
3. Muut toimeksiannot	2 411 342,92	2 226 161,86
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	93 127 996,06	121 048 040,56
II Saamiset	31 798 603,73	64 576 317,34
Lyhytaikaiset saamiset	31 798 603,73	64 576 317,34
1. Myyntisaamiset	8 556 653,51	8 183 025,19
3. Muut saamiset	4 328 972,74	4 096 939,52
4. Siirtosaamiset	18 912 977,48	52 296 352,63
IV Rahat ja pankkisaamiset	<u>61 329 392,33</u>	<u>56 471 723,22</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>106 737 633,41</u>	<u>131 855 393,28</u>

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

	2022	2021
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA	100 000,00	100 000,00
I Peruspääoma	100 000,00	100 000,00
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	0,00	0,00
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	3 079 454,32	2 762 465,26
1. Valtion toimeksiannot	668 111,40	536 303,40
3. Muut toimeksiantojen pääomat	2 411 342,92	2 226 161,86
E VIERAS PÄÄOMA	103 558 179,09	128 992 928,02
II Lyhytaikainen	103 558 179,09	128 992 928,02
1. Joukkovelkakirjalainat	0,00	30 000 000,00
5. Saadut ennakot	36 981,83	11 027 485,47
6. Ostovelat	31 261 909,46	31 012 966,26
7. Muut velat	4 870 152,22	4 412 509,69
8. Siirtovelat	67 389 135,58	52 539 966,60
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>106 737 633,41</u>	<u>131 855 393,28</u>

7 LIITETIEDOT

7.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

7.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu yhtymävaltuuston 19.9.2019 § 31 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on arvostettu taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

7.1.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta tai kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamista ohjeista poikkeavaksi.

Liitetiedon 45 vuoden 2021 tietoa on korjattu siten, että Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät -kohtaan on laitettu tilintarkastusyhtymän tarkastuslautakuntatyöstä laskuttama osuus. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä tämä esitettiin rivillä Muut palkkiot.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

7.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6

Kuntayhtymän toimintatuotot	2022	2021
Myyntituotot	725 615 212,13	639 534 584,32
Josta jäsenkuntien maksusuodet ja korvaukset	706 245 660,92	625 263 992,72
Maksutuotot	35 946 063,19	34 446 997,30
Tuet ja avustukset	23 680 101,61	70 855 534,59
Muut toimintatuotot	4 324 686,99	4 286 884,08
Kuntayhtymän toimintatuotot yhteensä	789 566 063,92	749 124 000,29

Kuntayhtymän toimintatuotot tehtäväalueittain	2022	2021
Yhtymän johto ja strateginen kehittäminen ja tukipalvelut	453 867 565,72	392 355 385,17
Ikäihmisten ja vammaisten palvelut	28 475 619,38	28 646 864,66
Terveyspalvelut ja sairaanhoito ilman erikoissairaanhoitoa	30 060 978,42	76 399 030,08
Erikoissairaanhoito	265 738 828,16	241 719 752,25
Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut	11 423 072,24	10 002 968,13
Kuntayhtymän toimintatuotot tehtäväalueittain yhteensä	789 566 063,92	749 124 000,29

Talousarviossa sitovuustasot ovat oma palvelutuotanto sekä erikoissairaanhoito. Yllä olevassa taulukossa tiedot näkyvät palvelualueittain. Oma palvelutuotanto koostuu taulukon riveistä Yhtymän johto ja strateginen kehittäminen ja tukipalvelut, Ikäihmisten ja vammaisten palvelut, Terveyspalvelut ja sairaanhoito ilman erikoissairaanhoitoa, Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelut sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelut.

Liitetieto 9, Palveluostojen erittely

	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	429 211 718,14	391 759 508,77
Muiden palvelujen ostot	93 113 700,14	98 764 674,09
Palvelujen ostot yhteensä	522 325 418,28	490 524 182,86

Liitetieto 11

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kuntayhtymän tilinpäätöksessä		
Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.		
Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:		
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Kehittämismenot	2-5 vuotta	Tasapoisto
Liikearvo	2-5 vuotta	Tasapoisto
Atk-ohjelmistot	2-5 vuotta	Tasapoisto
Muut	2-5 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	4 vuotta	Tasapoisto
Työkoneet	5 vuotta	Tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5-10 vuotta	Tasapoisto
ICT-laitteet	3-5 vuotta	Tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3-5 vuotta	Tasapoisto
Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000,00 euroa on kuntayhtymässä kirjattu vuosikuluiksi.		

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

7.3 Tasetta koskevat liitetiedot

7.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 19

2022

Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet			
		Muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat hyödykkeet yhteensä
	Tietokoneohjelmistot		
Poistamaton hankintameno 1.1.	14 755,25	522 503,41	537 258,66
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	6 193 686,13	6 193 686,13
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-7 082,52	-1 487 213,14	-1 494 295,66
Poistamaton hankintameno 31.12.	7 672,73	5 228 976,40	5 236 649,13

Aineelliset hyödykkeet			
		Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Aineelliset hyödykkeet yhteensä
	Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	277 729,88	6 570 533,32	6 848 263,20
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	4 250 575,00	4 250 575,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	-6 193 686,13	-6 193 686,13
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-136 001,27	0,00	-136 001,27
Poistamaton hankintameno 31.12.	141 728,61	4 627 422,19	4 769 150,80

Sijoitukset			
	Osakkeet ja osuudet		Sijoitukset yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 195 669,00		1 195 669,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00		0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-3 174,50		-3 174,50
Hankintameno 31.12.	1 192 494,50		1 192 494,50

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Liitetieto 23

Saamisten erittely

Lyhytaikaiset saamiset	2022	2021
Myyntisaamiset		
Myyntisaamiset jäsenkunnilta	143 706,91	198 855,20
Muut myyntisaamiset	8 412 946,60	7 984 169,99
Muut saamiset		
Muut saamiset	4 328 972,74	4 096 939,52
Siirtosaamiset		
Siirtosaamiset jäsenkunnilta	2 293 417,04	10 919 767,90
Muut siirtosaamiset	16 619 560,44	41 376 584,73
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	31 798 603,73	64 576 317,34

Liitetieto 24

Siirtosaamisiin sisältyvät erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
KELAn korvaus työterveydenhuollosta	1 893 519,10	905 151,29
Jäsenkuntien maksuosuuksien taseaus	2 112 162,74	10 919 767,90
Maahanmuuton ELY-korvaukset	1 653 895,96	1 029 375,99
Verohallinto	2 949 310,86	3 446 109,02
Valtionkorvaukset	5 698 749,63	5 204 716,31
HUS taseausmaksut	3 673 533,94	9 674 005,80
Rokotustestaus		20 400 000,00
Muut siirtosaamiset	931 805,25	702 576,72
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	18 912 977,48	52 281 703,03
Siirtosaamiset yhteensä	18 912 977,48	52 281 703,03

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

7.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25

Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana

Oma pääoma	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	100 000,00	100 000,00
Peruspääoma 31.1.	100 000,00	100 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	0,00
Oma pääoma yhteensä	100 000,00	100 000,00

Peruspääoman jakautuminen jäsenkunnittain

Jäsenkunta	Peruspääoma 31.12.2022		Peruspääoma 31.12.2021	
	euroa	%	%	%
Hyvinkää	23 934,17	23,934	23 934,17	23,934
Järvenpää	21 331,49	21,331	21 331,49	21,331
Mäntsälä	10 711,20	10,711	10 711,20	10,711
Nurmijärvi	21 578,56	21,579	21 578,56	21,579
Pornainen	2 623,74	2,624	2 623,74	2,624
Tuusula	19 820,84	19,821	19 820,84	19,821
Jäsenkunnat yhteensä	100 000,00	100,00	100 000,00	100,00

Liitetieto 28, Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

	2022	2021
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat 31.12.	0,00	30 000 000,00
korke -0,47 %, erääntyy 5.1.2022		24 000 000,00
korke -0,43 %, erääntyy 7.1.2022		6 000 000,00

Liitetieto 33

Siirtovelkoihin sisältyvät erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotukset	27 597 676,59	28 102 345,89
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	9 562 233,11	4 990 945,29
HUS, alijäämän kattaminen ja valmiusvaraston alaskirjaus	29 321 887,96	17 394 542,85
Muut siirtovelat	907 337,92	2 052 132,57
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	67 389 135,58	52 539 966,60
Siirtovelat yhteensä	67 389 135,58	52 539 966,60

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

7.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 38, vuokravastuut

	2022	2021
Vuokravastuut	31 525 303,52	31 886 983,71
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	17 702 885,63	17 109 154,10
Myöhemmin maksettava osuus	13 822 417,89	14 777 829,61
Leasing-vastuut yhteensä	4 862 600,66	5 214 358,20
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 334 633,04	2 243 918,40
Myöhemmin maksettava osuus	2 527 967,62	2 970 439,80
Yhteensä	36 387 904,18	37 101 341,91

MUUT KUNTAYHTYMÄN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT

Liitetieto 40, Muut kuntayhtymän antamat vastuusitoumukset ja muut vastuut

	2022	2021
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma *	6 326 800,00	6 959 600,00
Jäljellä oleva pääoma	4 912 732,36	6 262 438,24

* Sisältää enintään 28 Me:n kuntayritystodistuslimiitin, josta kuntayhtymän takausvastuu 2,26 %.

Yhtymävaltuusto päätti 16.12.2021 § 55 uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinnasta. Samassa yhteydessä päätettiin luopua Tuusulan Apotin käyttöönotosta. Oy Apotti Ab:stä eroamisesta ei ole tehty päätöstä.

Uusi APTJ -järjestelmäkokonaisuus on otettu käyttöön vuonna 2022. Sopimus (KEUDno-2020-7220) on allekirjoitettu 29.3.2022 ja on kestoltaan neljän vuoden määräaikainen jatkuen 29.3.2026 saakka. Sopimus jatkuu tämän jälkeen toistaiseksi voimassa olevana ellei sopimusta irtisanota. Sopimuksessa on kuuden kuukauden irtisanomisaika. Mikäli yhtymävaltuuston 16.12.2021 päättämän APTJ-järjestelmäkokonaisuuden sopimus irtisanottaisiin vuonna 2025, voidaan tämän jälkeen jatkaa Apotti -kokonaisuuden käyttöä/käyttöönottoa. Apotin käyttöönotosta tulisi päättää vuoden 2025 aikana. Mikäli Apottia ei päätetä ottaa käyttöön, on Oy Apotti Ab:sta mahdollista irtautua aikaisintaan 20.4.2025 yhden vuoden irtisanomisajalla. Osakassopimuksen mukaan mahdollisen irtautumisen jälkeen muut osakkaat vastaavat Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän/hyvinvointialueen yhteisten kustannusten osuudesta (n. 2 Me/v, arvio elokuun 2021 tiedoin).

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän taloudelliset sitoumukset Oy Apotti Ab:sta ovat noin 10,7 Me vuosina 2023-2026. Kuntayhtymän on mahdollisuus saada takaisin sijoittamansa pääoma (SVOP) yhtiön yhtiökokouksen niin päättäessä tämän hetken arvion mukaan aikaisintaan 2029. Osakkeiden lunastushinnan arvioidaan olevan tuolloin 737 000 euroa. Oy Apotti Ab voi lunastaa osakkeita vain jakokelpoisilla varoilla (OYL 3:7).

Liitetieto 41, Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2022	2021
Palkkaharmonisointi, piikkipalkat	18 000 000,00	

Itä-Uudenmaan poliisi tutkii petosrikoskokonaisuutta, josta voi mahdollisesti seurata kuntayhtymälle taloudellisia vaikutuksia. Koska asian käsittely on vasta tutkintavaiheessa, on euromääräisten vaikutusten arviointi mahdotonta.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

7.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskeva liitetiedot

Liitetieto 42, Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Palvelualue	2022	2021
Yhtymän johto ja strateginen kehittäminen ja tukipalvelut	314	282
Ikäihmisten ja vammaisten palvelualue	1 344	1 387
Terveyspalvelujen ja sairaanhoidon palvelualue	1 143	1 244
Aikuisten mielenterveys-, päihde- ja sosiaalipalvelujen sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelualue	810	823
Yhteensä	3 611	3 736

Liitetieto 43

Taseeseen aktivoituiden henkilöstömenot

Henkilöstökulut	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	189 761 022,63	185 783 444,40
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	1 078 008,21	247 631,53
Henkilöstökulut yhteensä	190 839 030,84	186 031 075,93

Liitetieto 44

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut	2022	2021
Järvenpää Plus	456,00	376,00
Keskustan Nurmijärven kunnallisjärjestö	1 194,00	
Keskustan Uudenmaan Piiri ry	10 522,00	4 106,88
Kristillisdemokraattien Hyvinkään puolueosasto		351,00
Mäntsälän Kokoomus ry	502,40	
Mäntsälän Perussuomalaiset ry	84,00	
Mäntsälän Vasemmisto ry	72,00	252,00
Nurmijärven Perussuomalaiset ry	12,00	
Perussuomalaisten Uudenmaan piiri ry	13 402,50	1 960,92
Suomen krisillisdekraattien Uudenmaan piiri	5 046,34	
Tuusulan Perussuomalaiset ry	90,00	12,00
Tuusulan puolesta ry	8 126,94	1 027,20
Uudenmaan Kokoomus ry	33 680,65	7 165,76
Uudenmaan Sosiaalidemokraatit	49 228,95	12 713,54
Uudenmaan Vasemmistoliitto ry	9 568,75	1 140,00
Uudenmaan Vihreät ry	15 578,76	4 530,42
Hyvinkään Perussuomalaiset ry	90,00	78,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	147 655,29	33 713,72

- vuoden 2022 luottamushenkilömaksut sisältävät hyvinvointialueen luottamustoimiinpalkkioista perityt luottamushenkilömaksut
- kuntayhtymän maksamat hyvinvointialueen luottamustoimiinpalkkiot on laskutettu hyvinvointialueelta eikä niistä ole aiheutunut kuntayhtymälle kustannuksia

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022**Liitetieto 45, tilintarkastuspalkkiot**

	2022	2021
KPMG OY AB		
Tilintarkastuspalkkiot	68 328,05	44 767,00
Tilintarkastajan lausunnot	10 734,57	
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	26 094,65	14 066,00
Muut palkkiot	45 757,62	
Palkkiot yhteensä	150 914,89	58 833,00

Liitetieto 46, Intressitahot

Kuntayhtymän johtajan johtajasopimus, yhtymävaltuusto 27.6.2019 § 19

Kuntayhtymän johtaja voidaan irtisanoa tai siirtää muihin tehtäviin kuntalain (410/2015) 43 §:n mukaisesti. Mikäli asianosaiset neuvoteltuaan asiasta päätyvät siihen, että on tarpeellista käynnistää luottamuspuolan takia irtisanomismenettely, voivat sopijapuolet sopia kuntayhtymän johtajan vapaaehtoisesta irtisanoutumisesta ennen irtisanomismenettelyn käynnistämistä. Mikäli kuntayhtymän johtaja tällöin irtisanoutuu virastaan ennen valtuuston irtisanomispäätöksen tekemistä, maksetaan hänelle kuuden (6) kuukauden rahapalkkaa vastaavaa erokorvaus. Erokorvaus ei sisällä irtisanomisajan palkkaa. Korvaus ei pidä sisällään mahdollisia KVTES:n mukaisia lomakorvauksia.

Erokorvausta ei makseta, mikäli virkasuhteen päättämiseen on olemassa kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 35 §:ssä tarkoitettu viranhaltijasta johtuva irtisanomisperuste tai saman lain 41 §:ssä tarkoitettu syy virkasuhteen purkamiseen ja virkasuhde päätetään tällaisella perusteella. Kuntayhtymän johtajalla ei ole irtisanomisaikana työntekovelvoitetta.

8. ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän hallitus on hyväksynyt kuntayhtymän tilinpäätöksen vuodelta 2022 ja siihen liittyvän ehdotuksen tilikauden tuloksen käsittelystä sekä varmentanut tilinpäätöksen jäsenkuntien valtuustoille esittämistä varten.

Yhtymähallitus on käsitellyt tilinpäätöksen kokouksessaan 21.3.2023 § 13.

Tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti. Sähköisen allekirjoituksen dokumentit ovat sivuilla 75-80.

27.03.2023

1 / 2

Allekirjoitusten yhteenveto

Prosessin tiedot

Allekirjoitusten tunniste

2eb12a8e-1f02-46c9-9fc1-aa065f3857ac

Sopimuksen tiedot

Nimi (ja tunniste): Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä Tilinpäätös 2022 (2023.108.1)

Kuvaus: Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän tilinpäätös 2022

Allekirjoitukset

JAAKKO ANTERO RAINIO (jaakko.rainio@hyvinkaa.fi 0407410911)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 23.03.2023 11:41

MIKA JAAKKO MÄKI-KUHNA (mika.maki-kuhna@luottamus.tuusula.fi 0405466935)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 23.03.2023 12:26

TEA CARITA NIEMINEN (nieminen.tea@gmail.com 0504389281)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 23.03.2023 12:39

TAPIO JAAKKO HAVULA (tapio.havula@pp.inet.fi 0405545066)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 23.03.2023 12:46

AULI HERTTUAINEN (herttuaiska@gmail.com 0401530150)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 23.03.2023 14:10

LAURI SAKARI KÄMÄRI (lauri.sakari.kamari@gmail.com 0453219122)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 23.03.2023 15:16

PIRJO LAITINEN-PARKKONEN (pirjo.laitinen-parkkonen@keusote.fi 0401825797)

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

27.03.2023

2/2

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 23.03.2023 15:50

HEINI MAARIA LIIMATAINEN (heini.liimatainen@jarvenpaa.fi 0503222333)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 27.03.2023 18:28

Liitteet

Sopimusdokumentti.pdf (Sopimusdokumentti.pdf)

20.04.2023

1/2

Allekirjoitusten yhteenveto

Prosessin tiedot

Allekirjoitusten tunniste

be1b25d3-80f6-4e8a-93dd-bc48e594cf4e

Sopimuksen tiedot

Nimi (ja tunniste): Keski-Uudenmaan sote–kuntayhtymä Tilinpäätös 2022 (2023.109.1)

Kuvaus: Keski-Uudenmaan sote–kuntayhtymän tilinpäätös 2022 (II). Tämä sama asiakirja on järjestelmässä kolme (3) kertaa, koska allekirjoittajia on yhteensä 21. Yhdellä asiakirjalla voi olla korkeintaan 10 sähköistä allekirjoittajaa. /tuija anttila 23.3.2022

Allekirjoitukset

LILJAN-KUKKA RUNOLINNA (liljankukka.runolinna@gmail.com 0500414674)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 23.03.2023 14:39

PIRJO LAITINEN-PARKKONEN (pirjo.laitinen-parkkonen@keusote.fi 0401825797)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 23.03.2023 15:49

TUIJA IRMELI REINIKAINEN (tuija.reinikainen@tuusula.fi 0405175171)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 23.03.2023 16:17

JARI PEKKA RÄSÄNEN (jari.rasanen@luottamus.tuusula.fi 0405330678)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 23.03.2023 18:02

ONNI ROSTILA (onnirostila@hotmail.com 0405536599)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 24.03.2023 08:10

MIA-MARJUT RUNDGREN (mia.rundgren@jarvenpaa.fi 0407413231)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

20.04.2023

2 / 2

Aika: 24.03.2023 22:11

JAANA ANU TUULIKKI SYRJÄNEN (jaana.syrjanen@jarvenpaa.fi 0400697618)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 18.04.2023 17:23

HETA ULRIKA RAVOLAINEN-RINNE (heta.ravolainen-rinne@mantsala.fi 0400655610)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 20.04.2023 16:03

Liitteet

Sopimusdokumentti.pdf (Sopimusdokumentti.pdf)

13.04.2023

1/2

Allekirjoitusten yhteenveto

Prosessin tiedot

Allekirjoitusten tunniste

dea7ee2a-a4f9-432d-a118-8ce979c3cb6f

Sopimuksen tiedot

Nimi (ja tunniste): Keski-Uudenmaan sote–kuntayhtymä Tilinpäätös 2022 (2023.110.1)

Kuvaus:

Allekirjoitukset

PIRJO LEENA HANNELE VAINIO (pirjo.lh.vainio@gmail.com 0404848144)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 27.03.2023 11:28

AKI KORPELA (aki.korpela@hyvinkaanvihreat.fi 0440422101)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 27.03.2023 14:47

ESA KALLEPEKKA TOIVONEN (kptoivonen@gmail.com 0505647799)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 02.04.2023 11:00

SARI TAMMILEHTO (s.tammilehtops@gmail.com 0453468188)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 04.04.2023 17:13

VISA PELLERVO TARIKKA (visatari@hotmail.com 0503408666)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 06.04.2023 12:39

PIRJO LAITINEN-PARKKONEN (pirjo.laitinen-parkkonen@keusote.fi 0401825797)

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa

Aika: 12.04.2023 15:42

MARI SIRPA ANNELI VALVE (mari.valve.pornainen@gmail.com 0407324324)

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

13.04.2023

2 / 2

Varmennustapa: Vahva tunnistaminen välityspalvelussa
Aika: 13.04.2023 12:30

Liitteet

Sopimusdokumentti.pdf (Sopimusdokumentti.pdf)

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilinpäätöksestä on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Hyvinkäällä / 2023

KPMG Oy Ab

Jorma Nurkkala
JHT, KHT

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

LIITE 1, Yhtymästrategia: painopistealueiden seuranta strategisten tavoitteiden avulla

Painopiste 1: Jokainen on tärkeä	
Strateginen tavoite	Keskeiset toimenpiteet 2022
1. Sosiaali- ja terveydenhuollon paras asukaskokemus	Asiakaspalautekyselyn sisällön yhdenmukaistaminen ja siirtyminen kahteen keskeiseen väittämäkysymyksen aiemman 15 väittämäkysymyksen sijaan. Verkkosivujen saatavuutta parannettiin. Tekstiviestipalautteen käyttöönotto lisäsi merkittävästi asiakaspalautteen määrää. Avoimen asiakaspalautteen analysointi ja raportointi neljä kertaa vuodessa. Potilas- ja sosiaaliasiamiestoiminnan sekä <u>Keusoten</u> välistä yhteistyötä on kehitetty yhteistyötapaamisilla. Henkilöstölle on järjestetty sosiaali- ja potilasasiamiestoiminnasta (muistutukset ja kantelut) info/koulutustilaisuus. Muistutusten ja kantelujen käsittelyyn on kuvattu kuntayhtymätasoiset prosessit, toimintaohjeet ja mallipohjat sekä lisätty viestintää (<u>Keunen</u> -sivu mm. luotu).
2. Asukkaiden hyvinvointi ja terveys paranee yhteistyössä kuntien, yhteisöjen, yritysten ja asukkaiden kanssa	Vuonna 2020 valmistui Alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja osallisuusohjelma. Lasten ja nuorten ja Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma valmistuivat vuonna 2021 ja Alueellinen lähisuhde- ja perheväkivallan ehkäisyyn sekä Alueellinen päihde- ja riippuvuustyön suunnitelmat valmistuivat vuonna 2022. Suunnitelmien tavoitteita ja toteutumista seurataan ja raportoidaan vuosittain alueellisen hyvinvointikertomuksen yhteydessä. <u>Hyte</u> -allianssi kumppanuusmalli valmistui vuoden 2021 lopuksi monialaisessa yhteistyössä. Kumppanuusmallin käytäntöön vienti ja kehittäminen jatkuu tulevana vuonna yhdessä Järjestöneuvottelukunnan teemaverkostojen, kuntien ja seurakuntien kanssa.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Painopiste 2: Elinvoimainen uudistuminen

Strateginen tavoite	Keskeiset toimenpiteet 2022
3. Kustannustehokkaimmat sosiaali- ja terveysterveystoimet	<p>Talouden ja toiminnan kestävän kehittämisen ohjelma 2022 – 2026 hyväksyttiin maaliskuussa. Sen uusilla toimenpiteillä on arvioitu olevan 4,4 Me säästöpotentiaali vuonna 2022.</p> <p>Make or buy –analyysillä tuetaan päätöksentekoa kannattaako palvelut tuottaa itse vai ostopalveluna. Tähän liittyen aloitettu oman palvelutuotannon tuotteistushanke, joka etenee palvelualueittain.</p>
4. Edelläkävijä yksilöllisen ja ennakoivan hyvinvointiteknologian hyödyntämisessä	<p>Asukkaan omien hyvinvoinnin ja terveyden sähköisen omahoidon menetelmien huomiointi osana asukaspolkua. Omien mittaustulosten huomiointi; Nuorten urheilukellohankkeen käynnistäminen vuoden 2022 aikana alueen nuorten, Keusoten ja kuntien monitoimijaisessa yhteistyössä.</p>
5. Keusote innovoi ja vahvistaa ennaltaehkäiseviä ja elämänlaatua parantavia palveluja	<p>HYTE-allianssi kumppanuusmallin kautta on kuvattu ennaltaehkäiseviä polkua (12) yhteistyössä kunnan, seurakunnan ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.</p>

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Painopiste 2: Elinvoimainen uudistuminen

Strateginen tavoite	Keskeiset toimenpiteet 2022
<p>6. Keusote on tiedolla johtamisen kärjessä</p>	<p>Talouden ja tuottavuuden kestävä kehittäminen ohjelmaan luotiin automaattisesti päivittyvät mittarit, sekä laskettiin tuottavuushyödyt toimenpidekohtaisesti. Strategista tilannekuva muokattiin vastaamaan hyvinvointialueen strategiaa. Päättäjille julkaistiin tilannekuva, ns. Päättäjien työpöytä, josta päättäjät näkevät lähes reaaliaikaisesti tietoja strategisesta tilannekuvasta, taloudesta, talouden ja tuottavuuden kestävä kehittäminen ohjelmasta sekä tuotannon olennaisista tiedoista.</p> <p>Palvelutoiminnalle visualisoitiin puhelinpalveluiden saatavuustietoja, HaiPro- ja WPro -tapahtumien seuranta sekä asiakaskokemustietoa. Koronaraportointia parannettiin mm. rokotusten kattavuuden osalta. Talouden seuranta varten kehitettiin talouden ennustemalli ennustamaan tilinpäätöshetken käyttötalouden toteumaa. Palvelualueiden tilannekuvaraportointia kehitettiin entisestään. Puhelinpalvelutiedot julkaistiin myös ulkoisilla verkkosivuilla.</p> <p>Teknisiä ratkaisuja kehitettiin myös. Tietoallasympäristö päivitettiin sekä tietovarastoympäristössä eriytettiin testi- ja tuotantoympäristöt toisistaan laadun parantamiseksi. Numeruksen automaattipaimintoja edistettiin sekä tarkennettiin ja korjattiin palvelukäyttöön liittyvää laskentaa. Asiakassegmentointityötä ja palveluketjujen analysointia jatkettiin. Tietoaltaaseen integroitiin uusia lähdejärjestelmiä tiedolla johtamisen parantamiseksi.</p>
<p>7. Helppokäyttöiset ja sujuvat palvelukokonaisuudet tuottavat arvoa asiakkaalle</p>	<p>Luotiin kuntayhtymätasoinen prosessiarkkitehtuuri ja määritettiin osana sitä neljä keskeistä palveluketjua. Päihde- ja mielenterveys palveluketju segmentointiin palvelutarpeen mukaan neljään läpileikkaavaan asiakasprosessiin, jotka mallinnettiin.</p> <p>Käynnistettiin ikääntyneiden palveluketjun segmentointi ja mallinnus.</p> <p>Käynnistettiin palvelukatalogien laadinta.</p>

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Painopiste 3: Voittava joukkue	
Strateginen tavoite	Keskeiset toimenpiteet 2022
8. Arvostettu ja vetovoimainen työpaikka	Henkilöstön kanssa yhteistyössä valmistelu Arvosta ja vaikuta ohjelma, jossa on useita eri toimenpiteitä veto- ja pitovoiman lisäämiseksi
9. Kyvykäs ja hyvinvoiva henkilöstö mahdollistaa onnistumisen	Tavoiteltavat kyvykkydet on määritelty ja henkilöstökoulutus on suunniteltu vahvistamaan yhteisesti määriteltyjä kyvykkyksiä
10. Kaikissa työyhteisöissä toteutuu yhteisöohjautuvuus ja valmentava johtaminen	<u>KeuAkatemian</u> ja <u>Hyrian</u> yhteistyönä järjestetyt johtamisen koulutukset: Lähiesimiestyön ammattitutkinto (Leat) ja Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkinto (JYEAT) sisälsivät molemmat valmentavan johtamisen sekä yhteisöohjautuvuuden näkökulman. Johtamiskoulutuksissa on vuoden 2022 aikana opiskellut 32 opiskelijaa, joista 13 opiskeli lähiesimiestyön ammattitutkintoa ja 19 opiskelijaa opiskeli johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkintoa.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Painopiste 4: Haluttu kumppani

Strateginen tavoite	Keskeiset toimenpiteet 2022
<p>11. <u>Keusote</u> on arvostettu sote-innovaatioiden tuottaja</p>	<p>Sisäisiä TKI- toimintamalleja vahvistettiin sähköisellä ideakortilla innovatiivisten ideoiden esiintuomiseen. Erilliseen kriteeristöön pohjautuva Laatu- ja innovaatiopalkinto kilpailu järjestettiin ensimmäisen kerran. Yhteensä 34 työyhteisöä jätti ehdotuksensa kilpailuun, näistä 20 innovaatio-osioon. Osallistuttiin kansainvälisen terveysturvallisuus hankkeen (<u>Healwells</u>) suunnitteluun, jatkuu 2023</p>
<p>12. Verkostot ja monialainen yhteistyö parantavat palvelujen vaikuttavuutta</p>	<p>Laadittiin järjestäjän vaikuttavuusperustaisen ohjauksen tiekartta, jota vasten saatiin joulukuussa valtakunnallisesti kilpailtua RRP-erillisrahoitusta järjestäjän ohjausmallin kehittämiseen ja vaikuttavuusmittarien pilotointiin. Mittaripilotoinnit toteutetaan tiiviissä yhteistyössä mm. erikoissairaanhoidon kanssa (päihde- ja mielenterveys, ikääntyneet, diabetes).</p> <p><u>Hyte</u>-allianssi kumppanuusmallin käytäntöön vieminen ja edelleen kehittäminen.</p>

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

LIITE 2, Strategian mittareiden toteumaseuranta

Strategisen mittarin nimi	Lähtötaso	Lisätiedot lähtötasosta	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoitetaso 2025	Lisätiedot tavoitetasosta
Myönteinen asiakaskokemus terveyspalveluissa (%)	52,4 %	Tiedot vuodelta 2018, tietolähde FINSOTE	77,4% FINSOTE 2020	Tieto saatavilla 2 vuoden välein, lisätty 2020	NPS 37 (Suositellijoita 60.3%)	70 %	Myönteinen asiakaskokemus terveyspalveluissa 70%
Myönteinen asiakaskokemus sosiaalipalveluissa (%)	44,4 %	Tiedot vuodelta 2018, tietolähde FINSOTE	68,7% FINSOTE 2020	Tieto saatavilla 2 vuoden välein, lisätty 2020	NPS 42 (Suositellijoita 62.3%)	65 %	Myönteinen asiakaskokemus sosiaalipalveluissa 65%
Asiakaskokemus, asiakastytyväisyys (NPS, Osallisuuden mittarit)	55 0	Tiedot vuodelta 2019, tietolähde ROIDU + WOTT Tiedot kuvattu tarkemmin osallisuusohjelmassa (kevään 2019 asiakaskyselyn tulokset)	58 (laitteet+ verkkokysely) (laitteet) 70 Asukaskehittäjätoiminta: 10 kehittämismahdollisuutta, NPS: asukaskehittäjät 25 ja tilaajat (Keusote) 100. Osallisuuspelejä 4 tapahtumaa, pelaajia yht. 52, NPS 42 Dialogiset työtavat: Verkostokonsulttitoiminta 44 tilattua tapaamista, joista 66% asiakastilanteisiin. Osallistuneista 92% suosittelee verkostokonsulttitoimintaa.	70 (1.1.-31.12.21) 43 Asukaskehittäjätoiminta: 16 kehittämismahdollisuutta, NPS: asukaskehittäjät 35 ja tilaajat (Keusote) 100. Osallisuuspelejä 1 tapahtumaa, NPS 80. Dialogiset työtavat: Verkostokonsulttitoiminta 31 tilattua tapaamista, joista 55% asiakastilanteisiin. Osallistuneista 95% suosittelee verkostokonsulttitoimintaa.	NPS 37 (Koko Keusote) Asukaskehittäjätoiminta: 13 kehittämismahdollisuutta, NPS: 29 ja tilaajat (Keusote) 100. Dialogiset työtavat: Verkostokonsulttitoiminta 23 tilattua tapaamista, joista 50% asiakastilanteisiin. Osallistuneista 95% suosittelee verkostokonsulttitoimintaa.	80 100 %	Keusoten asiakaskokemus NPS yli 80 Osallisuusohjelman tavoitteet toteutuneet 100% / v. 2021: Verkostokonsulttitoiminnan tavoite 80 toteutunutta tilaisuutta, joista 75% asiakastilanteisiin. Suositelutavoite 85%. Osallisuuspelejä tavoite 10 tilausta (150 pelaajaa), NPS 80. Asukaskehittäjätoiminta tilaajien NPS 80.
Sairastavuusindeksi	90	Tiedot vuodelta 2016, tietolähde Sotkanet	Tietoa ei saatavilla vuodelta 2020, THL ei ole päivittänyt tietoja. 90. Tietoaltaan kautta sairastavuustietoa saatavilla	Tietoa ei saatavilla vuodelta 2021, THL ei ole päivittänyt tietoja. Tietoaltaan kautta sairastavuustietoa saatavilla	Tietoa ei saatavilla vuodelta 2022, THL ei ole päivittänyt tietoja. Tietoaltaan kautta sairastavuustietoa saatavilla	<100	Keusoten sairastavuusindeksi pysyy alle maan keskiarvon ja kuntien väliset erot kaventuvat
TEA-viisari (perusterveydenhuolto)	64	Tiedot vuodelta 2018, tietolähde TEA-viisari	66	Perusterveydenhuollon TEA-viisari ei päivittynyt v. 2021.	68		Terveyden edistämisaktiivisuus kasvaa perusterveydenhuollossa Keusoten alueella
Hyvinvoinnin ja terveyden mittarit		Tiedot vuodelta 2019, lähtötaso kuvattu tarkemmin alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa	Alueellinen hyvinvointikertomus 2020 päätöksenteossa maaliskuussa	Alueellinen hyvinvointikertomus hyväksyttiin 6.5.2021. Lasten ja nuorten sekä ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmat hyväksyttiin valtuustossa 20.12.2021.	Alueellinen ehkäisevän päihde- ja riippuvuustyön sekä Alueellisen lähisuhde ja perheväkivallan suunnitelmat hyväksyttiin valtuustossa 29.9.2022.		Hyvinvoinnin ja terveyden eri osa-alueet kehittyvät Keusoten alueella positiiviseen suuntaan
Tilikauden tulos	0,00 €	Tilikauden tulos on 0,00 euroa. Kattamatonta alijäämää on vuosilta 2017 ja 2018 yhteensä 99448,54 euroa.	Tilikauden tulos 99448,54 euroa. Tällä katetaan aiempien tilikausien alijäämää.	Tilikauden tulos on 0,00 €	Tilikauden tulos on 0,00 euroa. Kuntayhtymällä ei ole taseessa kattamatonta alijäämää.		Tilikauden tulos on talousarvion mukainen

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Strategisen mittarin nimi	Lähtötaso	Lisätiedot lähtötasosta	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoitetaso 2025	Lisätiedot tavoitetasosta
Sosiaali- ja terveyspalveluiden tarvekaioidut nettokustannukset (€/asukas)	3 299,00 €	Tiedot vuodelta 2018, tietolähde Kuntaliitto	3700 €/asukas (v. 2019)	3840 €/asukas (2020)	Tietoa ei saatavissa		Matalimmat sosiaali- ja terveyspalvelujen tarvekaioidut nettokustannukset (€/asukas) verrokeista
Sähköisten omahoito- ja asiointipalvelujen osuus ja peittävyys palveluissa	0	Tällä hetkellä ei ole tietoa, lähtötaso 0	Tällä hetkellä ei tietoa	Palvelualueet ja konserni: 13 vastaajaa, 26 asukkaalle kohdennettua menetelmää (Lähde: OVK-raportointi 1-2/2021)	Palvelualueet ja konserni: 33 vastaajaa, jotka on ollut kuvaamassa yhteensä 42:ta asukkaalle kohdennettua sähköistä menetelmää (Lähde: OVK-raportointi 1-2/2022)		Sähköisten omahoito- ja asiointipalvelujen osuus ja peittävyys palveluissa kasvavat
Vakioitujen sähköisten palvelupolkujen määrä	1,2 %	Tiedot vuodelta 2019, lähtötaso 3/250 kpl	3/250kpl	3/250	Sähköisten omahoidon menetelmien kuvaaminen osaksi HYTE-allianssin polkuja. Kuvattu kaikkiin; 12 kpl	100 %	Palvelupolut (sähköiset) vakioitu 100%
Uusien ennaltaehkäisevien ja elämänlaatua parantavien palvelujen määrä ja asiakkaiden sijoittuminen			Lakisäätelisten hyvinvointisuunnitelmien valmistelutyö alkanut. Zoturin nuorten verkkoauttaminen, Eroneuvonta chat, Neuvolachat (peke)	Sähköisten omahoidon menetelmien kuvaaminen osaksi HYTE-allianssin polkuja. Kuvattu kaikkiin; 20/20 kpl	Sähköisten omahoidon menetelmien kuvaaminen osaksi HYTE-allianssin polkuja. Kuvattu kaikkiin; 12 kpl		Uusien ennaltaehkäisevien ja elämänlaatua parantavien palvelujen sekä niiden piirissä olevien asiakkaiden määrä kasvaa
Reaaliaikainen tilannekuva käytössä	Ei käytössä		Covid19 Tilannekuva	Itsepalveluraportointi + kymmeniä PowerBI tilannekuvia.	Päättäjien tilannekuvanäkymä, päivitetty strategiset tilannekuvat		Reaaliaikaiset tilannekuvat käytössä keskeisissä palveluissa
Palvelutarpeen ennustemalli käytössä	Ei käytössä	Työtä ei ole aloitettu	Kysyntään liittyvä ennusmalli on valmis (Delfoi planner)	Työtä ei ole aloitettu.	Kotihoidon ennustemalli käytössä (Delfoi).		Ennustemallit käytössä keskeisissä palveluissa
Vakioitujen palveluprosessien ja palveluketjujen/-polkujen määrä	0,0 %	Tieto saatavissa vuoden 2020 lopussa	A3 :lle on lean-valmennuksissa kuvattu n. 40 vakioitua palveluprosessia. Tässä luvussa ei ole mukana palvelualueiden itsenäisesti vakioimat prosessit. Lastensuojelun palveluissa vakioitu 11 palveluprosessia. Perhekeskuspalveluissa on vakioitu 12 palveluprosessia. Aikuisten mielenterveys- ,päihde- ja sosiaalipalveluissa on vakioitu 12 palveluprosessia.	25	Palveluketjujen ja asiakasprosessien määrittely tarkennettu osana prosessiarkkitehtuuria. Keskeiset palveluketjut on määritelty . Käynnistetty palveluketjujen segmentointi geneerisiin asiakasprosesseihin palvelutarpeen mukaan. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakasprosessit (4) sekä lasten, nuorten ja	100 %	Vakioitu 100% palveluprosesseista ja palveluketjuista/-poluista
Keusote työpaikkana -suositelu (Mitä kuuluu -kysely)	57,9 %	Tiedot vuodelta 2019, tietolähde Mitä kuuluu -kysely (Työterveyslaitos)	50,70 %	49,20 %	Mittari muutettu NPS:ksi, ei vertailukelpoinen --> NPS = -30	NPS 0	Yli 70% työntekijöistä on suosittelijoita (9-10)

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Strategisen mittarin nimi	Lähtötaso	Lisätiedot lähtötasosta	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoitetaso 2025	Lisätiedot tavoitetasosta
Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus (%)	9,2 %	Tiedot vuodelta 2019 (9,2%, josta eläköityminen 1,5%), tietolähde osavuositarkastus II	14,4% (2 % eläkkeelle)	17,2 % (2 % eläkkeelle)	18 % (eläkkeelle 3 %)	5 %	Henkilöstön vaihtuvuus on 5-8%
Hakijamäärät avoimiin paikkoihin (valikoidut ammattiryhmät)	4144	Tiedot vuodelta 2019, yht. 4144 hakijaa. Valikoidut ammattiryhmät: lh, sos.tt, lääkärit, sihteerit, sos.ohjaajat	Hakemukset: 3444 (591 työpaikkaa) + kesänuoria haki 401 + 278 sote-alan kesätöihin (19 hakua)	3623 hakemusta, 756 hakua	5741 hakemusta, 933 hakua		Hakijamäärät avoimiin paikkoihin kasvavat
	455/180	lähiohjaajat (hakijat / avoinna olevat työpaikat)	Lähiohjaajat 436 hakijaa, 126 hakua	538 hakijaa, 157 hakua	557 hakijaa, 168 hakua		
	190/100	sos.tt (hakijat / avoinna olevat työpaikat)	Sos.tt 214 hakemusta, 111 hakua	155 hakijaa, 78 hakua	194 hakijaa, 90 hakua		
	28/21	lääkärit (hakijat / avoinna olevat työpaikat)	Lääkärit 83 hakemusta, 52 hakua	42 hakijaa, 47 hakijaa (Hammaslääkäri 7 hakua, 26 hakijaa)	74 hakijaa, 57 hakua		
	504/19	sihteerit (hakijat / avoinna olevat työpaikat)	Sihteeri 276 hakijaa, 16 hakua	11 hakua, 207 hakijaa	284 hakijaa, 17 hakua		
	402/38	sos.ohjaajat (hakijat / avoinna olevat työpaikat)	Sosiaalihoaja 304 hakijaa, 37 hakua	78 hakua, 724 hakijaa (eso: 7 hakua, 39 hakijaa)	269 hakijaa, 27 hakua		
Henkilöstökysely / työtyytyväisyys-, hyvinvointi-, kyvykkyyshä ja johtamisosioiden tulokset	57,9 %	Suosittelisi työnantajaa ystävilleen (2019)	50,70 %	49,20 %	Mittari muutettu NPS:ksi, ei vertailukelpoinen --> NPS = -30	NPS 0	Henkilöstön työtyytyväisyys kasvaa eri osa-alueilla
	23,2 %	Kokee työstressiä: paljon työpaineita, vähän työn hallintaa (2019)	25,10 %	24,70 %	Mitä kuuluu kyselyä ei tehty, uudet mittarit QWL SYKE: fyysinen ja emotionaalinen turvallisuus (FE-tekijä) = 70%	80 %	Suosittelava tavoitetaso työelämän laadun tutkimusten suhteen keskimäärin hyvälle tasolle.
	34,0 %	Työkyky on alentunut (2019)	37,90 %	40,20 %	Mitä kuuluu kyselyä ei tehty, uudet mittarit QWL SYKE: yhteenkuuluvuus ja identiteetti (YI-tekijä) = 69%	75 %	Suosittelava tavoitetaso työelämän laadun tutkimusten suhteen keskimäärin hyvälle tasolle.
	66,9 %	Lähiesimies vahvistaa alaistensa kyvykkyyttä (2019)	65 %	67,50 %	Mitä kuuluu kyselyä ei tehty, uudet mittarit QWL SYKE: päämäärätjaluovuus (PL-tekijä) = 64%	70 %	Suosittelava tavoitetaso työelämän laadun tutkimusten suhteen keskimäärin hyvälle tasolle.

KESKI-UUDENMAAN SOTE-KUNTAYHTYMÄ
Tilinpäätös 2022

Strategisen mittarin nimi	Lähtötaso	Lisätiedot lähtötasosta	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Tavoitetaso 2025	Lisätiedot tavoitetasosta
Yhteisö-ohjautuvuuden mittarit	4,1	Halu itseohjautua (6/2020)	4,3 (I aallon väliarviointi (12/20)	4,2	4,2	4,4	Yhteisöohjautuvuuden kaikkien summamuuttujien arvot paranevat, heikoimmat arvot nousevat lähelle keskikastia Muutos on 0,1-0,4
	3	Tavoitteet (6/2020)	2,9 (I aallon väliarviointi (12/20)	3,1	3,1	3,5	
	3,4	Yhteisöohjautuvuus (6/2020)	3,3 (I aallon väliarviointi (12/20)	3,1	3,4	3,5	
	3,5	Psykologinen turvallisuus (6/2020)	3,5 (I aallon väliarviointi (12/20)	3,3	3,6	3,7	
	3,3	Esimiestuki (6/2020)	3,5 (I aallon väliarviointi (12/20)	3,6	3,6	3,8	
				3,4			
Kansainvälisesti ja kansallisesti noteeratut sote-innovaatiot	0	Ei aiempaa seurantaa	TKI yhteistyömallia innovaatioiden alustana organisoidaan 2020-2025.	Yhteistyömallin suunnittelu käynnissä	Yhteistyömallin suunnittelu käynnissä	1 kpl /vuosi, 2 kpl/vuosi	1 kpl /vuosi kansainvälisesti ja 2 kpl / vuosi kansallisesti
Keusoten toimintaa kehittävien opinnäytetöiden määrä (tutkimuslupien määrä)	32	Tiedot vuodelta 2019, tietolähde tutkimuslupa-työryhmän	58	65	75	50,4	Keusoten toimintaa kehittävien opinnäytetöiden määrä kasvaa 20%
Tutkimuksellisen erillirahoituksen määrä (%-osuus) Keusoten kehitystoiminnasta	0	Ei aiempaa seurantaa	Yliopistoyhteistyön tuloksena 4 tutkimussuunnitelmaa, joille rahoitushaut käynnissä/suunnitteilla	2	2		Tutkimuksellisen erillirahoituksen määrä kasvaa 20%
Verkostoprojektien määrä suhteessa kaikkiin hankesalkun projekteihin	0	Aiempaa mittausta / tietoa ei ole saatavilla	Yhteishankkeiden %- osuus n. 18 % hankkeista.	20	kokonaisuus). Lisäksi osallistuttiin kansainvälisen terveysturvallisuus hankkeen (Healwells) suunnitteluun , jatkuu 2023	30 %	Kaikista hankesalkun projekteista 30% on verkostoprojekteja
Kumppanuuskyselyn tulokset		Ensimmäinen kumppanuuskysely tehdään vuonna 2020	Kumppanuuskyselyä pilotoitiin Ulkoisen integraation kumppanuuskyselyllä. NPS 50.	Kyselyä ei toteutettu	Kyselyä ei toteutettu	90	Tulokset kiitettävällä tasolla ja kumppaniksi suositelluindeksi on NPS 90

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymä

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1. - 31.12.2022

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 16. päivänä toukokuuta 2023

KPMG Oy Ab

Jorma Nurkkala
KHT, JHT

Sähköinen tilinpäätösmerkintä

Tilintarkastajan sähköinen allekirjoitus tilinpäätökseen koskee ainoastaan tilinpäätösmerkintää.